

CAPE

LIBRARIAN

KAAPSE BIBLIOTEKARIS VOL 44 NO 1

JANUARY/FEBRUARY 2000

FEATURES ARTICLES

PUBLIC LIBRARY WORKPLACE IN THE NEW MILLENNIUM 8

Dr Fransie Terblanche

KURRIKULUM 2005 Leerders, ouers en opvoeders 10

Ludwig H Nelson

JAAR 2000 13

Johan Swiegelaar

COLUMNS RUBRIEKE

BOOKWORLD / BOEKWÊRELD

Meeting 120 instant friends - and an Empress 14

Jay Heale

Opvangbak van die woordsmede 15

Madaline du Plessis

Ontmoet die Limeriekman *Philip de Vos* 16

Philip de Vos

Die dinge van 'n kind 17

Swellendam Leeskring

Angela's ashes as outobiografiese
literatuur beskou 18

Marietjie Kotze

Irish realism 19

Denise Harris

Anglo-Boereoorlog 'n geselekteerde
bibliografie 20

Saamgestel deur Elizabeth de Roubaix

BOOK REVIEWS / BOEKRESENSIES 22

Book selectors / Boekkeurders

BOOK ACCESSIONS / BOEK AANWINSTE 26

Compiled by / Saamgestel deur Denise Harris

DOCUMENTARY FOCUS

Licínio Azevedo a Mozambican filmmaker 31

Freddy Ogterop

DIE INTERNET

Boekmerke vir boekvrata 32

Stefan Wehmeyer

NATIONAL DAYS 2000 34

Compiled by Elzet van Wyk

YOUTH

Children's Book Forum Honour Books 38

Lona Gericke

ONS BIBLIOTEKE

Veldriff Openbare Biblioteek 40

Ronél Kritzinger

INTERNATIONAL

The Huntington library, art collections and
botanical gardens 42

Cecily van Gend

DIE KUNSTE

Ontmoet ons groot geeste 44

Hedwig Strijdom

WEES PRAKTIES

Kortpad na inligting 47

Charlene Malan

DISPLAYS

Create with ease 48

Monica Wagner

LIBRARY LAUGHS / BIBLIOTEEKBLAPSE 49

NEWS NUUS

postbag 2 people 2
libraries 3 training 3
books and authors 4 miscellany 4

CAPE LIBRARIAN

KAAPSE BIBLIOTEKARIS
January / February 2000 Vol 44 No 1

Redakteur / Editor

Grizéll Azar-Luxton

Subredakteur / Sub-editor

Janine de Villiers

Grafiese Ontwerper / Fotograaf

Graphic Designer / Photographer
Monica Wagner

Administrasie / Administration

Elzet van Wyk
Klasie Swart

Telefoon / Telephone (021) 483-2446

Faks / Fax (021) 419-7541

E-pos / E-mail

capelib@pawc.wcape.gov.za
grizelli@iafrica.com

Adres / Address

Posbus 2108 Kaapstad, 8000
PO Box 2108 Cape Town, 8000

Geindekseer in / Indexed in

LISA

(Library and Information Science Abstracts)

© Biblioteekdiens

© Library Service

SA ISSN 0 008 5790

Reproduksie / Reproduction

Fotoplate (Pty) Ltd
Nyman Street, Maitland 7405

Drukker / Printer

Mills Litho
11th Avenue, Maitland 7405

Redaksionele beleid

Die **Kaapse Bibliotekaris** is die huisblad van die Wes-Kaapse Provinsiale Biblioteekdiens en verskyn twee-maandeliks. Dit bevat artikels oor biblioteek- en inligtingwese, nuusberigte, resensies, aanwinstsyste asook praktiese artikels oor uitstalwenke en biblioteekadministrasie. Die redaksie behou hom die reg voor om, indien nodig, bydraes te redigeer, te verkort of te herskryf. Die publikasie van artikels wat nie in opdrag geskryf is nie, kan egter nie gewaarborg word nie. Die menings van medewerkers is nie noodwendig dié van die Biblioteekdiens nie. Alle kopie vir 'n bepaalde uitgawe moet die redaksie twee maande vooruit bereik. Artikels, briewe en nuusberigte kan direk aan die redakteur gestuur word.

Editorial policy

The **Cape Librarian** is the house journal of the Western Cape Provincial Library Service and is published bi-monthly. Articles in the field of library and information science, practical articles on displays and library administration, news items, reviews and accession lists are included. The editorial staff reserve the right to edit, shorten, or rewrite any copy should it be deemed necessary. We cannot guarantee that unsolicited copy supplied will be printed. Opinions expressed by contributors are not necessarily those of the Library Service. Copy for a particular issue must reach the editor two months in advance. Articles, letters and news items should be submitted directly to the editor.

editorial

redaksioneel

The new millennium and Y2K have come and gone without anything earth shattering happening - something, something ever so slightly out of the ordinary would have gone a long way towards relieving me of the feeling that I have somehow been had. Talk about damp squibs! This one drowned in its own apathy. In my home village of Kalk Bay there was considerably less carousing and merry-making than is evident on an average Saturday night. We at the **Cape Librarian** were determined, however, not to allow the unimpassioned approach of others to dampen our enthusiasm and we rushed headlong into the year 2000 with the idea that the new millennium should usher in a totally new look for our magazine.

Our cover, for instance, has been designed to depict readers of many nations, cultures and creeds throughout the last millennium. We also redesigned our inside look somewhat and you will notice some new layout styles and a lighter typeface.

We have introduced an exciting *Book World* column in which we will concentrate on authors, books discussed by the various active reading circles in the Western Cape, and we home in on specific genres, interesting book and author lists.

We will also be focussing on documentary films and videos. These will include those already available in the Service and future acquisitions.

The column previously known as *Computalk*, will in future in the main deal with Internet news and interesting web sites - yes! although not yet techno-junkies we have finally succumbed to the wonderful world of the Internet.

But we have not gone completely overboard - we have retained the golden oldies and columns such as displays, practical hints and international libraries are all still there. Due to popular demand we also return with *Library laughs*, previously known as *Passing my desk*. Enjoy!

Die nuwe millennium en J2K het toe gekom en gegaan sonder enige aardskuddende gebeurtenisse - iets, net ietsie buitengewoon sou my ten minste laat voel het dat ek nie om die bos gelei is nie - dis soos 'n klapper wat nie afgegaan het nie..! In my tuisdorpje Kalkbaai was daar minder gefuif en gekuier as op 'n normale Saterdagdaand.

By die **Kaapse Bibliotekaris** was ons egter vasbeslote om nie toe te laat dat die apatiesie houding van ander ons entoesiasme demp nie en ons is die jaar 2000 volstroom binne met een gedagte - en dit is dat ons tydskrif 'n heel nuwe baadjie moes kry.

So het ons dan by die voorblad begin wat ontwerp is om lesers van alle nasies, gelowe en kulture deur die eeue uit te beeld. Ons het ook aan die uitlegstyl geskaaf en begin sommer die jaar met 'n splinternuwe letter tipe.

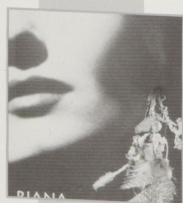
Boekwêreld sal van nou af sorg vir insiggewende artikels oor skrywers, boeke wat deur die talle aktiewe leeskringe in die Wes-Kaap bespreek word, 'n in-diepte kyk na verskillende genres en prikkelende lees- en outeurslyste.

Dan sal daar ook vanjaar op dokumentêre films en video's reeds in die Diens of wat nog aangekoop gaan word, gefokus word.

Komperklets gaan in 'n Internetrubriek omskep word waarin op interessante webwerwe en Internet nuus gekonsentreer sal word. Ja, ons het uiteindelik geswig voor die wonderwêreld van die Internet, maar is nog ver van tegno-verslaafdes af!

Maar moet nie bekommerd wees nie, ten spyte van al die nuwighede bly die goue gunsteling nie agter nie en rubrieke soos uitstallings, praktiese wenke en nuus van internasionale biblioteke sal nog altyd ons bladsye vul. Ons het ook aan lesers se versoeke om toonbanktaaltjies terug te bring, gehoor gegee. Lekker lees!

Grizéll Azar-Luxton

page 24

page 45

page 43

page 14

Post bag

Millennium issue

What a splendid issue! I keep all your issues carefully but this one needs to remain ready to hand - not least to check that I have read all of the Top 100 Books, sampled the Nobel winners, seen as many of the Shakespeare films as possible, checked on local artists, and gloried in Alexandria.

Magnificently readable, useful and challenging. (Which, I suppose, is as good a motto for the new M****m as any!)

Jay Heale
Children's Book Specialist

En van 'n voormalige direkteur...

Werklik, ek wil julle gelukwens met die laaste uitgawe wat ek verlede week ontvang het, dit is fantasties. Dit sal lank as 'n naslaanbron van goeie of aanbevole boeke kan dien, ek hoop net die Biblioteekdiens het voldoende eksemplare beskikbaar.

Frans van der Merwe
Voormalige Direkteur van die Wes-Kaapse Provinsiale Biblioteekdiens
Brief verkort, RED

Uit die Oos-Kaap...

As biblioteek hier in die warm Oos-Kaap wil ons baie dankie sê vir so 'n puik tydskrif wat ons ontvang. Dit is soos 'n kleinood en word van voorblad regdeur tot agterblad gelees. Wenke word tot die letter toegepas en ons is al menigmaal deur julle tydskrif 'gered' deur leners wat inligting soek.

Retha Kellerman, (tweede van links) saam met voormalige assistentdirekteur, Zirkë Ellis tydens 'n gesellige leserskringand by Moorsburg Biblioteek

Winnie de Villiers
Senior Biblioteekassistent,
Cradock Openbare Biblioteek

Nog terugvoering...

Alle voorspoed vir die jaar 2000! Ek kan nog heelparty mense op die foto (Kaapse Biblioteekaris 43 (6) 1999, p. 15) identifiseer vir wie u nie name kon kry nie.

As lid van die Vriende van Somerset-Wes en Helderzicht Biblioteek kry ek u tydskrif gereed te sien en vind dit groterdeels baie interessant. Ek sou graag 'n eksemplaar van die November-Desember 1999 vir eie gebruik wil hê. Kan ek 'n eksemplaar van julle koop? Sou ek op die tydskrif kan inteken?

Vir die eerste keer sedert die begin van my loopbaan het ek ernstig met 'n openbare biblioteek te doen. Ek kry wel die indruk dat Somerset-Wes se openbare biblioteek enig van soort is. Dis so 'n lewendige plek, met geen teken van die stilte waaraan biblioteke so dikwels tipeer word nie.

Dr Anna Louw
Somerset-Wes

U kan gerus inteken op die tydskrif teen 'n bedrag van R70,00 per jaar vir ses uitgawes. RED

From Gauteng...

I have just enjoyed reading your millennium issue of **Cape Librarian**, and thought it was a good opportunity to congratulate you on your publication, which maintains such high editorial and production standards. This issue was particularly interesting, but I

certainly find much stimulating material in every issue. It is good to know what is going on in the library world south of Gauteng, and you certainly provide a service to librarians throughout the country, and not just in the Western Cape. I know many of my staff also enjoy the publication. Thank you!

On behalf of the staff of the Greater Johannesburg Metro Services, may I wish you all (librarians and cybrarians!) a happy and fulfilling 2000, much good reading and electronic searching, and more adequate funding to ensure its continuance!

Joan Bevan
Metropolitan Librarian
Greater Johannesburg Library Services

Many thanks to all for the kind and inspirational words. ED

Feetjiesplakkaat

Baie dankie vir die pragtige plakkaat - dis so lekker om weer 'n slag uitstalmateriaal van gehalte te kry. Feetjies en alles wat met hulle te doen het is nou baie in aanvraag, so dis baie welkom.

Mag ons 'n versoek rig vir 'stunning' uitstalmateriaal om nuwe boeke mee te adverteer? Dis iets wat mens gedurig gebruik en wat nooit sal stof opgaan nie.

Roné Reesberg
Brackenfell Openbare Biblioteek
Oms het pragtige baniere in voorraad. Skakel gerus Janine de Villiers by 483-2234 vir meer ligting daaroor. RED

Mense

Retha Kellerman groet

Moorsburg Biblioteek neem na 27 jaar afskeid van Retha Kellerman. Sy het agt jaar as assistent en negentien jaar as hoof gewerk en was vir vier jaar lank betrokke by die geleterheids-aksie.

Alhoewel die biblioteek 'n

inligtingsburo het, lok die pragtige biblioteek baie toeriste en Retha was altyd bereid om toeriste met 'n glimlag van raad te bedien.

Sy was 'n bedrewe storieverteller tydens storie-uur vir kleuters en haar pragtige uitstallings het baie aandag van die publiek getrek. Gedurende haar loopbaan het sy by verskeie kursusse praattjies gelewer.

In 1985 het sy 'n toekenning ontvang vir die vriendelikste amptenaar in die dorp. Ten spyte van 'n gebrek aan personeel het sy altyd gesorg dat die besige biblioteek 'n uitstekende diens lewer. Sy sê: 'Ek ag myself gelukkig dat my werk altyd 'n groot plesier was.'

Sy sien nou uit na haar aftrede, want dis die begin van 'n heel nuwe fase van haar lewe. Alhoewel ons, sowel as die publiek, haar vriendelikheid en behulpsaamheid sal mis, gun ons haar 'n welverdiende aftrede.

Dit sal maar moeilik wees om die leemte wat na 27 jaar gelaat word, te vul. RED

Ons nuwe stelsel-biblioteekaris

Hartlik welkom aan Lynette Peters, ons nuwe stelselbiblioteekaris wat in Januarie 2000 hier begin werk het. Sy het in Ceres gematrikuleer en is daarna Stellenbosch toe waar sy die grade B.Com. en B.Bibl. verwerf het.

Lynette het sedert 1999 kontraktwerk by, onder andere, Goodwood Biblioteek gedoen en het so ondervinding van PALS opgedoen. Sy sal aanvanklik opleiding in al die PALS modules ontvang en sal dus nie dadelik kan

insprink om almal se PALS navrae te beantwoord nie.

Ons wens haar 'n lang en gelukkige tyd toe by die Biblioteekdiens.

Liesel de Villiers, Assistentdirekteur

Bo: (vlnr) Mnr Glen Adams, Minister van Omgewing- en Kultuursake van die provinsiale parlement, die plaaslike burgemeester, Raadslid John Schuurman en mnr Johan Swiegelaar, Hoof, Biblioteekdiens tydens die amptelike opening van Erfvriende Biblioteek, Nduli, Ceres

Libraries

Hout Bay Library in best of the century

The **Sunday Times Lifestyle**, of December 1999, featured a number of buildings/developments all over the world as the best of the century. The list was compiled by Lindsay Bremner, Anton Coetzee, Iain Low, Jonathan Noble and Lone Paulsen, Department of Architecture, University of the Witwatersrand. A South African list was compiled by architect Melinda Silverman in which Hout Bay Library, designed in 1989 by Uytendogaardt and Rozendal is included. She describes the building as follows: 'In contrast to the nearby commercial development and paved car lots, this small library is set within a shady tree-lined parking court. The building has a low oversailing roof which shades a continuous band of windows, which in turn illuminate an internal roof structure made up of tree-like struts which define the public area. The bookshelves and reading areas are more intimately scaled. Materials are economical and simple - white-washed walls, red quarry tiles and exposed timber.'

And in South Africa - a guide to recent architecture by Christina Muwanga the following was published: 'Set amid jostling commercial developments, the site of this small library was part of an urban design strategy aimed at integrating the area's buildings and parking lots through a sequence of planted courts. The library, with its treed forecourt and access link from the adjacent shopping centre, echoes the arrangement on a smaller scale.'

'The building's façade is characterised by a low oversailing roof shading a continuous band of windows. A recessed entrance, overlooked by the librarian's offices, leads through to a lobby providing access to a multi-purpose hall, kitchen, staff facilities and the main library space. This is the antithesis of the suburban library stereotype: the public area is a light-filled, loosely defined landscape of spaces. The main feature is the splayed fan-like timber structure supporting the sloping clerestory roof.

'Materials are simple and economical - corrugated iron,

Opleiding

Biblioteekbestuurders vergader

Die afgelope jare het die rol van bibliotekaris se op groter dorpe uitgebrei na die van biblioteekbestuurders - ook verantwoordelik vir die takbiblioteke. Hierdie ervare en kundige persone speel 'n sleutelrol in die openbare biblioteekdiens binne die bepaalde plaaslike owerheid. Hulle word dikwels gekniehalter deur chroniese persoonlike kortte.

Die rol van die biblioteekbestuurder en wisselwerking met die streekbibliotekaris is onlangs onder die soeklig geplaas. 'n Beraad op Hartenbos is bygewoon deur die volgende Suid-Kaapse Biblioteekbestuurders: Sharon Raubenheimer (George), Alic Swanepoel (Oudtshoorn), Christell Barnard (Mosselbaai), Gillian Carter (Knysna), Anita Claassen (Robertson), Suzette Marais (Bredasdorp), Annemarie Cronje (Riversdal), Kobie McKechnie-Redelinghuys (Swellendam), Madeleine Kirsten (Stilbaai), Suzette Kotze (Ashton) en Sita de la Rey (Plettenbergbaai). Streekbibliotekaris van die Outeniqua-beheergebied het as fasiliteerders opgetree.

Interessante onderwerpe is bespreek.

- ~ Toekenning van nuwe biblioteekmateriaal
- ~ Werksverdeling tussen die biblioteekbestuurder en takbibliotekaris
- ~ Opstel en hantering van die begroting
- ~ Kommunikasie met die takbiblioteke en plaaslike owerheid deur middel van besoeke, maandverslae en vergaderings
- ~ Personeel: opleiding, rotering en aflos
- ~ Vriende van die biblioteek en vrywilligers
- ~ Spanwerk tussen die biblioteekbestuurders en streekbibliotekaris.

Onderlinge verwagtinge is bespreek.

- ~ Praktiese probleme met rekenariserings.

Die beraad het plaasgevind onder die bekwame leiding van Sita de la Rey en Kobie McKechnie-Redelinghuys. Elkeen teenwoordig het 'n bepaalde onderwerp ingelei, waarna 'n oop gesprek gevoer is. Waar nodig, is knelpunte uitgelig en oplossings gesoek. Om aan te pas by vinnig veranderende tye, is die belang van vernuwende denke beklemtoon. Die platteland wil ook graag op hoogte van die nuutste ontwikkelings wees.

Die uitstekende vergaderplek, rustige atmosfeer en goeie praktiese reëlings, het bygedra tot 'n suksesvolle beraad. Dit het voldoen in 'n behoefte om bibliotekaris se met gemeenskaplike belang byeen te bring. Die kontak oor streekgrense heen was stimulerend. Sodoende is nuwe mense en biblioteekopsette ontdek!

Elina Cloete, Streekbibliotekaris, George

Veldrifer hou kliëntediens-seminaar

Regs: Clive Wildschutt van die Kaapse Akademie was die aanbieder van hierdie geslaagde kursus in Veldrifer

bagged white walls with red quarry tiles and various grades of timber. Detailing is carefully considered and inventive, resulting in fully integrated elements - the floor becomes a column base, the column becomes a roof structure, the roof becomes fenestration... A whole greater than the sum of its parts.

Hout Bay, this time you really made big news. Doesn't it fill you with pride to be one of the best of the century? Congratulations to all involved. ED

Above: One of the many unusual features of Hout Bay Library is the low overhanging roof which shades a continuous band of windows

Below: The interior of Hout Bay Library which 'is a light-filled landscape of spaces'. Note the use of materials - simple and economical - bagged white washed walls, red quarry tiles and various grades of timber

Allerlei

Kannemeyer toer

Dié keer was dit die Overberg van 20 - 23 September. Die wegsping was die JS Gericke Biblioteek van die Universiteit van Stellenbosch waar foto's, briewe en manuskripte van dié wêreld se skrywers - Audrey Blignault, doktor Con de Villiers, Uys Krige, MER en Jan Rabie bekyk is. Inderdaad, 'n belewenis - plek-plek 'n stout foto of brief.

Botrivier is die gehuggie waar Petra Müller 'n deel van haar

kindertyd verwyl het. Oor Sir Lowry's pas land ons in Caledon waar die op en wakker toerisme beamppte mnr T Mangiagalli ons begelei deur 'n besonder klein interessante kunsmuseum. In Genadendal in die Baviaanskloof voel dit kompleet of die tyd hier stilgestaan het. Dis die oudste sendingstasie in Suid-Afrika wat George Schmidt van die Morawiese Sendinggenootskap in 1737 aangelê het. In 1832 het die **Cape Hope Colony Gazette** gerapporteer 'Genadendal Library is the finest in the colony'. Al die artefakte in die museum is

Books and authors

'Catch-22' author dies

Joseph Heller, whose darkly comic first novel, **Catch-22** defined the paradox of the no-win dilemma, died of a heart attack at his East Hampton home in December 1999. He was 76.

Catch-22 sold more than ten million copies in the United States alone. He wrote five novels after **Catch-22** and co-authored the non-fiction, **No laughing matter**.

Started in 1953 and published eight years later, the tone of **Catch-22** perfectly suited the disillusion brought on by Vietnam and Watergate.

The son of a delivery man, Heller was born in 1923 in the Coney Island section of Brooklyn. He loved writing as a child and was in grade school when he tried, unsuccessfully, to get a story published by the *New York Daily News*.

Heller enlisted in the Air Force in 1942. He was sent into combat two years later and discovered war was nothing like the movies.

Author and friend, Kurt Vonnegut, said he and Heller were both marked by 'the greatest lunatic asylum of them all: World War II. He said to me one time that if it weren't for World War II he'd be in the dry cleaning business', Vonnegut recalled.

Heller began **Catch-22** while working as copywriter for a small New York advertising agency. The book didn't make much of an impact when it was finally released, despite newspaper ads captioned 'What's the catch?' Reviews were mixed and an author tour was deemed unnecessary. **Catch-22** wasn't on any major best seller list during its original hardcover release.

1999 News24

Patrick O'Brian

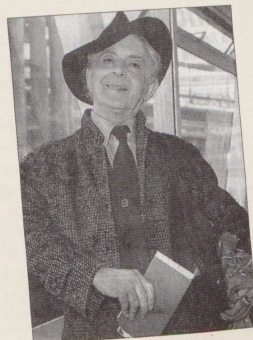
Patrick O'Brian, the Anglo-Irish novelist whose stirring tales of the British Navy in the Napoleonic Wars made him a literary celebrity at an age when most writers have long ceased to ply their trade, died in Dublin. His **20 Sea Stories** won him international fame. He was 85.

The New York Times: Books

Quentin Crisp

Quentin Crisp, the pioneer of homosexual openness, died at the age of ninety at the end of 1999 while preparing for one last display.

The ornately-attired writer and raconteur, who referred to himself as 'the stateliest homo in England', was found dead in Manchester on the eve of a one-man show which was to tour the country. Friends said

*The flamboyant Quentin Crisp
Picture: AP*

he was in poor health and apprehensive of the strain the tour would cause.

Crisp, who found sudden fame at the age of sixty with the publication of his autobiography **The Naked civil servant**, emigrated to New York at the age of seventy two and had made his home for the last eighteen years in Manhattan, where he was lionised.

Cape Times

Regsom van links bo:

'n Kleurvolle uitstalling deur Eleanore Petersen, die kinderbibliotekaris van Melton Rose Biblioteek

Me Hanneljê du Preez, Hoofdirekteur van die Departement Omgewings- en Kultuursake en Sport, mnr Glen Adams, Minister van Omgewings- en Kultuursake van die Provinsiale Parlement, en Beverley Thomas, Museumsdiens, by die amptelike opening van die reisende Boereoorloguitstalling. Foto: Albert Hess

Ter herdenking van die Anglo-Boereoorlog is die eerste amptelike reisende uitstalling op 11 Oktober 1999 in Simonstad Museum deur die Museumdiens bekend gestel. Die uitstalling kan by die Museumdiens se streekverteenwoordigers (sien bladsy 7) in die Wes-Kaap bespreek word vir gebruik in 'n openbare biblioteek om sodanige saam te val met 'n spesifieke herdenkingsprojek. Die uitstalling kan met relatief min moeite opgestel word

Strand Biblioteek se oorspronklike 'lewendige' Boereoorloguitstalling

Klawer Biblioteek se uitstalling wat onlangs vir bejaarde gebruikers gehou is

Stellenbosch Biblioteek het 'n plakkaatkompetisie vir gebruikers tydens Biblioteekweek aangebied. Hier is ldi Coetzee, 'n elfjarige gebruikertjie by haar plakkaat met die tema Boeke vir Afrika

deur plaaslike inwoners geskenk en baie professioneel uitgestal: doktor I Balie is outeur van **Die Geskiedenis van Genadendal**. PJ Philander, die digter wat etlike jare al in die Verenigde State van Amerika woon, is gebore op Caledon en *Genadendal* is een van sy gedigte.

Onlangs was die museum baie verras om 'n groot skenking te ontvang uit die boedel van doktor Hendrien Lambrechts, jare lank betrokke by die Afrikaanse Christelike Vrouevereniging. Die klein nywerheide wat hier funksioneer is die pottebakkerij, 'n bakkerij en sedert die stigting, die drukpers. 'n Waarskuwing uit die ou dae, **Drank**, bevestig dit.

DE DRANK

Brengt in Armoede,
Maakt twistgierig,
Onbekwaam voor werk,
Stoort den Huisvrede,
Verniet het Ligchaam,
Berooft van't Verstand
Verhardt het Hart,
Leidt de Ziel in de heil!

Op Bonnievale word die geboortehuis van Breyten Breytenbach aan ons uitgewys - nou omskep in 'n winkel. Suurbraak, die skilderagtige sendingstasie naby Swellendam, was agtergrond vir die skryf van die gedig deur FW Reitz, *Klaas Geswind en syn perd*. Daar word kennis gemaak met die geskiedenis van die Barries, die destydse handelsprinsesse van die Overberg waar ons by Witsand 'n rustige vaart op die Breërivier doen.

Bontebokskloof, die geboortepaas van Uys Krige, is in die Swellendam distrik. Die dorp is deesdae bekend vanweë sy meer as vyftig gastehuse. Hier was ons bevoorreg om 'n besigtigingstoer te kon doen met Miemie Rothman, kleindogter van MER. Om al die kosbaarheid van die Drosdy te bekijk, het 'n mens baie tyd nodig. (Jonas Lombard, tans die drywer in Swellendam-

streek, was baie jare verbonde aan die Drosdy.) Die tronkgeboue is goed bewaar en die waterwiel maal nog dag in en dag uit koring vir plaaslike inwoners en veral toeriste. Kom Nader, tuiste van MER, het ons toergangers dadelik deel gemaak van die geskiedenis - te danke aan haar dogter en kleindogter wat alles bewaar het (dis dan ook die woonhuis van Miemie). Die eenvoudige gemeubileerde kamer van MER met sy ysterkatel het my aan die woorde laat dink: 'Plain living but high thinking.'

Wat 'n ondervinding om vroegoggend met laagwater in *Die hol krans (Die Gewers)* van MER by Waenhuiskrans te staan. Dit kan nie oorvertel word nie. Ons sien Kassiesbaai se gerestoureerde huise. Teen dié duine is **Klara Vilje** met Anna Mart in die hoofrol verfilm. Bredasdorp, bakermat van die merinoskaap, is ook die geboortedorp van Audrey Bignault, 'n Kamer spesiaal ingerig vir haar in die inligtingsburo het baie persoonlike besittings van haar, onder meer, haar troufoto met doktor Bignault ('n snyerspakkie met hoed in plaas van die tradisionele bruidsgewaad), 'n aanbieding met haar tagtigste verjaarsdag en in die klerekas natuurlik iets roois! Die Skeepsrakmuseum hier het ook die geskiedenis van die gevaarlike roete om Kaap Agulhas vasgelê.

Oor die 'Rüens' land ons in L'Agulhas, die suidelikste punt van Afrika. Professor C Lohan, emeritus-professor in Biblioteekkunde aan Potchefstroom, is kurator van die vuurtoring.

Met al die inligting op sy vingerpunte vertel hy van die baie vuurtoring vriende oorse wat poskaarte van hulle vuurtoring

Voorgeskrewe boeke Prescribed books

'n Lys van voorgeskrewe boeke vir skole vir 2000 sal vanjaar deur streekbibliotekaris aan biblioteke versprei word.

A list of prescribed books for schools for 2000 will be distributed via regional librarians to all libraries.

stuur. Alles is netjies geïndekseer en geskryf in die bepaalde land se skryfstyl. Die vuurtoring hier is in Egiptiese styl opgerig in 1848.

Doktor Kannemeyer maak ons koppe vol met baie inligting. Hy word nie verniet 'n spesiaal toeleier genoem nie. Ons luister na bandopnames van MER op die voorraand van haar eenhonderdste verjaarsdag, ook doktor Con de Villiers, byna vyf-en-sewentig jaar oud en 'n huldeblyk vir professor Opperman deur familie en vriende na sy dood en kyk ook 'n Uys Krige video. Op Dungeon's Path (in die volksmond Donkiespad), opgroeiplaas van doktor Con de Villiers, hou ons piekniek. Dis tussen Caledon en Napier, laasgenoemde die wêreld van Wilma Stockenström. Bielebom onder die melkhoutbome op Franskraal is die strandhuis van die Oppermans waar hy groot dele van die **Komas uit 'n bamboesstok** na sy merkwaardige herstel geskryf het.

Hans die Skipper is by die ou hawe op Hermanus verfilm en dis ook die naam van DF Malherbe se strandhuis op Kleinmond. Ons sien Uys Krige se huis op Onrus waar hy die laaste jare gebly het en ook die strandjie waar hy daaglik geswem het en by geleentheid sy

kunsgebit verloor het. Op Onrus woon ook die hoogs bejaarde skilder, Gregoire Boonzaier, en sy baie werke (en baie duur) word in 'n aparte galery gehuisves. Ons besoek die kerkie met net plek vir nege mense waar FW de Klerk met sy Elita getroud is.

Vermont is die tuiste van Jan Rabie en sy kunstenaarsvrou, Marjorie Wallace. Alhoewel hy in 'n versorgingsoord is, is sy, ook reeds bejaard, steeds 'n bondel energie. In haar solderkamer (net begaanbaar met 'n buite trap) kon ons haar skilderye, meestal interieurs, besigtig. Deesdae is haar voorkeur om hansworse te skilder. Sy's Skots van geboorte en weier om Engels met Afrikaanssprekendes te praat.

Fluit-fluit my storie is uit. Bederf u self volgende jaar met so 'n toer. Dis heerlik. Kontak doktor Kannemeyer gerus by (021) 887-2744.

Hedwig Strijdom,
Streekbibliotekaris, Saldanha

Leipzig Bookfair 2000

The first combined Congress of the German Federation of Library Associations and the German Association of Information Science and Information Practice under the title 'Information and Public' takes place on 20-23 March 2000 in conjunction with the Leipzig Bookfair 2000.

There will be more than 200 professional meetings, performances and discussions with more than 150 excellent international speakers and papers. Approximately 3 000 participants are expected.

For more information, check the website <www.htwk-leipzig.de/kongress2000>.

George Leeskring - 'n jaar in oënskou

Terwyl die millennium-koors aan die oplaai was en daar oral reggemaak is vir die oortop na die magiese 2000 - die begin van 'n nuwe jaar, 'n nuwe eeu, 'n nuwe millennium - was dit sekerlik ook goed om eers terug te kyk op die pad waarlangs ons gekom het. Miskien verklaar dit waarom koerante en tydskrifte die afgelope tyd vele lysies opgestel het wat wissel van 'Die 100 beste boeke van die eeu', of 'Die film-treffers van ons tyd', tot by 'Die belangrikste gebeure van die millennium'.

By die George Leeskring is daar ook by wyse van 'n jaarverslag terug gekyk op 1999 maar in teenstelling met ander lysies, het hulle lys sonder uitsondering slegs Nommer Eens opgelewer!

Die jaar 1999 het op 'n hoë kabaret-noot begin met die **Lied van die Boegies**, deur Etienne van Heerden, toe 'n aantal lede gesorg het vir 'n lewendige en hoogs vermaaklike voorlesing waarmee hulle 'n hele jaar se lees-makietie ingelui het!

Die jaarprogram het gewissel van die outobiografiese herinneringe van Frank McCourt se **Angela's Ashes**, tot die ewe inskouende roman van Eben Venter, **Ek stamel, ek sterwe**.

Nog twee romans, wat albei binne die tyd en ruimte van die Anglo-Boereoorlog afspeel, is vanjaar gelees. Christoffel Coetzee se **Op soek na Generaal Marnettjies Mentz** en Eleanor Baker se **Groot dwiëls dood** - twee verhale wat elk besin oor die oorlogsgedinge van 'n eeu gelede, en wat nog steeds weerklanke afgee in ons eie tyd.

Benewens 'n bespreking oor jeuglektuur, en die kortverhale uit die bundel, **Dogters van Afrika**, is die gedigte en skilderye van Breyten Breytenbach ook van nader beskou.

In Meimaand is Biblioteekweek gevier saam met twee digters van ons omgewing, wat oor kreatiewe skryfwerk gesels het en van hulle gedigte voorgelees het. 'n Plaaslike fotograaf se werk, wat visuele kommentaar

Die Kaapse Bibliotekaris ...40 jare gelede

- GJ de Melker, bestuurder van HAUM doen verslag oor die 1959 Internasionale Boekeskuur in Frankfurt
- Die **Kaapse Bibliotekaris** publiseer 'n volledige lys van radioprogramme met 'n literêre inhoud op die Engelse Diens van die SABC
- Rykie van Reenen skryf oor die NTO (voorloper van Krui en Kunstekaap) se eerste toneelstukopvoering by Tiervlei Openbare Biblioteek
- As deel van hulle bibliotektoere hou die provinsiale bibliotekpersoneel filmvertonings en word hulle getraakteer met braai- vleis, koek en koffie
- Jan Rabie skryf 'n artikel oor toekomsfiksie en die letterkunde en die proeflesers van die **Kaapse Bibliotekaris** verander George Orwell se titel na 1884!
- Abraham de Vries berig oor die destydse hoofkantoorgebou te Keeromstraat 48. Die gebou was destyds 'n hemdefabriek en die hysakbestuurder sukkel dat die hyser nie tussen twee vloere stihou nie
- Die kollig val op Vishoek Biblioteek se uitbreidingsaktiwiteite
- 'n Rekenaar(!)geproduseerde aanwinstlys word gepubliseer

lewer op enkele van die gedigte, is ook uitgestal.

Nog 'n feestelike byeenkoms het in September plaasgevind toe die bekende werk van Gideon Joubert, **Die groot gedagte**, bespreek is. Gaste is genooi vir 'n vonkelwyn-ontbyt.

Ten slotte kon ons aan geen passliker manier dink om ons 1999 lees-makietie af te sluit as met Boerneef nie. Wie anders kan tog die ou-jaar se lekker dinge en die nuwe jaar se wie-wet-dinge beter verwoord as juis dié woordman-by-uithemendheid!

Blaas op die pampoensingel Maak jou eie musiek
Pomp kou kieste op Blaas basmusiek 'n dreunborslied 'n bamboesriet...

WANT...
Wanneer kry jy weer so 'n jaar
Wie weet hoe lal dit
aankomende jaar
Speel nou die aghorria
tussen die vygies
Vir skaaplam en korhaan
en kanniedoodblaar.

George Leeskring

Join LIASA

Part of the process of getting the LIASA Interest Group off the ground is to recruit as many members possible to establish an active, democratic organisation in which members take ownership of their affairs.

In the interest of public libraries and public librarians, it is necessary for the Interest Group to start with activities, including programmes and projects for public librarians, in all nine provinces. To really have an impact a strong membership base backed up with strong financial support is required.

For this Interest Group to have free and fair elections in the year 2000 and to have full representation on the Representative Council of LIASA, many members are required.

A start up donation, also to be a membership fee for the year 2000, of a minimum of R20,00 is requested to help cover costs for postage, the recruitment drive of members, organising of meetings in the different provinces and

payment of honorariums to speakers of quality.

For more information contact Ms Koekie Meyer, National Co-ordinator, LIASA Interest Group for Public Libraries, Private Bag X50, Halfway House, 1685. Telephone (011) 805 4373; Fax (011) 805 1439; e-mail <mailto:koekiem@gpg.gov.za>.

Museumdiens streek- verteenwoordigers

Metropool

Cherry Dilley
Tel: (021) 786-3046
Faks: (021) 786-2391

Wynland

Ella Odendal
Tel: (021) 887-2902
Faks: (021) 883-2232

Breërivier

Bertdene Laubscher
Tel: (02331) 22045

Overberg

Tizzie Mangiagalli
Tel: (0282) 121511
Faks: (0282) 141427

Weskus

Marlene van Zyl
Tel/Faks: (0224) 33093
Suid-Kaap en Karoo
Sandra Smit
Tel: (0201) 52308
Faks: (0201) 52121

VERSOEK

'n Versoek is vanaf biblioteke ontvang dat bydraers van nuus se name gepubliseer word. Ons doen dit graag maar het dan u samewerking nodig. Skryf asseblief u of die bydraer se naam en posbenaming by die nuusberig wanneer u dit instuur.

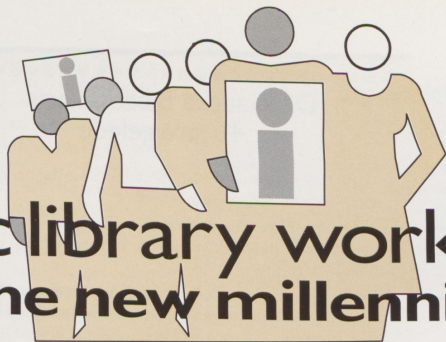
REQUEST

We received a request from librarians to publish the names of contributors with news items received. We do so gladly but then please ensure that names and ranks of contributors accompany news items.

Kalahari.net se 5 bestes

1. **Wegkomkans** - Marieta van der Vyfer
2. **My simpatie, Cerise** - Eben Venter
3. **Die Anglo-Boereoorlog 1899-1902** - Fransjohan Pretorius
4. **Die groot gedagte** - Gideon Joubert
5. **Afrikaner Afrikaan** - Frederik van Zyl Slabbert

Kalahari.net

Public library workplace in the new millennium

DR FRANSIE TERBLANCHE
Department of Information Science, Unisa

It is absolutely essential, for any public library that wishes to attain its objectives successfully, to manage all its resources efficiently and to utilise them optimally. The most important resource, which activates all the other resources is that of the human being, recently referred to as the 'human capital' of the organisation.

Since the change in the political dispensation in 1994, however, public libraries in South Africa experience mounting pressure to play a leading role in respect of education and the development of youth, to support adult education and engage positively in community development projects. A further responsibility of the public library is to supply information to the community to assist decision making and successful community development. To complicate matters, this shift in emphasis in the public library's objectives has to be managed and brought to fruition under the following conditions:

- ~ a difficult financial climate
  - ~ an extended corps of users with changing and more demanding requirements and
  - ~ technological challenges.
- To manage these challenges in the public library workplace, it is essential that all resources, especially human resources, be utilised as effectively as possible in accordance with their expertise and abilities. Employees

find themselves in three work environments in the workplace, namely the job content environment, the job context environment and the external environment. A variety of factors which can influence the performance of the public library, and therefore the utilisation of employees, are present in these environments.

In an empirical investigation which was undertaken in 1998 in public libraries in South Africa, four factors were identified which can influence the utilisation of human resources in the public library workplace, namely:

- ~ the general attitude of the employee to the task and the profession of public librarianship

- ~ training and development of employees
  - ~ information technology
  - ~ career management.
- Only the first factor emerged positively from the study, while the other three performed negatively. Given the background and the fact that public library employees have a positive attitude to their task, what can be done to prepare them for the public library workplace in the new millennium? Among others the following issues are important.

Think and work strategically

When formulating the vision, mission, aims, objectives and policies it is important to determine:

- ~ what is your business?
- ~ who are your clients/users?
- ~ what are the needs of your clients/users?
- ~ what value can the public library add to the client/user needs?

From this point, whether you are on top management level or an assistant, you are part of the team, to take that extra step in order to render an excellent public library service to the community. Aspects which I would like to highlight from the strategic approach are:

- ~ from a situation audit you must be able to set key performance areas for the individual and/or the library (that implies those areas in which performance is essential for the success of an excellent public library service)
- ~ are the necessary financial, physical and human resources as well as the expertise available?
- ~ the external environments are forcing the public library to be aware of global trends, but it could be a challenge to the public library to apply global trends/developments to the local needs of the library and the community.

The public library workplace is challenged to change its traditional way of doing things/approaching its task in order to become an information and knowledge enabler for the community - traditional users and non-users.

Challenges in the digital environment

The public library workplace can utilise the opportunities offered by the digital environment to market itself. Possibilities are:

- ~ design a website for the library
- ~ install links between the public library website and the websites of schools, museums, travel agents or any

other institution from which users can get access to relevant information

- ~ design websites for user groups in the municipality, for the councillors, city engineers, the clinic, the fire brigade, the parks and recreation board and tourist attractions
  - ~ market your library through the Intranet
  - ~ become a cybercafé for the community
  - ~ use the World Wide Web as a business enabler.
- The public library has the potential to become the centre for those wishing to use global information sources, and whose circumstances do not provide them with access to it from home.

Public libraries and the telematic society

What challenges does the telematic society put to the public library? The following are a few practical ideas to consider:

- ~ use information technology (IT) to duplicate important sections in books for students - keep the original in a special reference section
- ~ use money allocated for books to pay for copyright and buy less books, but have sections of relevant information available to users
- ~ smaller public libraries in the rural areas can provide access to information via the Internet and other IT applications which may not be available through the written word
- ~ collect information from government departments/institutions, non-governmental organisations and local tourist information kiosks, design pamphlets from the information gained and store it in the library collection. The Friends of the library could assist in this task
- ~ cooperation between schools/universities/technikons and distance tertiary institutions is important. In some provinces initiatives have been started between public libraries and the tertiary institutions which is very positive
- ~ public libraries will contribute to the success of information literacy and *Curriculum 2005*, if they embark on literacy and information literacy campaigns in order to guide the youth to be able to investigate, to compare, to think and write logically and critically and to eventually become independent thinkers and researchers.

How to manage these challenges

There are two main problem areas:

- ~ finances
- ~ human resources.

As was stated in the introduction, the empirical research indicated that public librarians in general have a positive attitude towards their task and their profession. Therefore **the employee** is the key factor in changing the public library workplace, to meet the challenges and demands of the year 2000 and after wards.

It will depend on the ability and attitude of human resources to manage and find solutions to the first problem. Seeing that a policy is such an important aspect in strategic management, public libraries can start with the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (UNESCO) Public Library Manifesto and adapt it to the South African context. It can be used as a document

to negotiate with local and other authorities, and the application of advocacy skills will be important to succeed.

Suggested initiatives

National priorities should be listed, but every individual public library and employee should list priorities. They should not wait on the Library and Information Association of South Africa (LIASA) or local authorities. Public libraries are familiar with their own environment, their own strong and weak points. It will have to be the role of the public library staff to initiate joint ventures with businesses and individuals/experts in the community, and to negotiate with various stakeholders.

They will have to perform a public relations role to obtain the financial support and goodwill from all stakeholders to be able to serve the various user groups, as well as non-users of the public library.

In the public library workplace of the future it will be expected from public librarians to think and act proactive in the design and delivery of services. It will be important for public library staff to be creative, to take initiative, to manage their own development and growth, to be entrepreneurs and to be multi-skilled in order to introduce changed and better procedures and inspire teamwork in order to create a learning environment in the public library as an organisation.

Conclusion

Access to information is at the core of public library activities, and decisions must be taken with this at the forefront of all planning. The increase of digital resources of information by extended user groups have changed the workplace of the new millennium as well as the expertise of all the employees of the public library.

It will be important for public library staff to be creative, to take initiative, to manage their own development and growth, to be entrepreneurs and to be multi-skilled

ABOUT THE AUTHOR...

Dr Fransie Terblanche is a senior lecturer in the Department of Information Science at Unisa for the past 20 years. Her teaching responsibilities are the management of library and information enterprises, information management and knowledge management on undergraduate as well as postgraduate levels. She is also study leader for Masters students who are doing research on various managerial aspects in library and information services.

She has a special interest in human resources management and did intensive research on the utilisation of human resources in public libraries in South Africa for her doctoral research.

KURRIKULUM 2005

leerders ouers en opvoeders

LUDWIG H NELSON

Adjunkhoof: Hendrik Louw Laerskool

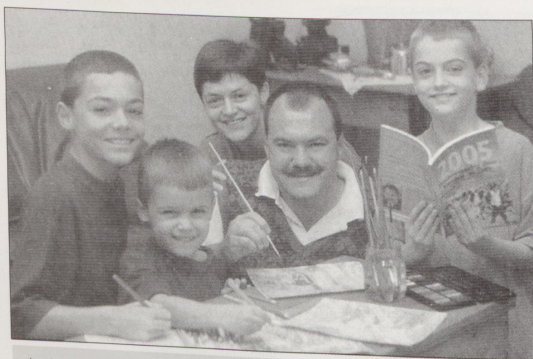
As gevolg van die eise wat **Kurrikulum 2005** aan leerders stel, is hierdie artikel daarop gemik om bibliotekarisse in te lig en voor te berei op die talle navrae van gebruikers waarmee hulle gekonfronteer kan word.

Die veranderings en geleenthede wat **Kurrikulum 2005** meebring, bied aan alle rolspelers in onderwys en opleiding talle opwindende uitdagings. Dit vereis 'n verandering in die tradisionele benadering wat elke rolspeler tot onderwys gehad het.

Leerders, ouers en opvoeders moet hulself egter deeglik voorberei vir die dramatiese veranderings wat binne die hele stelsel vir onderwys en opleiding sal moet plaasvind om **Kurrikulum 2005** suksesvol te implementeer.

Leerders

In die klasse van ouds het leerders hoofsaaklik stil en op hul eie gewerk wanneer hulle selfwerkopdragte gekry het. In **Kurrikulum 2005** moet leerders steeds op hul eie kan werk, maar in teenstelling met die ou benadering, moet leerders

Ludwig Nelson en sy vrou, Elmire, by hul seuns, Ludwig, Heinrich en Brink

Foto: Maryke Roberts vir Die Burger

meer gereeld met ander in 'n groep saamwerk en gedagtes en idees uitruil. Interaktiewe leer is dus 'n besondere kenmerk van hierdie vernuwung.

Leerders moet onder leiding van hul opvoeder sêlf meer by hul ontwikkeling betrokke raak, eerder as om te verwag dat die opvoeder alléén die verantwoordelikheid moet dra dat leer plaasvind. Die leerders moet nou beseft dat die wêreld, en nie meer net die opvoeder en die skoolgebou nie, hul 'klaskamer' is.

Van leerders word daar nou veel meer verwag as die gebruikelike tuiswerk en enkele toetse en eksamens in die ou stelsel. Daar is op nasionale vlak kritieke en spesifieke uitkomstes bepaal wat vir alle leerders geld. Die uitkomstes verseker dat leerders nie slegs sekere inhoud moet onthou nie, maar ook 'n verskeidenheid vaardighede moet baasraak, sekere houdings en waardes moet ontwikkel en moet kan demonstreeer.

Die uitkomstes wat die leerders moet demonstreeer, sowel as die kriteria waaraan leerders se optredes evalueer gaan word, word vooraf in die vorm van taakaanduiders aan die leerders voorgehou. Hulle, sowel as hul ouers, weet dus presies wat van hulle verwag word.

Deurlopende evaluering vereis dat leerders dwarsdeur die jaar sal werk en ontwikkel. 'n Verskeidenheid deurlopende evalueringmetodes word gebruik om inligting in te samel waarmee opvoeders leerders se vordering evalueer op weg na die uiteindelige demonstrasie van die uitkomstes. Dit bied aan leerders 'n beter en groter verskeidenheid geleenthede om te toon hoe hulle as totale persone ontwikkel.

Omdat leerders se vordering teen hierdie vasgestelde kriteria beoordeel word, 'kompeteer' hulle nou slegs teen hulself en nie meer teen 'n maat, of 'n klas- of standerdgemiddelde nie. Daar word dus van 'kriteriumgerigte evaluering' gepraat in plaas van 'normgerigte evaluering'.

Ouers

Die omwenteling in die onderwys verg van ouers om baie nouer by hul kinders se opvoeding betrokke te wees en 'n aktiewe bydrae tot hul kinders se sukses te lewer. Dit is nie

meer hoofsaaklik die skool en die opvoeders wat, in relatiewe isolasie, verantwoordelik is vir die leerders se akademiese opvoeding nie.

Die nuwe onderwysstelsel verskil sterk van die waaraan ouers blootgestel was; daarom sal hulle moontlik in baie opsigte tyd nodig hê om daaraan gewoond te raak. Dit is belangrik dat ouers weet wat die veranderings behels en hoe dit hulle en hul kinders raak. Ouers moet hulself bemaagtig deur, byvoorbeeld, soveel moontlik leesstof omtrent die onderwerp te bekom en hulself van die veranderings te vergewis.

Elke skool vorm deel van 'n bepaalde gemeenskap. Dit is die gemeenskap se plig om bydraes tot die ontwerp van hul skool se breë plan vir onderrig en leer te maak. Dit beteken dat die gemeenskap in die breë kan bepaal aan watter soort opvoeding die leerders blootgestel moet word. Vir ouers is daar op die vlak verskillende maniere om betrokke te raak.

Die nuwe benadering ten opsigte van die onderwys, sowel as die huidige opvoeder-/leerderverhouding verg besondere onderrig- en leerstrategieë. Enkelouers, en ouers wat albei 'n betrekking beklee, kan dit moontlik moeilik vind om te voldoen aan die hoër eise wat die andersoortigheid van hul kind se tuiswerk aan hulle tyd en aandag gaan stel. Indien ouers egter wil sorg dat hul kinders suksesvol gaan wees in 'n snelveranderende wêreld waarin inligting geweldig toeneem, sal hulle die ekstra tyd moet afstaan.

Nou sien baie ouers hulle taak waarskynlik as een waar hulle hoofsaaklik hul kinders ondersteun deur toe te sien dat hulle hul tuiswerk doen en waar hulle vrae vra om te sien of kinders hul werk gememoriseer het - wat natuurlik nog glad nie beteken dat die kind die werk verstaan nie. Hierdie rol sal moet verander. Ouers sal moet toesien dat hul kinders deurlopend werk. Hulle sal moet toesien dat leerders selfdisipline ontwikkel om elke dag vir 'n spesifieke tyd lank op hul eie werk te beplan, dit te doen, in te oefen, op te som, te hersien, te verbeter, ensovoorts.

Let wel, die kind se tuiswerk moenie vir hom/haar gedoen word nie, maar die ouer moet, byvoorbeeld, help met die verkryging van bronne, die benutting daarvan en die nodige raadgeewing. Die uitgangspunt is dat die opvoeder nie die enigste persoon is by wie leerders leer nie, maar dat leerders ook gelei moet word om self te leer en dat hulle ook van ander mense, anders as die opvoeder, mag leer.

Opvoeders verskaf inligting oor leerders, wat hulle deur middel van deurlopende evaluering bekom, met reëlmaat aan ouers in 'n verslag, sodat ouers voortdurend op die hoogte van hul kinders se vordering kan bly. Die verskeidenheid evalueringmetodes maak dit vir opvoeders sowel as ouers makliker om afleidings uit leerders se werk te maak. Hulle kan nou meer spesifiek sien met watter afdeling van die werk die leerders probleme ondervind.

Opvoeders, ouers self of iemand wat hulle huur, kan nou, indien nodig, aandag aan leerders se probleme gee.

Opvoeders

Van al die rolspelers, stel die nuwe onderwysbenadering miskien die hoogste eise aan die opvoeder wat in die klaskamer uitvoering daaraan moet gee. Ouers moet beseft dat die vernuwung nie oornag sal geskied nie en dat hulle die opvoeders, tot hul eie kinders se voordeel, nou meer as ooit sal moet ondersteun om die nuwe stelsel te laat slaag.

Opvoeders is feitlik almal produkte van die 'ou' onderwysstelsel en het opleiding ontvang volgens die metodiek wat daarvoor gegeld het. Sels sommige opvoeders se jarelange ondervinding is nou in talle opsigte van min waarde. 'n Mens kan begryp dat dit baie opvoeders ontstel en onseker maak.

Amptelike opleiding wat tans aan diensdoende opvoeders gebied word om die nuwe kurrikulum te implementeer, is beperk tot die blote minimum en dit sal ongetwyfel nog jare duur voordat alle opvoeders al die veranderings, waarvan sommige kompleks is, onder die knie het. Die opleiding geskied meesal op 'n indiensopleidingbasis, met ander woorde, onder omstandighede waar normale skoolaktiwiteite voortgaan. Dit plaas groot druk op opvoeders aangesien dit hul werkklading geweldig verhoog.

Die nuwe benadering vereis dat die onderwyser van ouds - wat voor in die klas gestaan en die meeste van die

Die nuwe benadering vereis dat die onderwyser van ouds se rol nou verander na een van bemiddelaar en fasiliteerder

praatwerk gedoen het terwyl die leerlinge moes luister - se rol nou verander na een van bemiddelaar en fasiliteerder.

As bemiddelaar skep die opvoeder die struktuur waarbinne leer moet geskied. Die opvoeder kies, byvoorbeeld, die response waarop hy of sy gaan konsentreer en beplan en skeduleer leerervarings, evaluering en rapportering.

Die opvoeder as fasiliteerder sien toe dat leerprosesse gladweg verloop. Hy/sy monitor gedurig of leerders sinvol besig is, of hulle take verstaan en die nodige materiale het, mekaar nie steur nie en of groepe effektief funksioneer. Leerders mag nooit aan hul eie lot oorgelaat word nie. Hulle bly die opvoeder se verantwoordelikheid.

Ook wat evaluering betref, word nuwe eise gestel. In plaas daarvan dat opvoeders slegs tydens enkele geleenthede (gewoonlik aan die einde van 'n kwartaal) en op beperkte wyses evalueer, moet hulle nou deurlopend

geleenthede skep om leerders op verskeie wyses te evalueer. Hoewel die opvoeder die belangrikste persoon bly wat evalueer, sal hy/sy per geleentheid ook leerders toelaat om hulself, hulle maats en hul groep te evalueer. Ouers kan ook hul kinders evalueer.

Terselfder tyd moet opvoeders die evalueringsoes gebruik om die sukses van hul leerprogramme te monitor en voortdurend aan te pas volgens die behoeftes van die leerders. Deur evaluering kyk die opvoeder dus nie net na die leerder se vordering nie, maar ook na sy eie beplanning.

Opvoeders wat tot nou toe daaraan gewoond was dat leerders hoofsaaklik stil en rustig met hul eie werksaamhede in die klas besig was, sal nou daaraan gewoond moet raak dat daar, as gevolg van groepwerk, dikwels meer klank en beweging in klaskamers gaan wees.

Waar inhoude tot nou toe op 'n vakbasis, en dus hoofsaaklik geïsoleerd aangebied is, vereis die nuwe kurrikulum

Geïntegreerde onderwys sal afbakening van vakke laat vervaag en verhoed dat daar leemtes tussen leerareas ontstaan omdat die een opvoeder nie presies weet wat die ander met die leerders behandel het nie

dat leerders op 'n meer geïntegreerde, holistiese wyse en in konteks van die werklikheid moet leer. Leerprogramme moet dus by mekaar inskakel en aansluit by die werklike lewe.

Dit is slegs met ondervinding dat opvoeders gewoond sal raak aan die holistiese benadering. Opvoeders met persoonlike voorkeure vir sekere 'suiwer' vakke, sal dit te bowe móet kom en hulself in die meer geïntegreerde benadering moet skool. In die Verdere Onderwys- en Opleidingsband (grade 10, 11 en 12) sal 'n vakspecialiste' egter steeds 'n rol speel.

Deel van hierdie holistiese benadering in Uitkomsgebaseerde Onderwys (UGO) is dat daar nie iets soos nie-eksamenvakke is nie. Alle leerareas dra by tot leerders se ontwikkeling en het verwagtinge wat deur hulle gedemonstreer moet word.

Klasonderwys, waar die opvoeder verantwoordelik is vir alle of die meeste leerareas binne 'n klas, sal vakonderwys, waar die opvoeder vir 'n spesifieke vak verantwoordelik is, vervang. Hierdie verandering sal meehelp dat geïntegreerde onderwys meer doeltreffend plaasvind. Dit sal afbakening van vakke laat vervaag en verhoed dat daar leemtes tussen leerareas ontstaan omdat die een

opvoeder nie presies weet wat die ander met die leerders behandel het nie.

Die agt leerareas wat nou die raamwerk vir kurrikulumontwikkeling vorm, is slegs die kern waarom geïntegreerde leerprogramme deur opvoeders self met 'n groot mate van vryheid saamgestel moet word. Hierdie leerprogramme is veel meer kompleks as die vaksillabusse wat deur die Departement van Onderwys voorsien is en waaraan die meeste opvoeders gewoond is.

In die verlede is leerders met spesiale onderrigbehoefes (dit sluit begaafde leerders in) uit hoofstroomonderwys (gewone klasse/skole) geneem en in afsonderlike klasse of skole vir gespesialiseerde onderwys geplaas sodat daar aandag aan hulle spesifieke behoeftes gegee kon word. Die nuwe inklusiewe benadering is dat daar vir die meeste leerders met spesiale onderwysbehoefes, oftewel leerders met leerblokkasies, ook in hoofstroomonderwys voorsiening gemaak moet word.

Dit is dus elke opvoeder se verantwoordelijkheid om enige leerder te alle tye te ondersteun. 'n Probleem, byvoorbeeld, 'n leesblokkasie, mag nie meer as net die remediëronderwyser se verantwoordelijkheid gesien word nie.

Ten slotte

Die koms van Kurrikulum 2005 bring mee dat daar vir die eerste keer in 'n baie lang tyd weer met nuwe opvoedkundige perspektiewe indringend na die onderwys gekyk word. Afgesien daarvan dat UGO nou Inhoudsgebaseerde Onderwys vervang, is daar vele ander veranderings wat ten goede plaasvind en wat leerders bevoordeel.

Onderwys in 'n voortdurend veranderende wêreld moet dinamies wees en mag nooit stagneer nie. Leerprogramme moet voortdurend aangepas word om relevant te bly.

DIE SKRYWER...

Ludwig Nelson was agt jaar voorsitter van die Wetenskapvereniging by die Parow Onderwysentrum en het op verskeie komitees gedien, onder andere, die Departement van Onderwys se Silabus-komitee vir Wetenskap, asook die departement se Boekkeurings- en Assesseringskomitee. Verder het hy ook op die Provinsiale Natuurwetenskap-komitee gedien.

Hy het reeds verskeie dagseminare in Wetenskapopleiding en Begaaftekindopleiding aangebied asook indiensopleiding aan vakadviseurs, skoolhoofverenings- en ouers.

Hy het talle artikels vir verskeie koerante, onder andere, **Die Burger** en die **Beeld** geskryf en tree op as projekteur by die skryf van 'n interim **Natuurwetenskap Handboek vir Kagiso-uitgewers**. Hy was ook die skrywer van die opleidingsboek, **Skoolvernuwing deur Kurrikulum 2005** 'n praktiese gids vir opvoeders en ouers.

Hy beskik oor 'n Hoër Onderwysdiploma, 'n BA-graad, en 'n B.Ed.-graad.

JOHAN SWIEGELAAR

Hoof: Wes-Kaapse Biblioteekdiens

Verskeie aspekte rondom openbare biblioteke en hul dienslewering, en wel teen die agtergrond van die aanvang van 'n nuwe millennium, het deeglike dekking geniet in die November/Desember uitgawe van hierdie tydskrif. Mens sou jouself kon afvra of enige verdere bespreking hiervan nog nodig is.

Nie net in die gees van 'n nuwe tydperk se nie, maar ook in die algemene gees van vernouing, transformasie en veelvuldige uitdagings moet die antwoord: ja, wees.

Die tydperk waarin ons ons tans bevind is opwindend en positief en gaan verseker aanleidend gee tot deurlopende besinning en evaluering van openbare biblioteekdienste met die gevolglike pro- en reaktiewe optredes wat hieruit mag vloei. Om 'n presiese langtermyn vooruitskouing te gee van die aard van en tendense in die openbare en provinsiale biblioteekdienste in Wes-Kaapland sal profetiese vermoëns verby die uiterste beproef. Hiervoor hoef mens slegs maar te let op die dinamiek van ons sosio-ekonomiese omgewing. Voeg hierby die geweldige tempo waar teen die tegnologie in die algemeen, maar ook die inligtingstechnologie (IT) spesifiek, ontwikkel. Dit gee die vergelyking soveel veranderlikes dat die voorspelling van 'n langtermyn toekomstlik voorbarig mag wees.

Ongeag die effek van 'n veranderende omgewing - 'n faktor wat hopelik die openbare biblioteek as instelling positief sal beïnvloed - kan steeds gekyk word na verwagte leemtes, tekortkomings en geleenthede op die kort en medium termyn en strategies beplan word om die uitdagings te ontmoet.

Openbare biblioteke gaan die afgelope vyf jaar reeds gebuk onder geweldige druk op hul menslike hulpbronn. Die huidige personeelvoorsiening by openbare biblioteke in die algemeen is in die orde van 50% van die minimumstandaard. Die Wes-Kaapse Provinsiale Biblioteekdiens het ook nie heeltemal aan hierdie druk ontsnap nie. As gevolg hiervan is daar vinnig binne die Biblioteekdiens geleer om slimmer te werk om sodoende die druk deels te neutraliseer. Tog het dit gelei tot 'n wisselende graad van afskaling in sekere belangrike dienste soos opleiding van openbare biblioteekpersoneel, navorsing in gebruikspatrone en behoeftes, asook uitbouing in audiovisuele materiaal dienste en ondersteuning van die CPALS gerekenariseerde stelsel, om maar net 'n paar te noem.

En van die hoogste prioriteite sal wees om die menslike hulpbronn in pas te hou met die behoeftes van die biblioteekgebruikers van die provinsie. Van groot belang hier is die invloed wat die samesmelting in 'n megastad van die huidige plaaslike owerhede in die metropolitaanse gebied van Kaapstad, sal uitloef.

Die evaluering van die menslike hulpbronn van die Provinsiale Biblioteekdiens het reeds die afgelope jaar aandag gekry en die eerste goedkeuring in hierdie verband word vroeg in 2000 verwag. Hierna sal die uitdagings rondom die implementering volg.

Tweedens bestaan daar weinig twyfel dat die biblioteekmateriaal wat die Wes-Kaapse Provinsiale Biblioteekdiens tot dusver aan geaffilieerde openbare biblioteke kon verskaf, van 'n hoë gehalte, omvattende dekking en wye

JAAR 2000

spektrum ten opsigte van formaat getuig. Biblioteekgebruik in die Wes-Kaap het die afgelope vyf jaar met meer as 30% gegroei en die getal geregistreerde gebruikers by geaffilieerde openbare biblioteke met 35%. Dit is in enige openbare biblioteekterme 'n buitengewone prestasie. Gedagtig daaraan dat hierdie groei sal voortduur, sal die befonsing van materiaal aankope deurlopende en deeglike besinning verg. Dit raak per slot van rekening die werklike kernbesigheid van die Biblioteekdiens.

Daar bestaan 'n wesenlike behoefte om openbare biblioteekdienste verder uit te brei na inwoners wat nog oor geen of onvoldoende dienste beskik. Hier word veral aan die snel verstedelike, sowel as die verafgeleë plattelandse areas gedink. Hierdie uitdaging lê ernslyds voor die deur van die Wes-Kaapse Provinsiale Biblioteekdiens, en andersyds voor dié van die nuwe strukture van plaaslike owerhede wat binne die volgende 12 maande tot stand sal kom. Dit beteken meer biblioteekgeboue wat opgerig moet word, sowel as

aansienlik meer biblioteekmateriaal om hierdie biblioteke te bevoorrad. Die Biblioteekdiens sal dan ook in sy beplanningsraamwerk poog om deeglik voorsiening te maak vir bystand aan die owerhede van hierdie verwagte nuwe toevoegings tot die biblioteek-netwerk. Die volgende drie jaar sal na verwagting 'n minimum van sewe nuwe projekte en opgraderings meebreng.

Meer spesifiek sal die volgende fasette in die onmiddellike toekoms aandag geniet:

~ ondersteuning van doelmatige wetgewing vir die Wes-Kaapse Provinsiale Biblioteekdiens

~ herbevestiging van vennootskapsverhouding met plaaslike owerhede in die lewering van openbare biblioteekdienste

~ maksimum bystand - binne die perke van bekombare fondse - aan plaaslike owerhede om biblioteekgeriewe op te rig vir inwoners wat oor geen of ontoereikende dienste beskik

~ deurlopende hersiening van aksies rondom die bevordering van openbare biblioteekgebruik (insluitende publikasies soos die **Kaapse Bibliotekaris**)

~ kapasiteitsbou by openbare biblioteke en bemagtiging van plaaslike personeel deur omvattende opleiding en toelging van hierdie personeel

~ insluiting van nuwe formate biblioteekmateriaal wat die tegnologie oplewer en welke materiaal 'n sinvolle toevoeging is vir openbare biblioteekgebruik.

Uiteindelik is ons missie vir die nuwe tydperk om die lewensgehalte van alle inwoners van Wes-Kaapland te verhoog deur biblioteekowerhede in staat te stel om 'n gehalte openbare biblioteekdiens aan die gemeenskap te lewer.

Biblioteekgebruik in die Wes-Kaap het die afgelope vyf jaar met meer as 30% gegroei en die getal geregistreerde gebruikers by geaffilieerde openbare biblioteke met 35%. Dit is in enige openbare biblioteekterme 'n buitengewone prestasie

Meeting 120 instant friends - and an Empress

JAY HEALE
Children's Book Specialist

Imagine a country where there is no litter, no need for tipping, where people take pride in being honest and where unemployment is under five percent. Imagine a country where trains depart and arrive on time, where ticket inspectors bow to you and where children as young as eight travel safely by themselves on public transport. Imagine (if you can) a country whose young readers have not heard of Enid Blyton. This country is Japan.

In October 1999 I made an incredible ten day visit to Japan. Because the President of IBBY (the International Board on Books for Young People) was Japanese, the IBBY Executive Committee had been invited by the Japanese IBBY section (JBBY) to hold its autumn meeting in Tokyo. All accommodation would be provided. In response to my plea of poverty, the Japan Foundation agreed to reimburse my travel expenses if I would give some talks while I was there. Naturally, I agreed! These talks had to be sent about a month in advance so that they could be translated in time.

So I arrived in Tokyo. In terms of inhabitants I think it is the largest city in the world.

Statue of the story of Sadako. Still today children make garlands of paper cranes for the Peace Park in Hiroshima

Jay Heale with his new friends at Kunitachi Primary School

Let me give you an idea of its size. It takes a minimum of one and a half hours by bus on a freeway to drive from its international airport, Narita, in to central Tokyo. This is roughly equivalent to having Cape Town airport in the Hex River Valley.

For my first talk I was escorted by a charming young lady, who spoke perfect English, on to the Shinkansen (bullet train) and we sped off (exactly on time) to the west, passing Mount Fuji capped with snow. I delivered my talk about IBBY and the Hans Andersen Awards to an adult audience of about seventy at Okayama University. Then we had supper at the home of Professor Waki who had organised this invitation. We ate beautifully presented food such as octopus, chicken with grapes and many vegetables and drank French white wine.

The next day we went further west by train to Hiroshima where I was met by the local members of JBBY - rather similar to our own South African Children's Book Forum (SACBF). They escorted me round the Peace Park built in sad memory of the 1945 atomic bomb and they gave me a fine Italian lunch afterwards. Do you know the story of Sadako - a real girl, little more than a baby at the time of the bomb? Nine years later she developed leukemia as a result of the radiation and sickened rapidly. She knew the Japanese legend which said that the crane lives for a thousand years so if you fold one thousand paper cranes, the gods will grant you one wish. She started making paper origami cranes and had completed 644 by the time she died in 1955. Her

Cape Libr., Jan/Feb 2000
14

CONTENTS / INHOUD

Meeting 120 instant friends - and an Empress
Jay Heale on the IBBY meeting in Japan 14

Opvangbak van die Woordsmede
Madeleine du Plessis gee ons 'n voorskou van Nuwe Woorde 15

Ontmoet die Limeriekman
Philip de Vos oor homself 16

Die dinge van 'n kind
Swellendam Leeskring bespreek Van der Vyfer se eerste roman 17

Angela's ashes as outobiografiese literatuur beskou
George Leeskring se bespreking van Frank McCourt se Pulitzer Pryswenner 18

Irish realism
Denise Harris takes a look at Irish authors 19

Anglo-Boereoorlog - 'n geselekteerde biografie
'n Lys nie-fiksie deur Elizabeth de Roubaix 20

classmates folded the remaining 356 cranes so that she could be buried with a thousand. This true story caught the imagination of many and has been turned into a book and a film. In the Peace Park at Hiroshima stands a statue to Sadako, with a golden crane flying above her head. Around it, still today, are banks of cranes made into garlands by children. A most moving sight.

Sadako, written by Eleanor Coerr and published by GP Putnam's Sons, New York, is beautifully illustrated by Ed Young, one of the nominees for the Hans Andersen Awards 2000.

Having whizzed back to Tokyo in another Shinkansen (they all have names: this one was *Hikari*, meaning light) I then sallied off to speak at Kunitachi Primary School (in Tokyo) on the Monday morning. This was an

experience never to be forgotten. All the adults I had met treated me with exaggerated respect and politeness. These ten-year-olds showed me no respect at all. They pushed me, interrupted me, even trod on me. I had to earn their respect the hard way. With my interpreter following close behind, I gave the children a 'Journey round South Africa' using slides of book illustrations and actual scenes. This was well received. Having survived break time by announcing that I only ever signed one autograph and that had just been done, I changed into the African caftan which I call my story-telling robe. I then gave them a piece of animated storytelling based on Barbara Rowland's story, *The little tree from the Storyland* collection published by Tafelberg. I had renamed this story *The gentle elephant* and my new 120 friends decided that was an apt name for me!

It appears that my partly acted storytelling was something quite new in Japan. The following day the Executive Committee was invited to a library where an audience of adults was listening to stories. They met once a month and took the stories away to repeat them in schools, libraries, hospitals and homes. The storytellers used no body language and hardly any change of voice. When I was asked for a repeat performance, my animated animal noises had them mesmerised. Several thanked me afterwards, and many others skirted nervously round me!

The attitude of the children still perplexes me. There is, I gather, virtually no discipline in school - certainly not corporal punishment. Children are loved and valued, perhaps somewhat spoilt. Yet the pressure to succeed results later in a frightening number of teenage suicides. Perhaps shades of the prison house close in, as they do here in South Africa. As soon as children start in high school they have the ogre of matric looming ahead.

But I haven't told you of the Empress yet. Our Japanese IBBY President, Tayo Shima, was a school friend of the now Empress Michiko who is regarded with the same sort of venerable veneration as the Queen Mother in England. The Empress has taken children's literature as her particular project and has translated and written one or two books herself. That was how the IBBY Executive received an invitation to a private audience at the Imperial Palace.

Don't ask me about the Palace. We arrived in the dark, so I never saw much of the Palace at all. The rooms were traditional Japanese with sliding wall panels of wood

and rice paper. On display were items from the Empress' personal collection: original children's book illustrations and a first edition of **Winnie-the-Pooh**, signed by Ernest Shepard. The Empress arrived wearing a blouse and skirt in European style, white with blue flowers. She spoke good English, very quietly. We were allowed two minutes each to introduce ourselves, after which plates of snacks and fruit juices were brought in and there was time for a little general conversation. I mentioned that South Africa would host an IBBY Congress in 2004. Empress Michiko swiftly asked: 'How many IBBY countries are there in Africa.' 'Not enough,' I said. (The countries are Ghana, Tanzania, Egypt and, until recently, Kenya.) The Empress wished us well with our preparations. To my amazement, she then walked with us to our bus and stood there waving us goodbye.

During the two day meeting of the IBBY Executive, I presented a progress report on IBBY 2004 which seemed to meet with approval. The IBBY treasurer did remark: 'I can see all your expenses most carefully set out, but where is the income?' I answered that there isn't any. That is something which we are working on. Any donations from readers of the **Cape Librarian** will be gratefully received! I handed out necklaces of Zulu beadwork adorned with our national flag and very soon all the members of the IBBY Executive Committee were wearing the South African flag. Good publicity!

We had a one day outing by bus to the Azumino Chihiro Picture Book Museum which is more of an art gallery than a museum. The collection is based on the

work of Chihiro, a highly popular illustrator of Japanese children's books, which has grown into an international collection with originals by illustrators such as Maurice Sendak, Arnold Lobel, Pat Hutchins, Charles Keeping, et cetera. In the public park outside are rock and underwater sculptures. It is a most impressive and popular place. They take children's books seriously in Japan and they translate many European language books into Japanese. From South Africa I spotted titles by Lesley Beake, Marguerite Poland and Niki Daly. But their children read mass market rubbish as well, mostly in the graphic novel format. Japanese is an intriguing language. If written horizontally, it reads from left to right; if written vertically (in the same characters), it goes from right to left.

I spoke, while I was there, of the way that books can build bridges - a bridge between author and reader, a bridge which needs to be built from both sides. But later I was in a position to place a few bricks in place for a bridge between South Africa and Japan. They welcome such links. For example, I was the first ever visitor from abroad at Kunitachi Primary School. There is a clear opportunity for schools in our country to be linked, even if briefly, with schools in Japan. They could exchange drawings or photographs. Japanese children know a little English and are proud to show it off!

It is very curious for me to reflect that an interest in children's literature has resulted in my journeying to Japan as some sort of a book ambassador. In a way I was there on your behalf. May you visit Japan soon - in books, even if not in person.

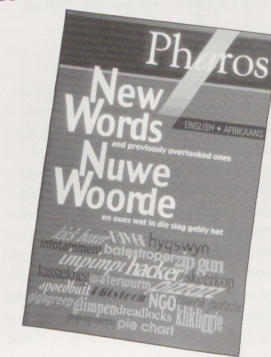
Opvangbak van die woordsmede

MADALEINE DU PLESSIS

Hoofredakteur, Pharos Woordboeke

Taal is die middel wat die mens gebruik om uiting te gee aan sy onbusbare drang om stories te vertel en inligting mee te deel. Dis seker dié dat die Prediker al sowat 30 eeue gelede kon sê: 'Daar kom nie 'n einde aan die skryf van baie boeke nie.' Min het hy geweet dat die stroom 'n stortvloed sou word.

Kennis het ontloef, in ons tyd soos nooit

tevore nie, en alles moet 'n naam hê of kry, ook die geestesiekte wat by sommige mense as gevolg hiervan ontstaan (inligtings-vermoedheidsindroom). Daarsonder is kommunikasie nie moontlik nie.

Dis waar woordeboeke ter sprake kom: Hulle teken die uitstorting van die tegnologiese en kreatiewe woordsmede op en gee verklarings of vertalings daarvoor sodat gewone sterflinge op 'n manier kan bybly in 'n wêreld wat duiselingwekkend vinnig verander.

Samuel Johnson had net ten dele gelyk toe hy 'n woordeboekmaker gedefinieer het as 'n 'harmless drudge'. Dis waar, dié spesie is 'n onskadelike werkesel, maar sy definisie sê vir jou niks van die verwonderinge van die woordwêreld nie. Om 'n woordeboek te maak, is soos om Tafelberg se Skeletonkloof op 'n snikhete Februariedag aan te durf en halfpad boontoe bedenkinge oor jou maligheid te kry. Maar kom jy bo waar die disas in hul volle glorie in die Eggvallei en langs die ou geboude watervoor staan, is die moeg skoon weg. Want iets gebeur met jou.

So was dit ook met **Nuwe Woorde** (sien voetnoot). Hoewel dit klippe kou gekos het om 'n stuk of tien Engelse woordeboeke deur te werk vir die eiening van woorde (oud en nuut) wat in ons standaard-Engels-Afrikaanse handwoordeboeke ontbreek, het die heerlike guttigheid van Afrikaans soos 'n bruisende energiedrankie gewerk. Kyk net so:

aquatube waterwurm
big dipper, **roller coaster** tuimelreën

bodice ripper (infrm.: hartstogtelike liefdes-verhaal) hygroman, korsetknakker
bungee (catapult) brugkettie
channel hopping TV-roelet/roulette
chop shop (sl.) motorslaghuis (waar gesteelde motors uitmekaar gehaal word)
couch potato (sl.) TV-slaaf, kassiekneg, rus-banksitter, stoelpatat, sofapokkel
curry bunny kerrievetkoek
fat cat (infrm., neerh.) geld=, kapitaalvraat, geiljan, blinklyf, kripstaner
fat head klapperdop
gigolo (betaalde minnaar [v. ouer vrou]) gigolo, houman, bedjonker
glitterati (infrm.) glansmense, stralerkliek, gala-aanders, blinkvinkie
heavy breather (oor d. telefoon) hyger, hygswyn
himbo (sl. skerts: aantrekklike jong man met min tussen d. ore) dom Juan
megalomaniac magvraat
mellow yellow (SA township sl.: [geel] polisievangwa) kanariekar, =wa
namedropper naamsmous
pager roepradio
psych(e) someone out (infrm.) iemand met 'n hoogtoeg uitkyk
skinhead poens=, skeerkop
smootherie (infrm., gew. neerh.) gladdejan
snail mail (skerts, gewone papierpos gestel teenoor elektroniese pos) trapsuutjie=, trap-soetjie=, slakkepos
souped-up (infrm.) warmgemaak, opgewoema (motor, enjin); opgedollie (kos); opgewoema (liedjie) opgekikker (rekenaar, ensovoorts)
spin doctor (infrm.): woordvoerder wat sorg

dat d. 'regte' boodskap d. wêreld ingestuur word) beeldpoetsers, kopdraaier, woordtoewenaar.
Dis mos soepele skeppendheid wat jou tone laat omkrul van lekkerkry en mens laat besef: Alles kan in Afrikaans gesê word. En: Alles wat gesê word, lééf.
Dié dinamiek het Hans Moleman van **de Volkskrant** nou onlangs laat skryf: 'Afrikaans heeft al een zekere reputatie als wieg van originele termen'. Hy waag dit selfs om te sê: 'niets hinder t ons enkele pareltjies uit het. Afrikaans op te stoten naar de volgende editie van het **Groot Woordenboek der Nederlandse Taal!**'

Voetnoot

Dit het twee mense (Madaline du Plessis en Jana Luther van Pharos Woordeboeke) 'n bietjie meer as drie jaar gekos om die woordeboek van, op een na, 300 bladsye saam te stel. Dis 'n werk wat 'n paar gate toestop en aanvullend tot Bosman, Van der Merwe en Hlemstra se **Tweetalige Woordeboek** gebruik moet word. Die inligting in dié tussentydse publikasie sal uiteindelik saam met PA Joubert se **Tweetalige Frasewoordeboek** neerslag vind in die vertroude standaardwerk, wat volgens beplanning sy negende, hersiene uitgawe in die jaar 2003 sal beleef.

Afkortings (kursief)
infrm. - informeel
sl. - slang
neerh. - neerhalend
v. - van
d. - die
gew. - gewoonlik

wêreld ontdek. Deur Riana was daar die wêreld van boeke. En ons twee het saam saam gelees: op die tapyt in haar slaapkamer terwyl ons smul aan Post Toasties met Enó's bo-oor gestrooi, en deur haar het ek later die plaaslike biblioteek ontdek. Met Mary-Ann langsaan was dit die wêreld van musiek met hulle opengrammofoon en ons twee wat geluister het na Bing Crosby en Ketelbey se **In a Persian market**. En dan was daar juffrou Ferreira, my stender twee onderwyseres by Laerskool Willem Postma wat ontdek het dat ek 'n stem het en my aan my eerste konsert laat deelneem het. En natuurlik my tante Mimmie in Kimberley met al haar wonderlike boeke. Later het al hierdie persone deel geword van my boek, **Karel van Krieketsstraat**.

Toe trek ons plaas toe en terselfdertyd is ek op Hoërskool Sentraal. Daar was kinders vir wie ek groot bewondering gehad het: Blanche Terblanche wat so mooi kon sing; Alva van der Walt wat so mooi kon skryf. Sy het selfs in die skooljaarblad geskryf oor goeters soos 'n *velocipede* terwyl ek maar net die woord *centipede* geken het. En Ferdinand Búkes wat kon versies skryf. En ek het gewens ek was ook so slim soos dié talentvolle kinders. Ek het in die skoolkoor gesing. Meneer Casaleggio het my stem gehoor en gesê: 'Eendag moet jy sanglesse neem'.

Daarna kom my universiteitsjare by die Universiteit van die Oranje-Vrystaat. Pa wou hê ek moes in sy spore volg en 'n sake-man word, maar helaas - sou dit gebeur het, was sy besigheid al jare gelede bankrot. Toe studeer ek maar vir my BA met Afrikaans en Engels as hoofvakke saam met Tromp Schoeman wat later Karel Schoeman geword het. Maar dié jare is egter nie jare wat werklik uitstaan in my herinnering nie.

Daarna was dit die onderwys. Die kinders het my liefgehad, maar ek het besef ek is nie 'n onderwyser nie. In 1961 het ek in Bloemfontein begin sanglesse neem en ek koop toe ook vir my 'n goeie kamera - ding wat later belangrik sou word.

Die volgende jaar sing ek alreeds my eerste operalar. En in 1967 besluit ek ek moet Kaapstad toe verhuis. Nog steeds in die onderwys terwyl ek steeds solorolle in opera sing. Toe met 13 jaar onderwys agter die rug besluit ek om vryskut opera te sing. Vyf jaar daarna sê my ma: 'Jy kan nie so aangaan nie' en daar volg 'n yslike depressie, 'n tydperk van groot krisis en 'n senuwee-instorting en vir twee jaar is ek terug onderwys toe.

Ek besef toe dit was tog 'n fout, want ek is basies 'n persoon wat op my eie kreatiwiteit

staatmaak vir my selfoorlewing. In 1980 dus word ek lid van die eertydse Kaaplandse Raad vir die Uitvoerende Kunste (KRUIK) se permanente operakoer. In hierdie jare het ek agtergekom dat ek kan skryf. Twee romans is afgekeur totdat Leon Rousseau vir my vra waarom ek nie versies skryf nie. Ek het nooit geweet ek kan nie, maar toe ek eers begin het, kon ek nie ophou nie.

In 1997 is ons almal afgedank en as ek oor die 17 jaar terugdink, wonder ek soms of dit verkwiste jare was, maar dan besef ek - in hierdie jare het ek begin skryf, en in die relatiewe kalm wêreld van die teater het ek nog een van my talente ontdek. In 1984 is **O togga, 'n gogga!** gepubliseer en nou is daar ongeveer 'n boek vir elke jaar.

En nou dat ek 'afgetree' het, het my fotografie weer oorgeneem en het ek tot dusver alreeds vyf solo-uitstallings van my foto's gehad. Als wat ek doen is intuïtief, en nou dat ek alles vergeet het wat ek op universiteit geleer het, kan ek skryf en sing en foto's neem.

Het ek iets geweet van tegniek, het ek seker veel minder uitgerig. Nou doen ek maar my ding en hoop dat ander mense ook so nou en dan piesier het uit dit wat ek probeer sê.

Die dinge van 'n kind

SWELLENDAM LEESKRING

Hierdie boek is Marita van der Vyfer se eerste roman na **Griet skryf 'n sprokie**. Laasgenoemde het letterlik soos 'n veldbrand versprei en verkoop. Baie resensente voel egter dat hierdie boek op **Griet** se rug ry.

Die verhaal open met Dalena. Dit is sy wat die vriendskap met Mart beklink: 'Stick with me, baby. Ek kan nie belowe dat ek jou famous sal maak nie. Maar jy sal fun hê langs die pad.'

Die verhaal

Die verhaal handel oor adolessente se drome en drifte rondom 1976. Dit was die mitiese jaar toe verandering in die Suid-Afrikaanse geskiedenis dramaties beslag gekry het. Volgens Marita van der Vyfer

handel dit oor die moraliteit van eierlikheid. Sy sê dit handel oor verwarde jongmense in die jare sewentig ... toe die Republiek sy stormagtige tienerjare beleef het. Terloops, sy sê die boek is nie 'n tweede **Griet** nie, en dit is die boek waaraan sy die hardste gewerk het.

Dit is 'n baie dig verweefde roman waarin verskeie gebeure afspeel:

- die twee meisies se belewenis van die koshuis
- die huise van Mart en Dalena
- Mart se ontmoeting met Pierre
- Dalena se ontmoeting met Simon
- die selfmoord van 'n vriend
- twee jongmans se vertrek om diensplig te verrig
- Dalena se swangerskap
- Simon se betrokkenheid
- Mart en Pienekaar
- Dalena se selfmoord
- Mart se brieue (as terugflitsende perspektief).

Die verwysings na die koshuis loop soos 'n leitmotief deur die verhaal. In die koshuis-kamer gebeur die meeste dinge. Al ontvlugting wat die koshuiskinders gehad het, was LM Radio, die koerant, lees en sekspraatjies. 'n Negatiewe punt wat mens hier kan noem, is die leesles van die ses-tienjarige meisie. Professor HP van Collier voel dit is net 'n truuk om deur middel van koerantberigte Viëtnam by te sleep en die Suid-Afrikaanse jare sewentig lewend te hou.

Kan julle nog die jare sewentig onthou? 'Dit was waarskynlik die verganklikste dekade ooit in die geskiedenis van die wêreld,' sê Tom Gouws. 'Weggooiodes, weggooi-danse, weggooimusiek, weggooilewens. Wit seuns is op die grens geskiet vir volk en vaderland. Swart skoolkinders is in townships geskiet.'

Marit tree as die eerstepersoonsverteller op. Sy is die karakter in die verhaal wat die verhaal self vertel. Dit is baie funksioneel, maar hou die nadeel in dat die verteller slegs weergee wat sy self gesien en beleef het.

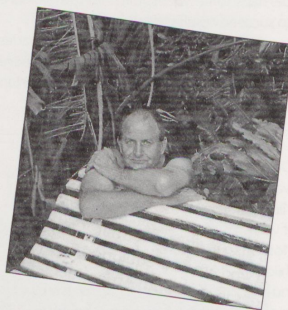
Langs hierdie verteller staan Mart se brieue wat sy in die negentigerjare vanuit Engeland aanvanklik aan 'n onbekende, later blyk dit Dalena te wees, skryf, terwyl sy self besig is om 'n boek oor tieners te voltooi. Professor HP van Collier sê die brieue is maar dun wat inhoud betref. Gedurende hierdie tyd van meer as 'n jaar, word die identiteit van die sewentienjarige kind in brieue onthul. Volgens Peter Massyn is die naam, Mart, afgelei van Marita. Saam met hierdie brieue bring Mart 'n verdiepende

Ontmoet die Limeriekman Philip de Vos

Hoe skryf 'n mens oor jouself? Geboortedatum: Hier kan geen mens ongelukkig mee wegkom nie tensy jy wil lieg en jou ouderdom met 'n dekade wil vervroeg. Ek is gebore op 16 Junie (destyds nog 'n heel onskuldige dag) voordat dit Sowetodag geword het. Drie maande voor die uitbreek van die Tweede Wêreldoorlog en dit maak my natuurlik stokoud maa - ouer as 12 sal ek seker geestelik beswaarlik word. Dit is seker waarom ek nog steeds kan skryf oor goggas en diesulkes terwyl my vriende van dieselfde ouderdom maar net hulle grys koppe

kan skud en sê: 'Ag, slym!' Dis alleen as ek in 'n spieël kyk dat ek besef daar is plooië en ander nare goed, andersins bly ek steeds nog daar êrens in 'n voor-adolesente stadium vasevang. Gelukkig het Sowetodag intussen Jeugdag geword.

My kinderjare in Cricketstraat, Bloemfontein, was gelukkige jare. Die huisie was klein, maar vir my was dit die hele wêreld. My ma was skaam vir hierdie huisie, want sy het geweet my pa kon beter bekostig. Hy was 'n steenkoolhandelaar en aan geld was daar tuis nooit 'n tekort nie. Maar vir my was dit 'n heerlike tyd van ontdekking. Tuis het ons maar min boeke

gehad behalwe **The masterpiece library of short stories** en die enigste musiek wat ek tuis op die draadloos gehoor het, was goeds soos **How much is that doggie in the window**. Deur ons bure het ek egter die

perspektief op haar ervarings van die jare sewentig. Let op die aanhef van die briewe:

- Liewe kind
- My lieue kind
- Liefste kind
- My liefste, liefste kind.

Hiermee saam ontvou ook Mart se verhaal: van 'n hoërskooldogter in Suid-Afrika tot 'n geskeide skryfster met 'n driejarige seuntjie. Hier tree dan nou 'n onderskeid in tussen die vertellende ek-figuur en die belewendende ek. So kry sy dit natuurlik reg om spanning te skep.

Mart is die primêre verteller en fokaliseerder. Dit is haar siening van mense, gebeure en plekke en haar verwoording van daardie siening wat deur die vertelling bekend word.

Ander interessante elemente is:

- Mart se ouers se verhouding
- Mart se siening van haar pa
- die rol van Pine Pienaar in Mart se lewe.

Hier word 'n negatiewe beeld geskep van die wêreld van die man. Die man word nooit groot nie. Hy is behep met rugby, vleisbraai, jag en seks. Hy hou vas aan geweld en hou daarvan om mag af te dwing.

Die rol van Pine in Mart se lewe:

- is hy die een wat haar die dinge van 'n kind laat aflê?
- wat moet sy alles agterlaat en vergeet?
  - masturbasie
  - 'n skoolvriend se selfmoord
  - Dalena se swangerskap.

Al hierdie dinge laat Mart besef hoeveel guts mens eintlik moet hê om aan te gaan. Tussen alles deur wat ineenstort bly Mart alleen staande.

Wat kom na vore deur middel van koeranste en gesprekke?

- Politiek
- Apartheidstelsel
- Verpligte diensplig vir mans (hulle mag veg, maar nie stem nie).

Titel

Die titel sluit aan by I Korintiërs 13 - daar moet afstand gedoen word van 'n verlede wat as kinderagtig voorgestel word. Dwaarsdeur die verhaal word die magiese woorde van I Korintiërs 13 gebruik.

Resensente

Peter Massyn sien dit as 'n selfbesinnende roman, omdat die intiemste detail van die ek se verlede oopgemaak word. Dit is egter nie 'n belydenis nie, want daar is geen skuld-erkenning nie. Hy is egter nie baie opgewonde oor die boek nie en sien dit bloot as 'n sappige boek wat gemik is op die breë leespublik.

Professor HP van Coller voel dat hier

bemerkingsgewys ook op **Griet** se rug gey word. Daarom die foto van Marieta op die agterblad (nogal geneem deur Bernard Jordaan). Hy sê egter die boek het baie goeie dialoog en karakterisering.

Tom Gouws voel ook dat die reklamerandom hierdie boek maak gebruik van die **Griet**-sukses. Dieselfde spulse Griekse poppie (naak) is op die voorblad. Hy beskou dit as 'n geel voorblad.

Marina le Roux voel die omslagskildery sluit perfek aan by die verhaal. Sy sê dis 'n geslaagde en leeswaardige roman en hiermee het 'Marita die speelse dinge van 'n kind en van **Griet** afgelê. Saam met die karakters kyk die leser nou sonder 'n raaisel in 'n helder spieël.

Al die resensente is dit eens dat dit 'n boek is oor tieners, maar nie vir tieners nie. Dit word gelees deur die puntenerige leser tot die Kreti en die Pleti.

Johan van Zyl sê dis lekker, want vroeër het jy oorgeslaan Engels toe as dit kom by liefde. Nou kan ons uiteindelik vloek en vry in ons eie taal.

Andre le Roux sê die boek is beter as **Griet**. **Griet** was literêr gesproke te groot vir haar skoen. Mart se dinge is meer geloofwaardig.

Angela's ashes as outobiografiese literatuur beskou

MARIETJIE KOTZE

Voorsitter, George Leeskring

Leende van die George Leeskring het vanjaar die boek, **Angela's ashes** van Frank McCourt, as deel van hul leesprogram bespreek. McCourt, wat in 1997 die Pulitzer Prys ontvang het vir die boek, noem dit 'a memoir of a childhood' en dit reeds in die openingsparagrafe aan dat hy met outobiografiese besonderhede werk wanneer hy, onder meer, sê: 'My father and mother should have stayed in New York where they met and married and where I was born... When I look back on my childhood I wonder how I survived at all...'

As deel van die boekbespreking is derhalwe ook aandag gegee aan die aard van outobiografiese literatuur as genre, asook aan die ontstaan en ontwikkeling daarvan. Outobiografieë, wat deesdae dikwels

topverkopery by boekwinkels is, geniet ook onder literatoure groeiende belangstelling. Studies oor die aard van hierdie genre het, onder andere, geleidelik tot fynere onderskeiding tussen die verskillende tipes. So word daar, byvoorbeeld, onderskei tussen drie sub-groepeerings.

- Die *outobiografie* as sodanig, hetsy as 'n omvattende lewensverhaal tot op die moment van skrywe, of 'n betekenisvolle snit daarvan, byvoorbeeld, die jeugjare, wat dan soos in **Angela's ashes** aangebied word as herinneringsflitse, oftewel memoirs. In alle gevalle is die vertellende hooffiguur in die teks dieselfde mens as die skrywer van die boek. 'n Voorbeeld hiervan in Afrikaans is FA Venter se **Kambrokind**.
- In die *outobiografiese roman* verwys die hooffiguur in die teks egter nie direk na 'n historiese (lewende) persoon, met ander woorde, die skrywer self nie. Die verband wat tussen verhaal en skrywer bestaan, word eers agterna en buite-om die teks gelê soos, byvoorbeeld, die geval was met die werk, **Sy kom met die sekelmaan** van Hettie Smit.
- In die *roman-as-outobiografie* word 'n roman aangebied asof dit outobiografies is of kan wees en lê die skrywer self 'n verband (hoewel fiktief) tussen homself en die verteller in sy roman. Die roman, **Miskien nooit**, is hiervan 'n voorbeeld.

By al drie hierdie sub-groepeerings is daar egter één gemeenskaplike faktor wat opval, naamlik, die mens agter die boek, en daar kan dus inderdaad gepraat word van outobiografiese literatuur as spieëlbeelde van die self, of 'Mirrors of ink', aldus Burt.

Dis interessant dat die outobiografie as genre eers regtig begin groei het vanaf die Renaissance, toe die ontdekking van die mens as individu aan die orde gekom het. Ook in die skilderkuns ontstaan daar in hierdie tyd 'n neiging om deur middel van

selfportrette gestalte te gee aan die self. 'n Skilder soos Rembrandt het met sy reekse selfportrette as 't ware 'n outobiografiese-inbeeld daargestel. Moontlik het die 'ontdekking' van die Venesiese spieël met sy silwer rugkast so 'n groot invloed uitgeoefen op kunstenaars van die vyftiende eeu en later, dat die fisiese konfrontasie met die self in die spieël bygedra het tot hul in-skouende werk.

Een van die uitdrukkingsvorme van outobiografiese literatuur wat vandag toeneem in gewildheid, is die joernaal, waardeur die skrywer aan sy leser 'n nog intiemer en deurlouperiger kykie wil bied in die binnewerking van sy lewe.

Dit wil dus lyk asof die toenemende aanvraag na outobiografiese leesstof, miskien juis 'n aanduiding is van wat die skrywer, CS Lewis, bedoel het met sy uitspraak: 'We read, to know that we are not alone.'

Irish realism

DENISE HARRIS

Chief Librarian Acquisitions

There has been a burgeoning of accounts of harsh, working class childhoods from Irish writers.

Some of these, such as Peter Sheridan's **44: a Dublin memoir** (1998), read like novels, or fictionalised memoirs. He writes of growing up in Dublin in the sixties, in a small house in a family of seven children and some male lodgers from the country. His father is a gambling, drinking man who works in the booking office at a local station. His mother is the rock who holds the family together. He describes the influence of the brothers at the Christian Brothers College from where his friend Andy is sent to Reform School. This is a portrait of an Irish family which follows the author's journey from boyhood to man. It is a wonderful read, at times painful, but also funny in parts.

In similar vein, but more harrowing is Frank McCourt's **Angela's Ashes** (1997). He writes about his miserable Irish Catholic childhood in Limerick in the thirties. His father was chronically unemployed and alcoholic. He tells of hardship and suffering growing up in the slums with his mother coping with too many children, too little money and his father's drinking bouts bringing the family to ruin. His story is one of

amazing survival in spite of what he endured. The author's gift for storytelling is part of the reason for the success of this book.

Accounts of harsh Irish childhoods are at their most realistic in the novels of Roddy Doyle. This acclaimed Irish author has written six novels. He won the Booker Prize in 1993 for **Paddy Clarke Ha-Ha**. The novel brings to life the slum area of Dublin in the sixties in which 10-year-old Paddy Clarke and his friends respond to the world around them. He has also written the **Barrytown** trilogy of Irish working class novels which includes **The Commitments** (1988), the story of 21-year-old Jimmy Rabbitte, and the soul music band he starts and keeps

together for a time, in spite of constant friction among its members. The second title in the series is **The Snapper** (1990) which centres on the pregnancy of Jimmy's sister, Sharon, and the ensuing scandal. **The Van** (1991) is the final book in the trilogy. This is a darkly, comic novel, continuing the story of Jimmy Rabbitte and two unemployed friends who buy a van and use it for selling meals. The Rugby World Cup and the progress of the Irish team is part of the background.

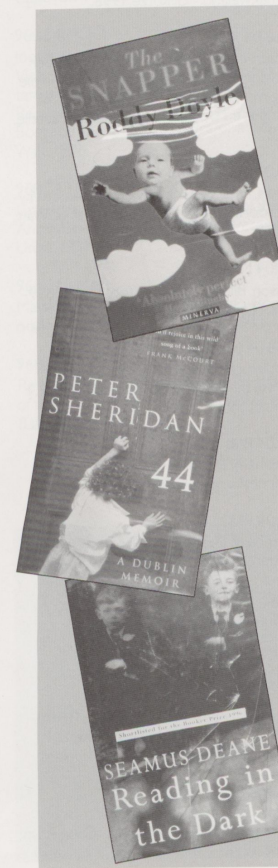
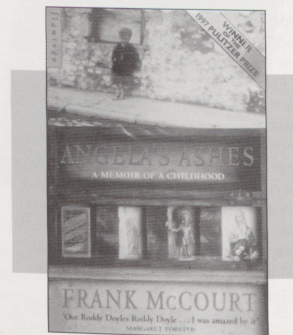
Also from Roddy Doyle is **The woman who walked into doors** (1996), another Irish working-class novel, but this time about an abused wife who relives her past, offering glimpses of her violent and harrowing marriage. Also from this author is his new book, **A star called Henry** (1999). This is the first volume in a new trilogy, **The Last Roundup Series**. It is set in Dublin in 1901 and the story is told through Henry Smart. He is a slum-child who, together with his brother, is living on the streets by the age of five. He goes on to become a fighter in the Irish Rebellion of 1916-1921.

Seamus Deane's **Reading in the dark** (1996) follows a Catholic working-class boy through his childhood in postwar Derry. A study of the Irish condition which brings to light aspects of small-town life in Ireland is **The Butcher Boy** (1993) by Patrick McCabe.

The harsh realism of contemporary Dublin is the setting for Deirdre Purcell's **Love like hate adore** (1997). The main character is a young woman, from a dysfunctional background, who is coping with a hard life and caring for her 19-year-old brother. He works as a motorcycle courier and when he is convicted for date rape, their lives are invaded by the media.

No bones by Anna Burns (1999), recently published and not yet added to Library Service stock, is a novel set in Catholic Belfast. It follows the fortunes of the Lovett family with their violent father, mad mother, various children and circle of neighbours and friends. Their concerns at work and school, bombs and the Irish Republican Army (IRA) are part of the story. Nicolette Jones in the **Bookseller** of 1 October 1999, page 32, refers to this book as '...a kind of Belfast counterpart to **Angela's ashes**...'

These are a few of the titles which could be drawn together under the heading of 'Irish realism'. There are others which librarians could look out for in their libraries and recommend to readers who may like to read in this category.

Anglo-Boereoorlog 'n geselekteerde bibliografie

Anglo-Boer War a selected bibliography

Saamgestel deur / Compiled by
Elizabeth de Roubaix, Boekkeurder

Q 355.0968 SOU

South African military yearbook, 1998/
[edited by CJ Nothling]. - Silverton: South
African Military History Consultants, 1998.

Q 623.4425 BES

Bester, Ron Ronald Christo. Boer rifles and
carbines of the Anglo-Boer War. -
Bloemfontein: War Museum of the Boer
Republics, 1994.

781.6239 GRO

Grobbelaar, Pieter Willem. Kommandeer!
Kommandeer! : volksang uit die Anglo-
Boereoorlog. - Pretoria: vd Walt, 1999.

920 BUL

Powell, Geoffrey. Buller: a scapegoat?: a life
of General Sir Redvers Buller, 1839-1908. -
London: Cooper, 1994.

* 920 CHU

Sandys, Celia. Churchill: wanted dead or
live. - London: HarperCollins, 1999.

920 SCH

Schoeman, Karel. Only an anguish to live
here: Olive Schreiner and the Anglo-Boer
War, 1899-1902. - Cape Town: Human, 1992.

968.03 KNI

Knight, Ian. The Boer Wars (1), 1836-1898. -
London: Osprey, 1996.

968.04 DAV

Davidson, Apollon and Filatova, Irina. The
Russians and the Anglo-Boer War, 1899-
1902. - Cape Town: Human, 1998.

Q 968.04 GRE

Greenwall, Ryno. Artists & illustrators of
the Anglo-Boer War. - Vlaeberg: Fernwood
P., 1992.

* 968.04 JAC

Jackson, Tabitha. The Boer War. - Channel 4
Bks, 1999.

968.04 KNI

Knight, Ian. The Boer Wars (2), 1898-1902. -
London: Osprey, 1996, c1997.

* 968.04 KOT

Kotze, GJ. Die Anglo-Boereoorlog in
Namakwaland. - GJ Kotze, 1998.

* 968.04 KOT

Kotze, HN en Kotze, DA. Oorlog sonder
oorwinning: die Anglo-Boereoorlog in die
omgewing van Kakamas, Kenhardt,
Keimoes en Upington. - Hermanus: Pastelle,
1999.

968.04 MAR

Marais, Pets. Penkoppe van die Tweede Vry-
heidsoorlog, 1899-1902. - Pretoria: vd Walt,
1993.

968.04 NAS

Nasson, Bill. The South African War, 1899-
1902. - London: Arnold, 1999.

* 968.04 NOR

Nordbruch, Claus. The European volun-
teers in the Anglo-Boer War 1899-1902. -
Contact, 1999.

968.04 PAK

Pakenham, Thomas. Die Boere-oorlog. -
Johannesburg: Ball, 1981 (1999 druk).

968.04 PAK

Pakenham, Thomas. The Boer War. -
London: Abacus, 1992 (1993 printing).

968.04 PAK

Pakenham, Thomas. The Boer War. -
Abridged, illustrated ed. - Johannesburg:
Ball, 1993.

968.04 PRE

Pretorius, Fransjohan. Die Anglo-Boere-
oorlog, 1899-1902. - 2de hers. uitg. -
Kaapstad: Struik, 1998.

968.04 PRE

Pretorius, Fransjohan. The Anglo-Boer
War, 1899-1902. - 2nd rev. ed. - Cape Town:
Struik, 1998.

968.04 SIB

Sibbald, Raymond. The Boer War. - Phoenix
Mill: A Sutton, 1993.

* 968.04 SMU

Smurthwaite, David. The Boer War. -
Hamlyn, 1999.

* 968.04 SUR

Surridge, Keith Terrance. Managing the
South African War, 1899-1902: Politicians vs
Generals. - Woodbridge: Boydell Press,
1998.

968.04 VOR

Vorster, Charl. A quick introduction to the
Anglo-Boer War, 1899-1902. - 1st cen-
tenary, 1999-2002. - Centurion: Global
Military History Pub., 1999.

968.04 WUL

Wulfsohn, Lionel. Rustenburg at war: the
story of Rustenburg and its citizens in the
first and second Anglo-Boer Wars. -
Rustenburg: LM Wulfsohn, 1992.

968.044 BOU

Bourquin, S and Torlage, Gilbert. The battle
of Colenso, 15 December 1899. - Randburg:
Ravan P., 1999.

968.044 BRI

Bridgland, Tony. Field Gun Jack versus the
Boers: the Royal Navy in South Africa,
1899-1900. - Barnsley: Cooper, 1998.

968.044 CHI

Childs, Lewis. Ladysmith Colenso, Spion
Kop, Hlangwane, Tugela. - London: Cooper,
1998.

968.044 COE

Coetzer, Owen. The road to infamy, 1899-
1900: Colenso, Spioenkop, Vaalkrantz,
Pieters, Buller and Warren. - Rivonia:
Waterman, 1996.

968.044 GIL

Gillings, Ken. The battle of the Thukela
Heights, 12-28 February 1900. - Randburg:
Ravan P., 1999.

Q 968.044 HAT

Hattingh, Johannes Leon en Wessels, André.
Britse fortifikasies in die Anglo-Boere-
oorlog (1899-1902). - Bloemfontein: Oor-
logsmuseum v. d. Boererepublieke, 1997.

968.044 KNI

Knight, Ian. Colenso 1899: the Boer War in
Natal. - London: Osprey, 1995.

968.044 MAC

Macdonald, Donald. How we kept the flag

flying: the story of the Siege of Ladysmith. -
Roodepoort: Covos Bks, 1999.

968.044 MCF

McFadden, Pam. The battle of Elandslaagte,
21 October 1899. - Randburg: Ravan P.,
1999.

968.044 MCF

McFadden, Pam. The battle of Talana, 20
October 1899. - Randburg: Ravan P., 1999.

968.044 OOS

Oosthuizen, Abraham Vlok. Rebelle van die
Stormberge: Tweede Vryheidsoorlog 1899-
1902: 'n streekgeskiedenis van die Tweede
Vryheidsoorlog in Noordoos-Kaapland. -
Pretoria: vd Walt, 1994.

968.044 PLA

Plaatje, Sol Tshekiso. The Mafeking diary of
Sol T Plaatje. - Cape Town: David Philip, 1999.

* 968.044 TOR

Torlage, Gilbert. The battle of Spioenkop,
23-24 January 1900. - Randburg: Ravan
Press, 1999.

968.044 WAL

Wallace, Robert L. Circumstances sur-
rounding the siege at Elands River Post: a
Boer War study. - Wollstonecraft, NSW: RL
Wallace, 1992.

968.044 WAT

Watt, Steve. The battle of Vaalkrans, 5-7
February 1900. - Randburg: Ravan P., 1999.

968.044 WAT

Watt, Steve. The siege of Ladysmith, 2
November 1899-28 February 1900. -
Randburg: Ravan P., 1999.

Q 968.046 GUI

Oosthuizen, Abraham Vlok. A guide to the
battlefields, graves and monuments of the
Anglo-Boer War in the North Eastern
Cape: hundredth anniversary, 1899-1999 =
'n Gids na die slagvelde, grafte en monu-
mente van die Anglo-Boereoorlog in
Noordoos-Kaapland: honderdjarige her-
denking, 1899-1999. - Bloemfontein: War
Museum of the Boer Republics, [1998].

* 968.046 TOR

Torlage, Gilbert and Watt, Steve. A guide to
the Anglo-Boer War Sites of Kwazulu-
Natal. - Randburg: Ravan Press, 1999.

968.046 VAN

Van der Merwe, Floris Johannes Gerhardus.
Die Boere-sirkus van St. Louis (1904). -
Stellenbosch: FJG Publ., 1998.

* 968.047 BRI

Brink, Elsabe. 1899 - the long march home:
a little-known incident in the Anglo-Boer
War. - Cape Town: Kwela, 1999.

968.048 BOE

Boer en Brit: Afrikaanse en Nederlandse
tekste uit om die Anglo-Boereoorlog/
saamgestel en ingelei deur Ena Jansen en
Wilfred Jonckheere. - Menlo Park: Protea
Boekhuis, 1999.

968.048 BOT

Botha, Johannes Petrus. Met ryperd en
mauser. - Pretoria: Biedendell Uitg., 199-.

968.048 HOB

Hobhouse, Emily. Boer War letters / Emily
Hobhouse: edited by Rylie van Reenen. -
Cape Town: Human, 1999.

968.048 JOO

Jooste, Graham en Oosthuizen, Abraham
Vlok. So het hulle gesterf: gedenkboek van
teregestellings van Kaapse rebelle en
Republikeinse burgers tydens die Anglo-
Boereoorlog 1899-1902. - Pretoria: vd
Walt, 1998.

968.048 LAB

Labuschagne, Pieter. Ghostriders of the
Anglo-Boer War (1899-1902). - Pretoria:
Unisa, 1999.

968.048 MAR

Marais, Pets. Die vrou in die Anglo-Boere-
oorlog, 1899-1902. - Pretoria: vd Walt, 1999.

968.048 REI

Reitz, Deney. Commando: a Boer journal
of the Anglo-Boer War. - Johannesburg:
Ball, 1998.

* 968.048 REI

Reitz, Deney and Emslie, TS. Adrift on the
open veld: the Anglo-Boer War and its
aftermath, 1899-1943. - Cape Town: Storm-
berg Publishers, 1999.

968.048 SHE

Shearing, Taffy and Shearing, David. Com-
mandant Johannes Lötter and his rebels. -
Sedgefield: T & D Shearing, c1998.

968.048 SMU

Smuts, Jan Christiaan. Memoirs of the Boer
War. - Johannesburg: Ball, 1994.

* 968.048 STE

Steyn, JC. Veg en vlug: manne en vroue
vertel hul ware verhale uit die Anglo-
Boereoorlog. - Tafelberg, 1999.

968.048 WIT

Witnesses to war: personal documents of
the Anglo-Boer War from the collections of
the South African Library / selected and
edited by Karel Schoeman. - Cape Town:
Human, 1998.

968.202 CAS

Castle, Ian. Majuba 1881: the hill of destiny. -
London: Osprey, 1996.

* Nie-fiksie boeke geresenseer en bestel,
maar nog nie met ter perse gaan in die boek-
voorraad opgeneem nie. Voorlopige Dewey-
nommers aan hulle toegeken. Die ander boeke
is in die Diens se voorraad.

* Non-fiction books reviewed or ordered, but
not in our bookstock at time of going to press.
Voorlopige Dewey numbers allocated to these
titles. The other books are in Library Service
stock.

WENK

Maak kopieë van die lys en ander boeklyste wat in die loop van die jaar gepubliseer
gaan word en hou in 'n lêer by die toonbank byderhand vir vinnige verwysing en be-
antwoording van naslaanvrae.

Indien daar 'n lewendige belangstelling vir die onderwerp in die gemeenskap is,
bring kopieë op die kennisgewingbord in u biblioteek aan.

HINT

Make copies of this list and other booklists that will be published in the course of the
year and keep in a folder at the counter for reference and answering of queries.

If an avid interest in the topic is expressed by the community, display photocopies
of the list on the notice board in the library.

ADULT NON-FICTION VOLWASSE VAKLEKTUUR

BULPIN, TV

Majestic Southern Africa: a land of beauty and splendour. - Readers Digest, 1999.

A recently completed update and renaming of the author's best-selling 1976 coffee table book, **Southern Africa: land of beauty and splendour**. Parts of the original text have been rewritten and the content updated to include new place names and provinces, the latest discoveries at Sterkfontein and the advances in conservation.

Like its predecessor, this is a beautiful travel book of southern Africa with plenty of excellent colour photographs being its main feature, examining the flora and fauna of various scenic places, and featuring interesting facts and myths.

EB

DU PLESSIS, Jean

Oor gay wees. - Tafelberg, 1999.

Die skrywer is 'n vier-en-vyftigjarige kliniese en opvoedkundige sielkundige, wat sy loopbaan by 'n verbeteringskool en psigiatriese hospitaal begin het. Later het hy vir baie jare as hoofsielkundige by Vista Nova gewerk. Tans bedryf hy 'n praktyk by sy huis waar hy in neuropsigologiese probleme by kinders spesialiseer.

Hy is gay en sien homself as 'n redelike konserwatiewe Afrikaner en 'n diep-gelowige Christen wat aan die Nederlands Gereformeerde Kerk behoort. In sy boek beweer hy dat homoseksualiteit nie iets is om oor skaam te wees nie, en dat promiskuiteit by gays 'n growwe veralgemening is, want baie van hulle, soos hy self, is al jare lank in stabiele en gelukkige verhoudings betrokke.

Hy bepleit die afskaffing van diskriminasie, sowel as sosiale en wetlike veranderinge wat tot die aftakeling van die stereotipe beeld van gays in die samelewing sal bydra.

Die skrywer slaag daarin om 'n toeganklike handleiding vir alle ouderdomme en seksuele oriëntasies te skryf, waarin hy die sielkundige, godsdiens-etiese en sosiologiese aangeleenthede rondom gay wees bespreek. Die boek kan ook as leefgids deur gays gebruik word. 'n Belangrike publikasie wat, saam met Pieter Cilliers se 'n Kas is vir klere', 'n ooglopende leermeester in die Afrikaanse vakliteratuur vul.

EdeR

McHOY, Peter

The ultimate small garden. - Lorenz Bks, 1999.

A well-constructed, attractive guide to planning a small garden by an established British gardening

writer. Lavishly illustrated with clear colour photographs, the author covers a selection of various styles.

Step-by-step instructions cover the construction of essential garden features such as fences, trelliswork and garden walls.

Special attention is devoted to landscaping, the choice of plants for beds and borders, as well as the building of patios. Other features include container gardening, the use of ornaments, the laying of paths, planting a lawn and many other useful activities associated with gardening.

Written with spirit, this title is sure to inspire all would-be gardeners with a sense of purpose.

EB

SLABBERT, Frederik van Zyl

Afrikaner Afrikaan. - Tafelberg, 1999.

Die skrywer, 'n oud-politikus, akademikus en besigheidsman, beskryf sy lewe as Afrikaner maar ook gebore Afrikaan, wat tot onlangs onversoenbaar in baie mense se oë was.

Hy het in die binnekringe van die politiek beweeg - vir baie jare was hy die opposisieleier in die Apartheidsparlement, maar hy het ook in buitelandse politieke kringe beweeg waar hy dikwels kontak gemaak het met Afrika staatshoofde en die African National Congress (ANC).

Sy boek bevat 'n rykdom interessante inligting en anekdotes wat tot nou toe nie bekend gemaak is nie.

'n Fassinerende boek oor die Suid-Afrikaanse politiek op uikers leesbare en toeganklike wyse aangebied.

EdeR

VAN LILL, Dawid

Wat 'n vraag! - Human & Rousseau, 1999.

Dawid van Lill van die eertydse **Flinkdink**-faam, het weereens vorendag gekom met 'n vasva- en feiteboek wat belowe om net so gewild te wees soos sy **Groot familievasvraabek**.

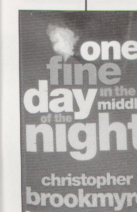
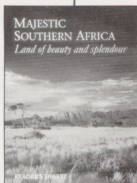
Die boek bevat veertig hoofstukke wat elk bestaan uit twintig vrae en antwoorde, aangevul deur feitekassies met altesaam twee honderd bykomende feite, wat op die oog af nie verband hou met die oorspronklike vrae nie.

Daar word onderwerpe soos die nuwe millennium, Murphy se wette, beroemde abdikasies en nog veel meer gedek.

Die boek kan in die eerste plek as bron vir vasvraedstryde gebruik word, maar dit is ook 'n ideale metgesel op 'n lang reis, of 'n 'bedkasboek' wat na willekeur opgetel en neergesit kan word en lang winteraande met plesier sal vul.

'n Boek wat deur oud en jonk geniet sal word.

EdeR

XU, Meihong and ENGELMANN, Larry
Daughter of China: the true story of forbidden love in modern China. - Headline, 1999.

Daughter of China, a Chinese woman's memoir, may appeal to those who enjoyed Jung Chan's **Wild Swans**. Although not as absorbing, Meihong Xu's story still makes fascinating reading. Meihong now lives in America and here she gives her account of the circumstances leading up to her exile from China. She was a lieutenant in the People's Liberation Army, and was sent to spy on Larry Engelmann, an American academic teaching in China at the time. However, a relationship developed between them and finally she had to leave the country. Engelmann became her second husband and, although they later divorced, he co-authored this book with her. Xu gives us a revealing and intriguing glimpse into life in modern China.

SG

ADULT FICTION VOLWASSE VERHALENDE LEKTUUR

BENJAMIN, SP

Die lewe is 'n halwe roman. - Quellerie, 1999.

Die bundel bevat tien kortverhale en 'n proloog wat sin aan die kortverhale gee. Daar is die verhaal van 'n klomp straatkinders wat hul lewensverhale vertel, 'n jong seun wat deur armoede gedwing word om 'n plakkerskamp genaamd Happy Valley, 'n vrou wat soos 'n dier op straat geboorte skenk, en altyddeur speel goeie en slegte engele 'n rol in die lewens van die karakters. Eensaamheid en gebrokenheid is die gemene delers in al die verhale en daarom die ewige soeke na troos en kameraadskap.

Kortverhale waarin die realiteit in sy gebrokenheid blootgelê word, die eensaamheid wat agter die eenvoud van sinkplaatskuilings lê, maar ook die gemeensaamheid en vrolikheid rondom die primus. 'n Unieke blik op die mense, die ervarings, die idees en drome wat in 'n ontredde bruin gemeenskap leef.' (Voorpublikasie-inligting)

EdeR

BLOEMHOF, Francois

Klipgooi. - Human & Rousseau, 1999.

Veertien karakters vertel van die gebeure van 1983 op die Namakwalandse dorpie, Klipgooi, wat daartoe geleidelik het dat een vrou die mag bekom het om 'n hele dorp te verwoes. Die verhaal van Mal Trina, haar dogtertjie, Sleepvoet Tryntjie en Henkie, wat die skokkende waarheid oor sy herkoms en seksualiteit van Mal Trina moes hoor, word deur die gemeenskap, wat betrokke was by die onheilige daad tydens die geboorte van Tryntjie en Henkie, vertel.

Elke karakter beskou die gebeure en die rol wat hulle daarin gespeel het uit eie perspektief. Tergende geheime word oopgevelek, en alhoewel die verhale

mekaar grotendeels aanvul, weerspreek hulle ook, heel menslik, mekaar dikwels.

Hierdie is 'n verhaal vol onverwagse draaie en kronkels, dikwels ontroerend, maar altyd vol humor en pret. Die dialoog is uitstekend en verleen geloofwaardigheid aan die karakters. 'n Toeganklike leesbare roman wat deur 'n wyse leserskring geniet sal word.

EdeR

BORCHARDT, Alice

The silver wolf. - HarperCollins, 1999.

A fantasy novel set in Rome at the time of Charlemagne. A young woman called Regeane comes to Rome with her mother to be cured of her peculiarity as shapechanger to change into a wolf. Shortly upon arrival, the mother dies and Regeane is placed under the care of her scheming uncle. The uncle hopes to financially benefit from Regeane's familial links to Charlemagne through a suitable marriage to a rich lord. Regeane is held prisoner, but manages to escape.

She is befriended by an established courtesan and mistress of the Pope, and inadvertently becomes involved in the Pope's cause. Her plight is made known to Charlemagne who arranges a marriage to a distant but rich mountain baron.

The Pope's position is under threat from the Duke of Lombardy who has designs on the papal throne. It is during this period that Regeane discovers the full extent of her shapechanging powers which she employs for the benefit of the papal cause.

All works out at the end and it is, unexpectedly, in the arranged marriage that Regeane discovers love and happiness amongst the safety of her own kind.

An historical fantasy set in a decaying Rome during the Dark Ages, capturing the period with just enough imagination to make it sometimes quite believable.

EB

BROOKMYRE, Christopher

One fine day in the middle of the night. - Little, Brown, 1999.

Brookmyre, a award-winning Scottish writer, has given us something different with this, his latest novel. It is both dark comedy and an exciting contemporary thriller. A North Sea oil rig, converted into a tourist resort, is the setting for a high school reunion. The past pupils of St Michael's are renewing their acquaintance when, suddenly, celebrations are interrupted by a group of masked, armed terrorists. Brookmyre writes well and has managed to make his story both very funny and horribly scary - an entertaining novel, ideal for holiday reading.

SG

BUTTROSE, Larry

The maze of the muse. - Flamingo, 1998.

A young aspiring poet, Jack Driscoll, travels to Spain during the 1970's in the hope of meeting his literary idol, Robert Graves. As the probability of

meeting his idol diminishes, Jack loses himself in the exploratory free world of the artistic circle that flourishes there and gets involved in a passionate love affair.

It is only years later that Jack returns to reflect on his youth and memorable journey which inspired him to write again.

Larry Butrose writes simply, but effectively. This is a truly captivating and exciting first novel that captures travelling through Spain after the death of Franco and the self-discovery of a sensitive and aspiring poet.

EB

DE BEER, Lindeque [samesteller]
Vuur!: verhale oor die Vryheidsoorlog, 1899-1902. - Van der Walt, 1999.

Die titel van hierdie bundel is simbolies van die ang, verdriet en ontbering wat gedurende die Anglo-Boereoorlog hoogty gevier het. 'Vuur' was die bevel wat keer op keer oor die slagvelde weerklank het en die dood van so baie tot gevolg gehad het. Dit is ook die laaste woord wat deur terdoodveroordeelde Kaapse rebelle gehoor is wanneer hulle deur die Engelse doodgeskiet is. Die Engelse het vuur gebruik in hul verskroeiende aarde beleid om die burgers en hul families van broodnodige lewensmiddels te onttrek deur opstalle, plase en weivelde af te brand en die land bar en onherbergsaam agter te laat.

Vandag nog smeul kooltjies van hierdie vure steeds in 'n volk se geheue, deur middel van vertellings aan die nageslagte oorgedra. Die herinneringe vind neerslag in 'n stuk of vyftig kortverhale deur 'n groot verskeidenheid Afrikaanse skrywers, oud en jonk, waarin hulle heledade besing, en ellende en bitterheid, maar ook die humoristiese voor die geestesoog oproep.

Spannende en ontroerende verhale wat op leesbare en toeganklike wyse aangebied word. Die bundel sal in die smaak van 'n wye leserspubliek val.

EdeR

SCHEEPERS, Riana
Feeks. - Human & Rousseau, 1999.

'n Versameling kortverhale waarin die stem van die vrou en die siel van Afrika weereens sterk na vore tree. In die titelverhaal maak 'n vrou kennis met die mag van 'n vloek uit Afrika.

In 'n *Wildeckind*, *koponderstebo*, word Nadia se seksualiteit bepaal deur haar pa se ontrouheid wat 'n traumatiese onderverinding tot gevolg het.

Die ontstellende sielkundige gevolge van 'n plaasaanval en die sprankle hoop wat daaruit gebore word, is op aandoenlike wyse in die storie, *Maar daar is*, vasgelê. In *Vlieg* lees ons die aangrypende verhaal van 'n vrou in 'n sielsieke inrigting wat ontvlugting en vryheid vind in die tonele wat sy aan die binnekant van haar jas borduur.

In *Feeks* loop die sensuele en die suntuiglike hand aan hand, en vervaag die grense tussen die normale

en die magiese. Veral vrouestemme klink helder op, en spoedig word dit duidelik dat weinig sedert die Middeleeue verander het - die feeke word vandag steeds verdeel omdat sy nie beantwoord aan konvensionele idees van vroues nie. Want hier is feeke met vlerke, engele met angels... 'n boek vir lesers oor 'n breë spektrum, en 'n opwindende toevoeging tot 'n boeiende oeuvre.' (Voorpublikasie-inligting)

EdeR

VAN DER MERWE, Kirby
Klapperhaar slaap nie stil nie. - Kwela, 1999.

Kinta, 'n jong kleurlingdame, woon in 'n Victoriaanse kothuis in Oranjezicht, omsingel en beskerm deur die dinge wat simbolies is van haar nuwe lewe. Maar dan dwing haar pa, wat in 'n koma in die hospitaal lê, haar terug in haar eenvoudige agtergrond. Sy moet weer die geselskap van haar swendelaar halfbroer, Abe, verdra. Sy moet noodgedwonge familieledede opsoek en word in hul lewenswyse en vriendekring ingetrek.

Hans Brink, die ou man wat so getrou wag hou by haar pa se bed, is die een wat haar meer van haar onbekende pa se verlede vertel, en Gustav van As, die jong dokter, laat Kinta besef dat haar verlede altyd deel van haar lewe sal bly en dat sy dit moet verwerk en aanvaar.

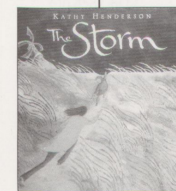
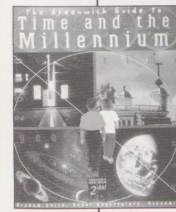
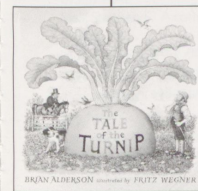
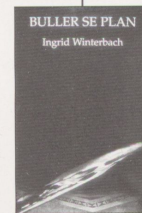
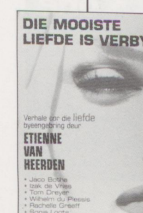
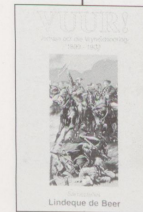
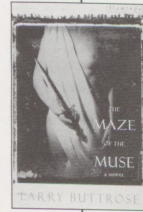
Kirby van der Merwe, die skrywer van hierdie roman, is 'n kunstenaar wat skilder en hom ook toelê op pottebakkerie en kabinetmakery. Hy is in die Paarl gebore en klim graag berg. Sy skryfwerk getuig van 'n fyn waarnemingsvermoë en 'n empatie met karakters wat in 'n veranderende sosiale opset met botsende wêreld gekonfronteer word.

EdeR

VAN HEERDEN, Etienne [samesteller]
Die mooiste liefde is verby. - Tafelberg, 1999.

Die bundel bestaan uit 'n versameling liefdesverhale geskryf deur al die M-Net Beursweners vir Skeppende Skryfwerk, vanaf 1993 tot 1999, onder leiding van Etienne van Heerden. Daar is verhale deur die gevestigde skrywer, Rachelle Greeff, sowel as stories deur debuutskrywers, Sonja Loots, Tom Dreyer, Izak de Vries en Jaco Botha, met bydraes deur die tot nog toe ongepubliseerde Wilhelm du Plessis en Nini Nthling.

In *Grensdraad* beskryf Jaco Botha die eensaamheid en afgesonderdheid van 'n jong soldaat wat na oorlogsdienste op die grens, tuis kom terwyl daar 'n partytjie aan die gang is. Izak de Vries skryf ontroerend van die onselfsugtige liefde van 'n sterwende vrou wat seker maak dat haar man weer 'n lewensmaat sal hê na haar dood in die verhaal *Naakstudies in Hogsback*. Tom Dreyer se beskrywing van 'n jong man, wat ontvlugting vind van sy saai en droewige omstandighede deur van 'n onbereikbare jeugliefde te droom, word met passie en gevoel in *In die melkhou* weergegee.

Die verhalwissel van die lyflike, tot die verbrokkeling van verhoudings en ontugtering. In hierdie bundel verhale word daar deur die erotiek, droefheid en ontugtering gestalte gegee aan die baie fasette van die liefde. Die meer gesofistikeerde leser van Afrikaanse letterkunde sal hierdie bundel waardeer en geniet.

EdeR

WEIDEMAN, George
Draaijakkals. - Tafelberg, 1999.

Die hoofkarakter in hierdie skelroman is Nicolaas Alettus Lazarus, 'n snaakse mismaakte mannetjie wat nooit sy pa geken het nie en sy ma vroeg verloor het. Omstandighede dwing Nicolaas en ander weeskinders om 'n oorlewingsstog te onderneem. En die resultaat is 'n epiese avontuur wat met dié van die Spaanse held, Don Quixote, vergelyk kan word. Dit dek die tydperk tussen 1913 en die begin van die Tweede Wêreldoorlog, en speel af in die Noordweste met die eindpunt in Kimberley.

As gevolg van sy fisiese tekortkominge is Nicolaas 'n buitestaander met 'n ironiese blik op die lewe. Daar word gespot met al die politieke, godsdienstige en sosiale huigelry in die samelewing, terwyl die goeie dinge in die lewe met oorgawe geniet word.

'Dis 'n roman vol onwettigheid, burliesk, soms hartseer, meestal vol skreusnaakse karakters en potsierlike avonture. En met genoeg ondermyning om die leser heel anders te laat kyk na politiek, ras, seks en identiteit in die eerste dekades van die twintigste eeu.' (Flapteks.)

EdeR

WINTERBACH, Ingrid
Buller se plan. - Human & Rousseau, 1999.

Ester Zorgenfless se besoek aan Steynshoop is om 'n begraving by te woon, maar kontak met inwoners en gaste verander die doel van haar besoek, en sy bly op die dorp aan. Sy wil met Fanny Alexander praat, verlang om Jan de Dood en sy Bende te sien optree en word gefassineer deur die vrou in swart en haar gebrekkige kind.

Die roman, met die slag van Colenso as verwyingsraamwerk, beskryf die lewens en eienaardighede van 'n aantal nasate van Anglo-Boereoorlogvegters. Die karakters sukkel om hulle te vereenselwig met die hedendaagse politiek en die stryd teen apartheid.

'Met 'n mengsel van ironie en teerheid beskryf hierdie meesleurende roman die konvensionele voorstelling van die dorpslewe en word beweging van die platteland na die stad op onverwagse wyse omgekeer.' (Flapteks.)

EdeR

■■■■ JUVENILE FICTION
JEUGLEKTUUR

ALDERSON, Brian
The tale of the turnip. - Walker, 1999.

A lively retelling of an old English folktale about a poor farmer who grows an enormous turnip which he takes to the king who gives him a cartload of gold in return. The squire who lives nearby also wants to try the same thing and takes his best horse to the king. But to his dismay, the king's most prized possession which he is awarded, turns out to be the enormous turnip! The humour of the story and the English rural charm captured in Fritz Wegner's detailed illustrations make for a delightful picture book.

JdeB

DOLAN, Graham
The Greenwich guide to time and the millennium. - Heinemann, 1999.

This Greenwich guide, which introduces children to time and the millennium, is an official publication of the Royal Observatory and Greenwich Meridian 2000. In it the author discusses ancient beliefs about time, the ways in which we measure time, early inventors and inventions, the solar system, various calendars, the Nautical Almanac, leap years and leap seconds, quartz and atomic clocks, and much, much more. It is well illustrated with colour photographs, maps and diagrams. This excellent book is both a fascinating browse and a useful source of information for projects. Highly recommended.

SG

HENDERSON, Kathy
The Storm. - Walker Bks., 1999.

This story shows how a storm causes the sea to come flooding across the marsh and threaten the village, from the viewpoint of a little boy. The sometimes frightening powers of nature are vividly depicted, but the story also glows with warmth and reassurance as the boy and his mother shelter safely in Grandpa's house on higher ground, and as the storm abates and the sea becomes calm again. This simple but dramatic and atmospheric picture book, with its skillful, stylised colour illustrations, is a quality work.

MJI

Note: At the time of going to press, some of these titles were still on order.

EB	Erich Buchhaus	SG	Sabrina Gosling
JdeB	Johanna de Beer	MJI	Margaret Iskandar
EdeR	Elizabeth de Roubaix		

NON-FICTION**VAKLEKTUUR****Miscellaneous****Mengelwerk**

- 001.422 HUY
Huysamen, Gert Kotze. Descriptive statistics for the social and behavioural sciences. 1998.
- Q 004.16 REA
Reader's Digest beginner's guide to home computing. c1998.
- 004.67 NEE
Neely, Mark. Create your own Web site. c1998.
- 005.329 MIC
Holding, Helen. Mastering Microsoft Office. 1998.
- 005.43 RAT
Rathbone, Andy. Windows 98 for dummies. c1998.
- 028.5 BOO
Books & children. c1998.
- 070.968 VAN
Van Deventer, Hennie. Kroniek van 'n koerantman, 1998.

Philosophy and Psychology**Filosofie en Sielkunde**

- 133.32 MEI
Meiring, Eben. Nostradamus en die einde van die millennium. 1999.
- 150.1953 ADL
Adler, Alfred. What life could mean to you. c1998.
- 152.4 LED
LeDoux, Joseph. The emotional brain. 1998.
- 152.4 WIL
Wilks, Frances. Intelligent emotion. 1998.
- 155.9 BLO
Bloomfield, Harold H. Think safe, be safe. 1998.
- 155.937 ALB
Albom, Mitch. Tuesdays with Morrie. 1998.
- 155.937 SIN
Singh, Kathleen Dowling. The grace in dying. 1999.
- 158.7 GOL
Goleman, Daniel. Working with emotional intelligence. 1998.
- 181.11 CON
Confucius. The analects of Confucius. 1998.

Religion**Godsdiens**

- 220.6 BAT
Batchelor, Mary. Leer die Bybel beter ken. c1998.
- 226.406 DUP
Du Plessis, Isak Johannes. Die timmerman wat mense heelmaak. 1998.
- 229 GAR
Gardner, Laurence. Genesis of the Grail kings. 1999.
- 231.3 ARM
Armstrong, Jack. The Holy Spirit and you. 1998.
- 242 CRO
Cronje, Henno. Genadestories wat bemoedig. 1998.
- 246.53 FOR
Forest, Jim. Praying with icons. 1997.
- 248 MAR
Marchiano, Bruce. In the footsteps of Jesus. c1997.
- 248 MIL
Miller, Keith. The secret life of the soul. 1999.
- 248 SYM
Symington, Johann. Dans onder die reënboog. 1998.
- 248.4 NUW
Die Nuwe Maak dit jou beste jaar ooit! 1998.
- 248.5 MUL
Muller, Sophie. Ver land van die voetewassers. 1998.
- 248.843 HOL
Holtzhausen, Renier. Gooi weg die skaal - en gee jousef 'n drukkie. 1998.
- 248.845 HAY
Haystead, Wes. Vertel jou kind van God. c1998.
- 248.86 STR
Stres, 1999.
- 261.8358 COE
Coetzee, Japie. Die kuns van getroude-wees. 1998.
- 2899 NEW
The New Apostolic churches. c1998.
- 291.21 BLO
Bloom, William. Working with angels, fairies & nature spirits. 1998.
- 291.42 BRO
Brown, Mick. The spiritual tourist. 1998.
- 296.74 ABR
Abramowitz, Yosef I. Jewish family & life. c1997.

Social Science**Sosiale Wetenskap**

- 303.4 FAK
Fakier, Yazeed. Grappling with change. 1998.
- 303.4 HUN
Hunt, John. The South African dream. 1998.
- 305.244 VEE
40 is g'n vloekwoord. 1999.
- 305.4 CHI
Manna vir die vrou se gemoed. c1999.
- 305.4 SMI
Smit, Nina. Voluit vrou na veertig. 1999.
- 305.4209 WOM
Women speak. 1998.
- 305.4869 SAS
Sasson, Jean P. Desert Royal. 1999.
- Q 305.569 MAY
May, Julian. Experience and perceptions of poverty in South Africa. 1998.
- 305.896 HOW
Howe, Stephen. Afrocentrism. 1998.
- 306.46 MCG
McGrath, Melanie. Hard, soft & wet. 1998.
- Q 306.7 MON
Montreynaud, Florence. Love. c1998.
- 306.8743 SMI
Smit, Nina. Aan Ma, met liefde. 1999.
- 323.147 POT
Potok, Chaim. The gates of November. 1997.
- Q 323.4096 BLA
Blake, Michael. Rights up your street. c1998.
- 323.49 END
An End to torture. 1998.
- 325.2569 HOF
Hoffman, Eva. Shtetl. 1999.
- 330.0207 ORO
O'Rourke, PJ. Eat the rich. 1998.
- 332.6096 JOH
Johannesburg Stock Exchange. The JSE handbook, September 1999 - February 2000. [1999]
- 332.6327 MEI
Meintjes, Malcolm. Unit trusts. 1999.
- 332.6426 MCG
McGregor, Robin. McGregor's Johannesburg Stock Exchange digest. 1999.
- 336.24 MET
Metz, Ralf. Minder vir JanTaks. 1999.
- 338.04 SUN
Sunter, Clem. Never mind the millennium, what about the next 24. 1999.
- 338.761 ROH
Rohm, Wendy Goldman. The Microsoft file. c1998.
- Q 338.968 POV
Poverty and inequality in South Africa. 1998.
- 344.6801 AND
Anderson, Frances. Labour law in action. 1999.
- 344.6805 FRE
Freedom to read. 1994.
- 346.6804 DUT
DuToit, TN. The complex made simple. [1998].
- 361.73 RIT
Ritchie, Jill. Fundraising for the new millennium. [1998?].
- 362.2096 SWA
Swartz, Leslie. Culture and mental health. 1998.
- 362.29 WIL
Williamson, Kevin. Drugs and the party line. 1997.
- 362.82 MAR
Margow, Rita. Successful single parenting. 1999.
- 363.2019 KIR
Kirschman, Ellen. I love a cop. c1997.
- Q 363.2809 BOS
Bosman, Herman. Eye in the sky. c1998.
- 364.1523 DOU
Douglas, John E. Journey into darkness. 1998.
- 364.168 FRE
Freedman, David H. At large. c1997.
- 375.009 SPA
Spady, William. Curriculum 2005. 1999.
- 391.09 HAR
Harrold, Robert. Folk costumes of the world. 1999.
- 398.042 ZIP
Zipes, Jack. When dreams came true. 1999.
- TS 398.9 KUZ
Kuzwayo, Ellen. African wisdom. 1998.

Language**Taal**

- 401.4 CRY
Crystal, David. Language play. 1998.

Science**Wetenskap**

- 523.43 MOO
Moore, Patrick. Patrick Moore on Mars. 1998.

- 575 BEH
Behe, Michael J. Darwin's black box. 1998.
- 598.94 BUR
Burton, Robert. Birdfeeder garden. 1998.
- Q 598.842 OAT
Oatley, Terry. Robins of Africa. 1998.

Applied Science**Toegepaste Wetenskap**

- 612.665 SHE
Sheehy, Gail. Menopause. 1998.
- Q 612.82 CAR
Carter, Rita. Mapping the mind. 1998.
- 613 CON
Conkling, Winifred. Secrets of 5-HTP. 1998.
- 613.28 DEV
DeVilliers, Louis Scholtz. A blueprint for better health. 1998.
- 615.37 HAL
Hall, Stephen S. A commotion in the soul. 1998.
- Q 615.535 FIS
Fischer-Rizzi, Susanne. The complete incense book. c1998.
- 615.7883 SAU
Saunders, Nicholas. Ecstasy. 1996.
- 615.851 FIN
Finney, Lynne D. Clear your past, change your future. c1997.
- 615.854 HEL
Hellmiss, Margot. Natural healing with cider vinegar. 1998.
- 615.899 CAM
Campbell, Susan Schuster. Called to heal. 1998.
- 615.902 CAD
Cadbury, Deborah. The feminization of nature. 1997.
- 616.075 SEG
Segen, Joseph C. The patient's guide to medical tests. c1998.
- 616.8521 LEW
Lewis, Sharon. An adult's guide to childhood trauma. 1999.
- 616.8582 ALD
Alderman, Tracy. The scarred soul. c1997.
- 616.87 MON
Montgomery, Kate. End your carpal tunnel pain without surgery. c1998.
- 616.8982 ATT
Attwood, Tony. Asperger's syndrome. 1998.
- 616.9792 SCH
Schoub, Barry D. AIDS & HIV in perspective. 1999.
- 616.994 MCK
McKay, Judith. The chemotherapy & radiation therapy survival. c1998.
- 616.9944 LAU
Lauersen, Niels H. The complete book of breast care. 1998.
- 617412 SYL
Sylvia, Claire. A change of heart. 1998.
- 617481 STO
Stoler, Diane Roberts. Coping with mild traumatic brain injury. c1998.
- 61795 GAY
Gaynor, Alan. Everything you ever wanted to know about cosmetic surgery, but couldn't afford to ask. c1998.
- 618.22 NOL
Nolan, Mary. NCT book of antenatal tests. 1998.
- 618.9209 BLO
Block, Mary Ann. No more amoxicillin. 1998.
- 618.9768 MOL
Molloy, William. Alzheimer's disease. 1998.
- Q 621.47 TIM
The Timeless energy of the sun. 1998.
- Q 623.8257 PRE
Preston, Antony. The world's great submarines. c1998.
- 629.1331 COA
Coates, Eric. Eric Coates on scale aircraft for free flight. 1998.
- 635.0483 SAL
Salt, Bernard. Gardening under plastic. [1999?].
- Q 635.0487 HOD
Hodgson, Larry. Or tho's all about sprinklers and drip systems. c1998.
- 635.9663 BAT
Batho, Rosemary. The advanced guide to floristry. 1998.
- 636.0895 DAY
Day, Christopher. The homeopathic treatment of small animals. 1998.
- 636.9 WIL
Wilke, Hartmut. Turtles and tortoises. 1998.
- Q 639.34 BAI
Bailey, Mary. Akwariwisse. 1998.
- 639.3755 SED
Sedgwick, Stephen Drummond. Trout farming handbook. 1995.
- Q 641.563 JOO
Jooste, Andriette. Gesond en lekker. 1999.
- Q 641.5972 ORT
Ortiz, Elisabeth Lambert. The Mexican kitchen. 1998.
- 641.6318 OWE
Owen, Sri. The rice book. 1998.

- Q 641.85 NIL
Nilsen, Angela. The cake decorator's bible. 1998.
- Q 641.874 BIG
Biggs, David. The cocktail handbook. 1999.
- 646.2044 JAM
James, Chris. Ompakmasjen. 1998.
- Q 646.48 PAR
Parks, Carol. Terrific totes & carryalls. c1998.
- Q 646.72 NOR
Norton, Sally. The ultimate beauty book. 1998.
- Q 646.726 TER
Terri, Joy. Grimeerkuns vir elke vrou. 1999.
- 64794 HEN
Henning, Ronelle. Your own guest house. 1999.
- 650.1 BRY
Bryan, Mark. The artists way at work. 1998.
- 650.14 BOL
Bolles, Richard Nelson. What color is your parachute? 1999.
- 650.14 GOL
Goldschagg, Caressa. Hot tips on job hunting. 1999.
- Q 658.022 ERW
Erwin, Geoff. Computing for a small business. 1998.
- 658.3124 PAR
Parkin, Margaret. Tales for trainers. 1998.
- 658.4036 HUN
Hunter, Dale. Co-operacy. 1998.
- 658.478 MIC
Michalson, Lance. South Africa & the millennium time bomb. 1998.
- Q 658.8708 NIE
Nieman, Gideon. The franchise option. 1998.
- 659.2 RIC
Richards, Paul. Be your own spin doctor. c1998.
- 668.5 GRE
Green, Annette. Secrets of aromatic jewelry. 1998.

Arts and Recreation**Kunste en Ontspanning**

- 701 GOM
Gombich, Ernst Hans. The uses of images. 1999.
- Q 709.22 LAD
LaDuke, Betty. Africa - women's art, women's lives. c1997.
- 720.968 MUW
Muwanga, Christina. South Africa a guide to recent architecture. c1998.
- Q 728.0973 HAR
Hart, Spencer. Wright rooms. c1998.
- Q 738.0968 SCO
Scott, Gillian. Ardmore. 1998.
- Q 739.22 FAB
Traina, John. The Faberge case. 1998.
- Q 741.67 DIR
Direct mail. c1997.
- Q 741.942 TOL
Hammond, Wayne G. JRR Tolkien. 1998.
- 745.4496 GER
Gerdes, Paulus. Women, art and geometry in Southern Africa. 1998.
- 745.5944 POL
Pollak, Jane. Decorating eggs. 1998.
- Q 746.41 BUR
Burns, Hilary. Cane, rush and willow. 1998.
- Q 746.432 MEL
Mellor, Zoe. Head to toe knits. 1998.
- Q 747.75 TAY
Taylor, Lesley. Ontwerp en versier woonvertrekke. 1998.
- Q 747.78 TAY
Taylor, Lesley. Ontwerp en versier badkamers. 1998.
- Q 747.797 TAY
Taylor, Lesley. Ontwerp en versier kombuise. 1998.
- 759.972 KAH
Kahlo, Frida. The diary of Frida Kahlo. c1995.
- Q 778.5345 BAC
Bacon, Matt. No strings attached. 1997.
- Q 780.92 A-Z
Pretorius, Daniele C. Musieksterre van gister en vandag. 1998.
- 780.92 DUP
Wilson, Elizabeth. Jacqueline du Pre. 1998.
- 780.92 MOZ
Landon, Howard Chandler Robbins. Mozart's last year, 1791. 1999.
- 780.92 SON
Secret, Meryle. Stephen Sondheim. 1998.
- 780.95 KAR
Karolyi, Otto. Traditional African and Oriental music. 1998.
- 784.54 JAM
James, Martin. State of bass. 1997.
- 785.4309 VIR
The Virgin encyclopedia of the blues. 1998.
- 791.4301 BUC
Buckland, Warren. Film studies. 1998.
- 791.4309 MAN
Mangin, Geoffrey. Filming emerging Africa. 1998.
- 791.4309 MON
Wolfe, Donald H. The assassination of Marilyn Monroe. 1998.

Q 791.437 STA
Bouzeureau, Laurent. Star Wars - the making of Episode I: The phantom. 1999.

792.8092 NUR
Solway, Diane. Nureyev. 1998.

796.333 BLA
Black, David R. Rugby and the South African nation. 1998.

Q 796.333 DOB
Dobson, Paul. Champions and challengers. 1999.

796.333 DOB
Dobson, Paul. Nick Mallett - die pad tot hier. 1999.

796.333 DOB
Dobson, Paul. Nick Mallett - the story so far. 1999.

796.358 DON
Donald, Allan. White lightning. 1999.

796.358 DON
Donald, Allan. Die wit blits. 1999.

Q 796.358 EDW
Edworthy, Niall. Lord's. 1999.

Q 796.48 CHR
Chronicle of the Olympics. c1998.

Q 796.52 GRE
Great climbs. 1998.

796.5409 LUN
Lundy Mike. Weekend trails in the Western Cape. 1999.

796.62 DUT
DuToit, Don. Ride your best Argus ever. 1999.

796.815 KIM
Kim, Ashida. The invisible fist. c1998.

Literature

Letterkunde

808.02 HAA
Haarhoff, Dorian. The writer's voice. 1998.

808.0201 SCH
Schneider, Myra. Writing for self-discovery. 1998.

808.0202 SAM
Samsel, Jon. Writing for interactive media. c1998.

808.0666 MOR
Moreno, Mary. The writer's guide to corporate communications. c1997.

808.23 MCK
McKee, Robert. Story. 1998.

809.8928 CAR
Talking books. 1999.

823.008 PAG
Pages passed from hand to hand. 1998.

823.914 TOL
Curry, Patrick. Defending Middle-earth. 1998.

828.8 HOP
Hopkins, Gerard Manley. Poetry and prose. 1998.

828.914 BRO
Brookner, Anita. Soundings. 1997.

828.914 GOR
A Writing life. 1998.

839.3608 MAJ
Majesteit, die kat. 1998.

839.3614 EYB
Eybers, Elisabeth Francoise. Winter-surplus. 1999.

839.3615 BUY
Buys, PW. Van sigbare en onsigbare dinge. 1998.

839.3615 TIT
Titus, Marius. Genesing in vuil water. c1999.

891.5511 OMA
Omar Khayyam. Rubaiyat van Omar Khayyam. [1997].

Travel

Reisbeskrywing

09.8 PIP
Pipes, Daniel. Conspiracy. c1997.

910.453 FAI
Faith, Nicholas. Mayday. 1998.

910.453 JES
Jessop, Keith. Goldfinger. 1998.

914.1835 DUB
Dublin and surroundings. 1999.

915 BEA
Bealby, Jonny. For a pagan song. 1998.

915.332 RUS
Rushby, Kevin. Eating the flowers of paradise. 1998.

915.93 CAR
Carrere, Donna. Year of the roasted ear. 1998.

916.871 LEG
Leger, Paul. Western Cape guide to budget getaways. 1999.

916.871 SCO
Scott, Mike. Engen Afrikatourism guide. I. 1998.

916.8711 LAN
Lane, Trish. Playing. c1998.

916.88 OLI
Oliver, Willie. African adventurer's guide to Namibia. c1999.

Biography

Lewensbeskrywing

920 BAM
Belton, Neil. The good listener. 1998.

Q 920 BEL
Simons, Phillida Brooke. The life and work of Charles Bell. 1998.

920 BON
Bonham Carter, Violet. Champion redoubtable. 1999.

920 BRA
Branson, Richard. Losing my virginity. 1998.

920 COL
Holmes, Richard. Coleridge - darker reflections. 1998.

920 EQU
Walvin, James. An African's life. 1998.

920 FIT
Fitzgerald, Mary Anne. My warrior son. 1998.

920 GIB
Waterfield, Robin. Prophet. 1998.

920 HUD
Denniston, Robin. Trevor Huddleston. 1999.

920 KOT
Bunting, Brian. Moses Kotane. 1998.

920 LEI
Kannemeyer, John Christoffel. Leipoldt. 1999.

920 MAN
Sampson, Anthony. Mandela. 1999.

920 NAM
Namhila, Ellen Ndeshi. The price of freedom. c1997.

920 PAR
Partridge, Frances. Life regained. 1999.

920 SPE
Barber, Richard. Earl Spencer - saint or sinner? 1998.

History

Geskiedenis

929.2 MEL
Jacobson, Dan. Heshel's kingdom. 1998.

929.4 ZAW
Zawawi, Sharifa M. African Muslim names. 1998.

930 HAN
Hancock, Graham. Heaven's mirror. 1998.

931 BAR
Barber, Elizabeth Wayland. The mummies of Urumchi. 1999.

932.014 PHI
Phillips, Graham. Act of God. 1998.

932.014 WEE
Weeks, Kent R. The lost tomb. 1998.

Q 935 CAU
Caubet, Annie. The ancient Near East. c1998.

940.5315 GEI
Geier, Arnold. Heroes of the Holocaust. 1998.

940.5449 HYL
Hyland, Gary. Last talons of the eagle. 1998.

941.5081 KEN
Keneally, Thomas. The great shame. 1998.

944.9 MAY
Mayle, Peter. Encore Provence. 1999.

949.742 HUK
Hukanovic, Rezak. The tenth circle of hell. 1998.

954.04 PAZ
Paz, Octavio. In light of India. 1997.

960 GEN
General history of Africa. [Volume] V. 1999.

960 GEN
General history of Africa. [Volume] VIII. 1999.

967.6204 SAY
Sayer, Geoff. Kenya. c1998.

968.04 BOE
Boer en Brit. 1999.

968.04 LAB
Labuschagne, Pieter. Ghostriders of the Anglo-Boer War (1899-1902). 1999.

968.04 NAS
Nasson, Bill. The South African War, 1899-1902. 1999.

968.044 HOP
Hopkins, Pat. The boy. 1999.

968.044 PLA
Plaatje, Soli Tshekisho. The Mafeking diary of Sol T Plaatje. 1999.

968.044 TOR
Torlage, Gilbert. The battle of Spioenkop, 23-24 January 1900. 1999.

968.047 MAR
Marais, Pets. Die vrou in die Anglo-Boereoorlog. 1999.

968.048 BOT
Botha, Johannes Petrus. Met ryperd en mauser. [1990?].

968.048 HOB
Hobhouse, Emily. Boer War letters. 1999.

Q 968.712 BIC
Bickford-Smith, Vivian. Cape Town in the twentieth century. 1999.

Q 968.712 BIR
Birky, Rory. The making of Cape Town's Victoria & Alfred Waterfront. c1998.

968.712 ROB
Robinson, Helen. Beyond the city limits. c1998.

Q 968.717 FOU
Fourie, Herine. Stellenbosch. 1998.

968.73 VAN
Van Waart, Sue. Outeniqualand. 1998.

985.01 DAN
Daniken, Erich von. Arrival of the gods. 1998.

AFRIKAANSE VERHALENDE LEKTUUR

Barnard, Chris. Boendoe.
Louw, Anna Margaretha. Vos.
Rivers, Francine. Verlos deur die liefde.
Die Stukke wat ons sny.
Venter, Eben. My simpatie, Cerise.
Vonkfiksie.

ENGLISH FICTION

Alliott, Catherine. Rosie Meadows regrets.
Almond, David. Kit's wilderness.
Alther, Lisa. Kinflicks.
Ames, Jonathan. The extra man.
Anthony, Patricia. Flanders.
Andrews, Russell. Gideon.
Atxaga, Bernardo. The lone woman.
Baxter, Stephen. Mammoth.
Bear, Greg. Darwin's radio.
Belfer, Lauren. City of light.
Berg, Patti. Looking for a hero.
Berger, John. Pig earth.
Berne, Suzanne. A crime in the neighborhood.
Bloem, Trudie. Krotoa-Eva the woman from Robben Island.
Bradby, Tom. Shadow dancer.
Bradley, James. The deep field.
Bragg, Melvyn. The soldier's return.
Brookfield, Amanda. Single lives.
Brooks, Terry. Star Wars. Episode I: The Phantom Menace. 1999.
Brune, Hugh. Your house is mine.
Cabot, Patricia. Portrait of my heart.
Carson, Paul. Cold steel.
Cartwright, Justin. Leading the cheers.
Chinodya, Shimmir. Can we talk and other stories.
Clancy, Tom. Tom Clancy's Net Force hidden agendas.
Clark, Candida. The last look.
Coetzee, JM. Disgrace.
Cookson, Catherine. The Thursday friend.
Cooper, Jilly. Score!
Cornwell, Patricia D. Black notice.
Cussler, Clive. Serpent.

Davis, Lindsey. Two for the lions.
Davis, Rankin. The oath.
De Waal, Shaun. Jack marks.
Dibdin, Michael. A long finish.
Dick, Philip Kindred. Radio Free Albemuth.
Dimmick, Barbara. In the presence of horses.
Doherty, Paul. The devil's domain.
Dunmore, Helen. Your blue-eyed boy.
Eliot, George. Scenes of clerical life.
Elliott, Kate. Prince of dogs.
Ellis, Julie. A woman for all seasons.
Evanovich, Janet. Four to score.
Fairbairns, Zoe. Other names.
Farah, Nuruddin. Secrets.
Farrow, John. City of ice.
Feist, Raymond E. Shards of a broken crown.
Fforde, Katie. Life skills.
Finney, Patricia. Unicorn's blood.
Fitch, Janet. White cleaner.
The flying sorcerers.
Folsom, Allan. Day of confession.
Forster, Margaret. The memory box.
Francome, John. Safe bet.
Fraser, Christine Marion. Kinvara.
Freed, Lynn. The mirror.
French, Nicci. Killing me softly.
Fullerton, Alexander. Final dive.
Gaines, Ernest James. A lesson before dying.
Garnett, Juliana. The Scotsman.
Gemmell, David A. Dark prince.
Gibbons, Kaye. On the occasion of my last afternoon.
Gibson, Rachel. Truly madly yours.
Gilchrist, Cherry. Presumed innocent.
Glaister, Lesley. Honour thy father.
Glass, Suzanne. The interpreter.
Graham, Caroline. A place of safety.
Grippando, James. Found money.
Gunesequera, Romesh. The sandglass.
Gupta, Sunetra. A sin of colour.
Guterson, David. East of the mountains.
Hall, Gregory. Mortal remains.
Hamby, Barbara. Dragonshadow.
Hariharan, Githa. When dreams travel.
Harries, Ann. Manly pursuits.
Harstad, Donald. Eleven days.
Haynes, Melinda. Mother of pearl.
Hemingway, Ernest. True at first light.

Hill, Reginald, On Beulah Heights.
Himes, Chester. If he hollers let him go.
Hoag, Tami. Ashes to ashes.
Hobb, Robin. Ship of magic.
Holden, Craig. Four corners of night.
Hooper, Mary. Megan.
Howard, Audrey. Beyond the shining water.
Hrabal, Bohumil. Dancing lessons for the advanced in age.
James, Donald. The fortune teller.
James, Elizabeth. The house above the sea.
James, Sian. Summer storm.
Jeter, KW. Noir.
John, Laurie. Cyberstalker.
John, Laurie. Deadly terror.
John, Laurie. I'll never love again.
Joseph, Alison. The dying light.
Kay, Guy Gavriel. Sailing to Sarantium.
Kennedy, Pagan. The exes.
Kimball, Michael. Mouth to mouth.
The flying sorcerers.
Korelitz, Jean Hanff. The Sabbathday River.
Kramer, Gavin. Shopping.
Lamb, Wally. I know this much is true.
Lewis, Susan. Taking chances.
Lisle, Holly. Diplomacy of wolves.
Loggia, Wendy. Summer love.
Lovesey, Peter. The vault.
Luthuli, Thabo Shenge. The spilling of blood.
Lynds, Gayle. Mosaic.
Maas, Sharon. Of marriageable age.
McCaffrey, Anne. Freedom's challenge.
McCall Smith, Alexander. The No. 1 Ladies' Detective Agency.
McClure, Ken. Donor.
McClure, Ken. Resurrection.
MacDonald, Eileen. The infiltrator.
MacKenna, John. A haunted heart.
McMahon, Katherine. Confinement.
McNeal, Tom. Goodnight, Nebraska.
Mahjoub, Jamal. The carrier.
Martin, George RR. A clash of kings.
Mason, Lynn. As I am.
Mason, Richard. The drowning people.
Mathews, Adrian. Vienna blood.
May, Julian. Perseus Spur.
Meade, Glenn. The sands of Sakkara.
Modesitt, LE. The white order.
Molteno, Marion. If you can walk, you can dance.

Moore, Lorrie. Birds of America.
Morgenroth, Kate. Kill me first.
Nattel, Lilian. The river midnight.
Nichol, John. Exclusion Zone.
Norman, Hilary. Too close.
O'Brien, Tim. Tomcat in love.
Olshan, Joseph. Vanitas.
Osborne, Charles. Black coffee.
The Oxford book of Caribbean short stories.
Parsons, Tony. Man and boy.
Pastan, poems.
Pelicanos, George P. Nick's trip.
Pellegrino, Charles. Dust.
Peretti, Frank. The visitation.
Perkins, Emily. Leave before you go.
Perry, Anne. Pentecost Alley.
Plain, Belva. Fortune's hand.
Price, Reynolds. Roxanna Slade.
Ragen, Naomi. The ghost of Hannah Mendes.
Rankin, Robert. The dance of the voodoo handbag.
Redmond, Patrick. The wishing game.
Rice, Anne. Vittorio, the vampire.
Ridpath, Michael. The marketmaker.
Roberts, Nora. Homeport.
Robinson, Kim Stanley. Escape from Kathmandu.
Routledge, Victoria. Friends like these.
Rubens, Bernice. I, Dreyfus.
Rushton, Rosie. Getting sorted.
Rushton, Rosie. Together.
Saunders, Robin. Dear Ludwig.
Saylor, Steven. The Venus throw.
Scott, Kieran. While you were gone.
Selvadurai, Shyam. Cinnamon Gardens.
Serote, Mongane Wally. Gods of our time.
Sheridan, Peter. 44.
Siddons, Anne Rivers. Low country.
Silverberg, Robert. Lord Prestimion.
Simmons, Suzanne. Lady's sin.
Singer, Isaac Bashevis. Shadows on the Hudson.
Sparks, Nicholas. Message in a bottle.
Spencer, LaVyrle. Small town girl.
Spencer-Smith, Tony. The stooping of Aquila.
Strout, Elizabeth. Amy and Isabelle.
Thurman, Wallace. The blacker the berry.
Trevor, William. Death in summer.
Turner, Nancy. These is my words.

Uddike, John. *Bech at bay.*
 Vargas Llosa, Mario. *The notebooks of Don Rigoberto.*
 Veness, Ron. *Seven.*
 Waterfield, Robin. *The pelican brief.*
 Weis, Margaret. *Nightsworld.*
 West, Christopher. *Death on Black Dragon River.*
 White, Gillian. *Unhallowed ground.*
 Whyte, Christopher. *The gay Decameron.*
 Willett, Sabin. *The betrayal.*
 Wolfe, Gene. *The fifth head of Cerberus.*
 Yallop, David A. *Unholy alliance.*
 Yeomans, Sara. *Miss Bugle saw God in the cabbages.*
 Zelazny, Roger. *Lord of light.*
 Zindell, David. *War in heaven.*

JEUGLEKTUUR

Bloemhof, Francois. *Die speletjie.*
 Kruger, Ansonet. *Shani en die sokkie.*

JUVENILE NON-FICTION

JEUGVAKLEKTUUR

J190 YOU
 A Young person's guide to philosophy. c1998.
 J363.1801 FOX
 Fox, Deborah. *People at work in mountain rescue.* 1998.
 JT364.151 GRA
 Grant, RG. *Genocide.* 1998.
 J574.3 KAL
 Kalman, Bobbie. *What is a life cycle?* c1998.
 J582.1309 BRA
 Branch, Margo. *Explore the Cape flora.* 1999.
 J591.56 FER
 Ferrari, Marco. *Life cycles.* c1997.
 J596 JOH
 Johnson, Jinny. *Skeletons: an inside look at animals.* 1998.
 J599.4 WOO
 Wood, Linda C. *Bats.* c1997.
 J599.53 STO
 Stoops, Erik D. *Dolphins.* 1998.
 J599.61 WEX
 Wexo, John Bonnett. *Elephants.* c1997.
 J599.728 WEX
 Wexo, John Bonnett. *Rhinos.* c1997.

J599.7357 WEX
 Wexo, John Bonnett. *Giraffes.* c1997.
 J599.736 WEX
 Wexo, John Bonnett. *Camels.* c1997.
 J599.7442 BIE
 Biel, Timothy Levi. *Tigers.* c1997.
 J599.7444 BIE
 Biel, Timothy Levi. *Wild dogs.* c1996.
 J612.1 WAL
 Walker, Richard. *Heart.* 1998.
 J636.8083 STA
 Starke, Katherine. *Cats and kittens.* 1998.
 J791.435 REY
 Reynolds, David West. *Star Wars. Episode I - the visual dictionary.* 1999.
 J791.435 REY
 Reynolds, David West. *Star Wars the visual dictionary.* 1998.
 J793.3 GRA
 Grau, Andree. *Dance.*
 J796.3582 GIF
 Gifford, Clive. *Cricket.*
 JT915.492 WHY
 Whyte, Mariam. *Bangladesh.* c1999.
 J942.08 KRA
 Kramer, Ann. *Victorians.* c1998.

JUVENILE FICTION

Ahlberg, Allan. *Chicken, chips and peas.*
 Ahlberg, Allan. *Slow Dog falling.*
 Alborough, Jez. *Balloon.*
 Allen, Jonathan. *The ugly duckling.*
 Allen, Judy. *Eagle.*
 Anastasio, Dina. *Fly trap.*
 Anderson, Elisabeth. *Escape from danger.*
 Andreea, Giles. *Love is a handful of honey.*
 Anholt, Catherine. *A kiss like this.*
 Applegate, Katherine. *The departure.*
 Bang, Molly. *When Sophie gets angry - really, really angry.*
 Becker, Bonny. *The Christmas crocodile.*
 Berry, Joy. *Saying no.*
 Blathwayt, Benedict. *Clever dog, Kip!*
 Bonning, Tony. *The great goat chase.*
 Brown, Ruth. *Toad.*
 Brownlow, Mike. *Way out west with a baby!*
 Campbell, Rod. *The pop-up farm.*
 Clarke, Judith. *Angels passing by.*
 Collington, Peter. *A small miracle.*
 Connolly, Margaret. *It isn't easy.*

Cox, Phil. *Roxbee. Ted in a red bed.*
 Crew, Gary. *The viewer.*
 Daly, Niki. *Jamela's dress.*
 Danziger, Paula. *Amber Brown sees red.*
 Danziger, Paula. *PS. Longer letter later.*
 Deetlefs, Rene. *The song of six birds.*
 Dixon, Andy. *Star quest.*
 Donaldson, Julia. *The Gruffalo.*
 Dowling, Paul. *Sally's fantastic counting book.*
 Elgar, Rebecca. *Jack - happy birthday.*
 Elgar, Rebecca. *Jack - it's bathtime.*
 Etra, Jonathan. *Aliens for breakfast.*
 Food.
 Garden.
 Giori, Debi. *Mr Bear's new baby.*
 Glover, Sandra. *The nowhere boy.*
 Gomi, Taro. *Spring is here.*
 Graham, Bob. *Buffy.*
 Gray, Libba Moore. *Miss Tizzy.*
 Gunson, Christopher. *Little Frog.*
 Harrison, Michael. *Don Quixote.*
 Heine, Helme. *Friends go adventuring.*
 Holub, Joan. *Pajama party.*
 Hooper, Mary. *The peculiar power of Tabitha Brown.*
 Jennings, Paul. *Uncovered.*
 Jennings, Paul. *Undone.*
 Jeram, Anita. *Bunny my honey.*
 Jinks, Catherine. *The stinking great lie.*
 Juster, Norton. *The phantom tollbooth.*
 Kelly, Mary. *A foolish goose.*
 Kelly, Mary. *Fun in the sun.*
 Kelly, Mary. *Let's get started.*
 Kelly, Mary. *Picnics and camps.*
 Kelly, Mary. *Sam and Ned.*
 Kelly, Mary. *Thank you!*
 Kemp, Gene. *The hairy hands.*
 Kirk, David. *Nova's ark.*
 Kitten.
 Kulling, Monica. *The body snatcher.*
 Leslie, Amanda. *Flappy, waggy, wiggly.*
 Lester, Julius. *What a truly cool world.*
 Long, Jonathan. *The wonky donkey.*
 Lovegrove, James. *Comptopia.*
 McAllister, Margaret. *Hold my hand and run.*
 McCaughrean, Geraldine. *The Canterbury tales.*
 Macgregor, Fiona. *Where's Sita?*
 Manning, Mick. *Let's build a house.*

Culture would not be culture if it were not an acquired taste

John Cowper Powys

FREDDY OGTEROP

Film/Video Selector

The first film by Licinio Azevedo I saw was **Marracuene: two banks of a Mozambican river** and I was immediately hooked. Made in 1991, it focuses on a town that lies some 35 kilometres north of Maputo. Like much of Mozambique, the lives of its approximately 6 000 inhabitants have been greatly influenced by the civil war which, at the time the film was made, was showing no signs of abating. Though during the day there is some semblance of normality, at night the town is totally deserted. Because the enemy's attacks always come after dark, everyone makes sure that they are elsewhere when night falls - on the other side of the nearby river, in Maputo, or, if necessary, hidden in the bush on the outskirts of town.

The director depicts daily life in Marracuene as seen through the eyes of some of its citizens - a ferryman, the man who runs the registry office, the telegraph operator, a restaurant owner, a nurse, et cetera. It also accompanies railway workers and the soldiers who protect them as they replace the track's wooden sleepers with concrete ones, which are less easy to sabotage. It is a sensitive, reflective film, quite beautifully made and displays a characteristic evident in all the Azevedo films I have seen, namely his respect for ordinary people.

A very similar film, made three years earlier, was **The devil's harvest**, which mixes fictional elements with documentary footage in order to depict life in another Mozambican village that is subject to constant attacks from guerrillas of Renamo, though in the film they are constantly referred to as 'bandits'. Once again the action focuses on various individuals, from an orphaned youngster and a travelling projectionist to a local woodcarver, one of five veterans of the war of independence who are responsible for the village's defense. It depicts daily routines - women cultivating the fields, classes being conducted under a large tree, a village meeting - but also those related to the ongoing war, such as the clearing of mines, the arrival of refugees from another village and the fetching of a bazooka to strengthen defence capabilities. It's a quiet and restrained film, not without moments of humour and elements of tragedy. A French-Mozambican co-production, it was co-directed by Azevedo's wife, Brigitte Bagnol.

The tree of our forefathers, made in 1994, was produced by Ebano Multimedia, the company of which Azevedo was the co-founder. During the years of bloody conflict, thousands of people sought refuge in neighbouring countries. Amongst them was Alexandre Ferrao, who took his family to Malawi and stayed there for ten years. After the peace agreement was signed, he

Zimbabwe and Zambia meet, the Mozambican government has launched the country's first project involving a local community in the management of an area's natural resources. **Tchuma Tchato**, made in 1997, tells the story through the eyes of the chief conservation officer, who came to the region to do research on elephant migration routes, but stayed on to supervise the

LICINIO AZEVEDO

a Mozambican filmmaker

decided that it was time to return home and in October 1993 he, his wife, his aunt Maria and their young children - most of them born in Malawi - set off on a lengthy journey to Tet Province. The film follows them as they travel on foot, by ox-cart and by lorry, relating their experiences on the way. It is present when they are reunited with their surviving relatives and as they resettle their ancestral lands. The title refers to the tree under which aunt Maria finally pays tribute to their forefathers. Once again, the film is notable for its warmth and humanity and it won a number of international awards.

The Chicomo area in the south of Mozambique does not have permanent surface water and when the wet season ends and the ponds dry up, people are largely dependent on water from underground sources. During the war, most of the population fled and, upon their return, found that the majority of boreholes had been destroyed in the conflict.

The water war, made in 1996, takes a look at how the lack of water dominates the community, with women bearing the brunt of the responsibility of obtaining water for all household purposes. With few pumps in working order and those that do survive in a constant state of disrepair, tremendous hardship results, including distant journeys on foot and endless waiting in lengthy queues. Once again the film focuses on a few individuals and shows how their lives are affected by this problem. In the process it depicts aspects of local village life, including the carving of an 'limbondeiro', a baobab that has been hollowed out to create a water tank without killing the tree. Basically the film takes the form of a docu-drama, with local inhabitants re-enacting occurrences in their daily lives.

On the south bank of the Zambezi, where the borders of Mozambique,

locally recruited game wardens - some of them former poachers - and work with the autonomous local council. He tells of his early efforts to win the confidence of the people and the programme accompanies some of the wardens on their duties, which range from collaring poachers and scaring off hippos that are eating people's crops, to tracking down a wounded buffalo and handing a man caught damaging the electrified fence over to the council for sentencing. It also shows how local villages are supporting the project, enforced by the spirits of some of the animals as represented by local healers. As before, the film mixes straight documentary footage with partial enactments.

Some of the success of Azevedo's films is obviously due to the people he works with, amongst them producers Pedro Pimento (**Marracuene** and **Tree of our forefathers**) and Joao Ribeiro (**The water war** and **Tchuma Tchato**). On all but **The devil's harvest** he had Orlando Mesquita as editor and Joao Costa photographed **Marracuene**, **Tree of our forefathers** and **Tchuma Tchato**. Karen Boswall, another frequent co-worker, has since directed **From the ashes**, a programme in the new *Landscape of memory* series, which seems influenced by Azevedo's inherent gentleness of spirit. Azevedo is not a flashy filmmaker, but his sincerity and his liking for people are evident in all his films we have seen so far.

Currently in stock are **Marracuene: two banks of a Mozambican river** (1991), **The tree of our forefathers** (1994) and **The water war** (1996). We're still trying to obtain copies of **The devil's harvest** and **Tchuma Tchato**, as well as his two most recent films, **Babes** and **Massassani: the righteous man dies far from home**.

Boekmerke vir boekvrates

STEFAN WEHMEYER

Assistentdirekteur: Steundiens

Heb je al gehoor van die Amazon.com? Net soos die werklike Amasone is

Amazon.com seker die magtigste Internet-rivier wat die hele aardbol oorspoel. In die Verenigde Koninkryk van Haar Majesteit, is die plaaslike vertakking (amazon.co.uk). Ek self het al twee keer boeke bestel van die maatskappy en was verras met die diens en die spoed waarmee ek die boeke gekry het. Wil egter nie te veel oor hulle skryf nie, maar moet net noem dat hulle e-pos 'alert' diens wonderlik is, gaan kyk maar self.

Hier vanuit Suid-Afrikaanse bodem is daar egter soortgelyke webwerwe waar inligting oor boeke, skrywers en die bestelling daarvan in die hande gekry kan word. Ek het wyd en syd op die Internet gesoek, so moet asseblief nie my muis wegvat as die lys nie volledig is nie!

Boekwinkels sonder rakke

Kalahari.net is breedvoerig bespreek in die vorige millennium, (**Kaapse Bibliotekaris**, November/Desember 1999), maar net 'n muisklik ver is daar ander werwe wat verwante dienste bied.

Juta, <www.juta.za> die land se oudste boekwinkel, is al 'n geruime tyd op die Net en bied 'n soekfasiliteit aan om boeke per kategorie, titel of outeur op te soek. Bestellings kan intyds geplaas word en dan het jy die keuse vir tuisaflewering of om die

boek te gaan optel by jou naaste Juta boekwinkel. Resensies is nie beskikbaar op hierdie tuisblad nie.

Idbooks <www.idbooks.co.za> is Wordsworth se Internet-tak. Om 'n boek hier te soek is baie maklik as jy inligting oor 'n outeur of titel het. Kategorieë soos blitsverkopers, rekenaars en esoterika maak dit ook moontlik om hier rond te snuffel. Daar is ook 'n warm skakel na Oprah se keuse. As jy jou boek gevind het, is daar ook 'n taamlike beskrywing, 'n prentjie van die buiteblad asook prysbesonderhede en 'n aanduiding van die afleweringstyd. As jy nie met 'n kredietkaart wil bestel nie, kan jy hulle bel of faks.

Leserskring <www.leserskring.com> het ook 'n glansryke aanlynkatalogus op sy webwerf. 'n Mens kan by die boekklub aansluit sommer so met jou muis in die hand. Die enigste 'snag' is dat as jy eers aangesluit het, moet jy hulle kroonboek neem. Daar is verskeie opsies om te snuffel om vir 'n spesifieke boek te soek en as jy nie 'n boek wil

koop nie, kan jy altyd 'n Neoprene Verslaningsgordel bestel.

Cum <www.cum.co.za> beskryf hulself as jou Christenfamilie boekwinkel. Hulle verkoop Christelike lektuur. Boeke word gekategoriseer volgens onderwerpe soos dagboeke, 'endtimes', Bybels, ensovoorts. Bestellings kan geplaas word deur middel van vyf verskillende betaalopsies; kredietkaart, tolvrye nommer, tjekbetalings, faks of om een van hulle 15 takke te besoek.

Clarkes <www.clarkes.co.za>. Die handelaar in Africana het 'n goed ontwikkelde webbladsy en al hulle katalogi is op hul webwerf beskikbaar. Daar is ook 'n soek module en 'n kredietkaart bestellingsfasiliteit.

CNA <www.cna.co.za>. '...Under construction... we will be back shortly with GOODIES.' Dis al wat hulle te sê het op die Internet.

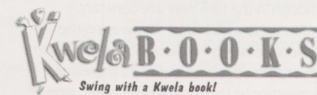
Van Schaik <www.vanschaik.com> ... ook onder konstruksie.

Prysgewys verskil die verskillende boekwinkels nie veel nie, maar ek sal aanbeveel dat die gebruiker spesiale aanbiedings dop hou en eers pryse vergelyk voordat boeke in die koopmandjie gesit word.

'n Paar uitgewers

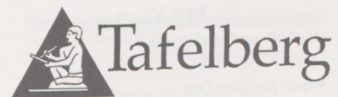
Die volgende uitgewers het ook webwerwe waar hulle nuwe boeke adverteer.

Kwela Books <www.kwela.com>. Hulle webwerf vertel meer van die maatskappy en verskaf besonderhede oor hulle nuttigste publikasies met prentjies van boekomslae met beskrywings.

Queillerie <www.queillerie.com>. Die webwerf adverteer ook hulle nuttigste boeke. Daar is 'n lys van die top tien boeke en sodra jy die bestelknoppie kliek, het jy die opsie om Nasionale Boekhandel te kontak of om dadelik deur te skakel na Kalahari.net.

Tafelberg <www.tafelberg.com>. Tafelberg het skakels na komende publikasies, nuwe publikasies, 'n katalogus, topverkopers en skrywers. Wat oulik is op hulle

webwerf, is die geleentheid om op hulle maandelikse e-pos nuusbrief, met inligting oor nuwe publikasies, in te teken. Kategorieë waar boeke gesoek kan word, bestaan uit fiksie, J L van Schaik algemeen, toerisme, opvoedkunde, liefdesverhale en boeke vir gays. Boeke kan ook vanaf Kalahari.net bestel word.

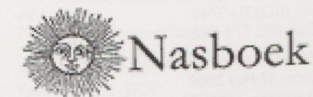
Human & Rousseau <www.humanrousseau.com>. Ook dié webwerf is gekoppel aan Kalahari.net. Die taamlike uitgebreide kategorieë waaronder die boeke gerangskik word, vereenvoudig die snuffelaar se soektogte.

David Philip <www.twisted.co.za/dpp>. Hier verskyn 'n seleksie van hulle nuwe boeke, stofomslae en beskrywings. Vir 'n volledige katalogus kan jy aan hulle e-pos stuur. As ek nie toevallig in die vorige uitgawe van die **Kaapse Bibliotekaris** gelees het dat hulle verskaffers is aan Kalahari.net nie, sou ek nie geweet het waar om hulle boeke te koop nie, want die inligting verskyn nêrens nie.

Struik <www.struik.co.za> - ek het geklik tot ek blou in my gesig was, maar die webwerf van Struik is morsdood.

Pharos <www.pharos.co.za>. Die uitgewer van woordeboeke stel al hulle publikasies bekend en bestellings kan geplaas word by Kalahari.net of Nasionale Boekhandel.

Nasou Via Afrika <www.nasou-viaafrika.com>. Vir diegene wat opvoedkundige boeke en tydskrifte, is dit die ideale webwerf. Bestellings kan ook deur Kalahari.net geplaas word.

Boekresensies en boekenuus

SA Book Review (freehosting1.at.webjump.com/14e35142d/sa/sabrliterature). Hierdie werf bied jou die geleentheid om per e-pos weekliks in kennis gestel te word van nuwe titels. Hulle beoog ook om 'n skakel van Suid-Afrikaanse uitgewers beskikbaar te stel asook 'n intydse argief van resensies.

Boekenet asook **Litnet** is beskikbaar deur die 24.com portaal. Daarom die vreeslike lang webadres <www.24.com/Lifestyle_&_Interests/Books/boekenet.asp>. Die werf het skakels na: skrywers in die nuus, resensies, eerste hoofstukke, kinder- en jeugboeke, topverkopers, boek van die maand en **Insig** se boeke seksie. Hier kry **Litnet**-Lesers ook die geleentheid om hulle eie resensies aan Boekenet te stuur.

Litnet <www.24.com/Lifestyle_&_Interests/Books/boekenet.asp> <www.24.com/Lifestyle_&_Interests/Books/litnet/default.asp> (probeer ook <www.litnet.co.za>) is werklik waar 'die boekhuis met baie wonings'. 'n Hele zoer skakel met name soos *Gogga* se oog (sien artikel oor Philip de Vos op bladsy 16). *Kannemeyer-toere*, *Skryfnet*, *Skrywersgalery*, *Grasperk*, *Spooknet*, *Uit NALN se sarkofaag* en *Vlieënde Hollander*, lei die webwerf na 'n heerlike ontdekkingsreis deur die Afrikaanse literêre kuberruim. Ek het veral gehou van al die skinnerbrokkies in *Riemtelegram*.

'n Soek hier en 'n links kliek daar en siedaar!
Met muis en wysvinger
Kry jy elke boek!

JANUARY

Blood Donor Commitment Week

Date: **3-9 January 2000**
 Presenter: Western Province Blood Transfusion Service
 Contact person: Sheryl Gelderbloem
 Tel: (021) 507-6343
 Fax: (021) 531-4884

International Leprosy Day

Date: **30 January 2000**
 Theme: *Care after cure*
 Presenter: The Leprosy Mission
 Contact person: Otto Kingsley
 Tel: (021) 558-2020 / (011) 440-6323

FEBRUARY

Toktokkie Campaign

Date: **1-29 February 2000**
 Presenter: Cancer Association of South Africa
 Contact person: Theresa van der Merwe
 Tel: (021) 689-5347 / (011) 616-7662
 Fax: (021) 685-1937
 E-mail: tvdmerwe@cansa.org.za

World Wetlands Day

Date: **2 February 2000**
 Presenter: Department of Environmental Affairs and Tourism
 Contact person: Adelheid van Deventer
 Tel: (012) 310-3417
 Fax: (012) 322-2682

Condom Week

Date: **14-20 February 2000**
 Presenter: Planned Parenthood Association of South Africa
 Contact person: May Bleeker
 Tel: (021) 448-7312
 Fax: (021) 448-7320
 e-mail: may@ppawc.co.za

MARCH

Mental Handicap Awareness Month

Date: **1-31 March 2000**
 Presenters: Cape Mental Health
 Contact person: Sandra Ellis
 Tel: (021) 447-9040
 Fax: (021) 448-8475
 South African Federation for Mental Health
 Tel: (011) 242-9600

International Women's Day

Date: **8 March 2000**
 Presenters: Western Cape Network on Violence against Women
 Tel: (021) 633-5287
 New Women's Movement
 Tel: (021) 697-3337/8

Water Week

Date: **20-26 March 2000**
 Presenter: Department Water Affairs and Forestry
 Contact person: Michelle Parker
 Tel: (012) 336-8252 / (021) 950-7100

International Day for the Elimination of

Racial Discrimination
 Date: **21 March 2000**

World Day for Water

Date: **22 March 2000**
 Presenter: Department Water Affairs and Forestry
 Contact person: Michelle Parker
 Tel: (012) 336-8252 / (021) 950-7100

World Meteorological Day

Date: **23 March 2000**
 Theme: *From the old to the new progressing with technology*
 Presenter: Department of Environmental Affairs and Tourism
 Contact person: Adelheid van Deventer
 Tel: (012) 310-3417
 Fax: (012) 322-2682

World Tuberculosis Day

Date: **24 March 2000**
 Theme: *Working together to stop TB*
 Presenters: Health Promotion Resource Centre
 Tel: (021) 799-4318
 CMC Health Resource Centre
 Tel: (021) 931-8140

SANTA Time

Date: **24 March-7 April 2000**
 Theme: *Forging new Partnerships to fight TB*
 Presenters: Health Promotion Resource Centre
 Tel: (021) 799-4318
 CMC Health Resource Centre
 Tel: (021) 931-8140

APRIL

Blood Donor Awareness Month

Date: **1-30 April 2000**
 Presenter: Western Province Blood Transfusion Service
 Contact person: Sheryl Gelderbloem
 Tel: (021) 507-6343
 Fax: (021) 531-4884

National Blood Cycle Tour

Date: **5-14 April 2000**
 Presenter: Western Province Blood Transfusion Service
 Contact person: Sheryl Gelderbloem
 Tel: (021) 507-6343
 Fax: (021) 531-4884

World Health Day

Date: **7 April 2000**

World Day of the Book

Date: **13 April 2000**
 Presenter: Centre for the Book
 Contact person: Celestine Eksteen
 Tel: (021) 424-6320 x243
 Fax: (021) 424-1484
 E-mail: EKSTEEN@salib.ac.za

World Book and Copyright Day

Date: **23 April 2000**

MAY

World Press Freedom Day

Date: **3 May 2000**

World No-Diet Day

Date: **6 May 2000**
 Contact person: G Noël
 Tel: (021) 918-1481

Hospice Week

Date: **7-14 May 2000**
 Presenters: Jenny Handley Promotions
 Contact person: Jenny Handley
 Tel: (021) 686-0287
 Fax: (021) 686-0499
 Cell: 082 456 2454
 E-mail: jhprange@iafrica.com
 St Luke's Hospice
 Tel: (021) 797-5335
 Fax: (021) 797-8555

Candlelight Memorial Day (AIDS)

Date: **14 May 2000**
 Presenter: Planned Parenthood Association of South Africa
 Contact person: May Bleeker
 Tel: (021) 448-7312
 Fax: (021) 448-7320
 E-mail: may@ppawc.co.za

International Day of Families

Date: **15 May 2000**
 Presenter: Family and Marriage Society of South Africa (FAMSA) Western Cape
 Contact person: Shanette Toms
 Tel: (021) 461-7360
 Fax: (021) 461-9198

Occupational Therapy Week

Date: **15-19 May 2000**
 Theme: *Hand Week: Get a grip on your life with occupational therapy*
 Presenter: Occupational Therapy Association of South Africa
 Contact persons: T Steyn
 Tel: (021) 940-4549; N Potgieter,
 Tel: (011) 282-4441

Library Week, Western Cape

Date: **15-20 May 2000**
 Theme: *Books by the million for the millions*
 Contact person: Janine de Villiers
 Presenter: Western Cape Provincial Library Service
 Tel: (021) 483-2234
 Fax: (021) 419-7541
 E-mail: capelib@pawc.wcape.gov.za

Let's Talk Day

Date: **17 May 2000**
 Presenter: TELKOM
 Contact person: Hannelie van Tonder
 Tel: (012) 311-3740
 Cell: 082 779 4168

World Telecommunication Day

Date: **17 May 2000**
 Presenter: TELKOM
 Contact person: E M Kuchane
 Tel: (021) 414-2576

International Museum Day

Date: **18 May 2000**
 Theme: *Museums for peace and harmony in society*
 Presenters: Centre for Conservation Education
 Contact person: Sigi Howes
 Tel: (021) 762-1622
 Fax: (021) 762-8690
 Museum Services
 Tel: (021) 424-0410

International Day of Action for Women's Health

Date: **28 May 2000**
 Theme: *Accessible, quality health: a woman's right - A focus on cervical cancer*
 Presenter: Gender Advocacy Programme
 Contact person: N Gamildien
 Tel: (021) 465-0197/8
 Fax: (021) 465-0089

Child Protection Week

Date: **28 May-3 June 2000**
 Presenter: Department of Social Services
 Contact person: Debbie van Stade / Sharon Kouta
 Tel: (021) 410-3400
 Fax: (021) 461-0114

World No-Tobacco Day

Date: **31 May 2000**
 Presenter: Cancer Association of South Africa
 Contact person: Theresa van der Merwe
 Tel: (021) 689-5347 / (011) 616-7662
 Fax: (021) 685-1937
 E-mail: tvdmerwe@cansa.org.za

JUNE

Men's Health

Date: **1-30 June 2000**
 Presenter: Cancer Association of South Africa
 Contact person: Theresa van der Merwe
 Tel: (021) 689-5347 / (011) 616-7662
 Fax: (021) 685-1937
 E-mail: tvdmerwe@cansa.org.za

International Children's Day

Date: **1 June 2000**
 Presenter: Nazareth House Children's Home
 Contact person: Jane Payne
 Tel: (021) 461-1635
 Fax: (021) 933-1972

International Volunteers' Week and Volunteer Fest 2000

Date: **1-7 June 2000**
 Theme: *Promoting and celebrating volunteering*
 Presenter: Volunteer Centre
 Contact person: Joan Daries
 Tel: (021) 418-1116/7
 Fax: (021) 418-3707

International Day of Innocent Children

Victims of Aggression
 Date: **4 June 2000**

World Environment Day

Date: **5 June 2000**
 Presenter: Department of Environmental Affairs and Tourism
 Contact person: Adelheid van Deventer
 Tel: (012) 310-3417
 Fax: (012) 322-2682

Alcoholics Anonymous Founders Day

Date: **10 June 2000**
 Presenter: Alcoholics Anonymous
 Tel: (021) 418-0020

Psoriasis Awareness Week

Date: **11-17 June 2000**
 Presenter: South African Psoriasis Association
 Tel: (021) 981-1650 / 685-7246

Marathon Big Bleeds

Date: **15-17 June 2000**
 Presenter: Western Province Blood Transfusion Service
 Contact person: Sheryl Gelderbloem
 Tel: (021) 507-6343
 Fax: (021) 531-4884

Youth Day

Date: **16 June 2000**
 Presenter: Planned Parenthood Association of South Africa
 Contact person: May Bleeker
 Tel: (021) 448-7312
 Fax: (021) 448-7320
 E-mail: may@ppawc.co.za

International Day Against Drug Abuse and Illicit Trafficking

Date: **26 June 2000**
 Presenters: Cape Town Drug Counselling Centre
 Contact person: Marcelle Peuckert
 Tel: (021) 447-8026
 South African National Council on Alcoholism
 Tel: (021) 945-4080/1

International Day in Support of Victims of Torture

Date: **26 June 2000**
 Presenter: South African National Council on Alcoholism
 Tel: (021) 945-4080/1

JULY

Winter Blood Donor Drive

Date: **1-31 July 2000**
 Presenter: Western Province Blood Transfusion Service
 Contact person: Sheryl Gelderbloem
 Tel: (021) 507-6343
 Fax: (021) 531-4884

Mental Illness Awareness Month

Date: **1-31 July 2000**
 Presenter: Cape Mental Health
 Contact person: Sandra Ellis
 Tel: (021) 447-9040 / (011) 242-9600
 Fax: (021) 448-8475

Arthritis Awareness Day

Date: **1 July 2000**

Presenter: Arthritis Foundation

Contact person: Pat Jones
 Tel: (021) 425-2344

Occupational Health Week

Date: **10-14 July 2000**
 Theme: *Towards better health for all employees*
 Presenter: Environmental and Occupational Health
 Contact persons: J Visser
 Tel: (021) 507-7342; A Buys,
 Tel: (021) 904-1620

World Population Day

Date: **11 July 2000**
 Theme: *Smaller families. Bigger futures*
 Presenter: Planned Parenthood Association of South Africa
 Contact person: May Bleeker
 Tel: (021) 448-7312
 Fax: (021) 448-7320
 E-mail: may@ppawc.co.za

National Hepatitis Day

Date: **17 July 2000**
 Presenter: Schering-Plough Pharmaceuticals
 Contact person: Fatima Harnekar
 Tel: (011) 922-3310
 Fax: (011) 974-2977
 Cell: 082 658 2477

Sterilisation Week

Date: **24-28 July 2000**
 Presenter: Association for Voluntary Sterilisation
 Contact person: Carla Johnson
 Tel: (021) 531-1665
 Fax: (021) 531-2291

National Cancer Week

Date: **31 July-6 August 2000**
 Theme: *New millennium, new hope*
 Presenter: Cancer Association of South Africa
 Contact person: K Comer
 Tel: (021) 689-5347 / (011) 616-7662
 Fax: (021) 685-1937

AUGUST

Organ Donor Month

Date: **1-31 August 2000**
 Theme: *Give the Gift of Life*
 Presenter: Organ Donor Foundation of South Africa
 Contact person: Irmela Pakendorf
 Tel: (021) 683-2679
 Toll free number: 0800 226611

Breastfeeding Week

Date: **1-7 August 2000**
 Presenter: Community Health Services Organisation: Nutrition
 Tel: (021) 460-9249

National Women's Day

Date: **9 August 2000**
 Presenters: Planned Parenthood Association of South Africa
 Contact person: May Bleeker

LONA GERICKE

Children's Librarian, Bellville City Library

During her talk at this year's Travelling Book Exhibition Ms Gericke welcomed a proposal from Elinor Sisulu regarding better cooperation and representation from all cultural groups to strengthen efforts to develop a stronger and more versatile book environment for children.

Many people contributed to the selection of the Children's Book Forum Western Cape's Honour List for 1998 and we publish an abridged version of her talk.

Picture books Prentebouke

Die prentebouke van 1998 het my laat dink aan een van Hester Heese se gediggies.

MOOI

'Daar's baie dinge wat mooi is:
soos sterre wat hang in 'n boom,
of die maan wat dryf in die water,
of 'n wig wat voel aan 'n stroom.
Daar's soveel dinge wat mooi is:
Soos 'n veer wat draai as dit val...'

Ek het nou maar seker 'n swakheid vir hierdie genre - miskien oor die kombinasie van illustrasies en teks wat so nou saamgeweef word, of die interessante stories - heel dikwels leersaam op 'n subtiele wyse. Gedurende 1998 was daar 'n paar sjarmante, betowerende publikasies oor gewone alledaagse dinge, of grappige situasies, 'n volksvertelling met 'n lekker storie, of sommer net fantasie.

Niki Daly se **Boy on the beach** is deur Human & Rousseau in Afrikaans uitgegee, met die vertaling deur Nonna Weidemann. Adinda Vermaak van die Opvoedkunde Biblioteek skryf: 'Die beste ding wat 'n mens op 'n snikheet-warm dag in die Kaap kan doen is om strand toe te gaan. Die tweede beste ding wat 'n mens kan doen is om **Die seun op die strand** te lees. Hierdie boek (seker die pragtigste van die jaar?) is net die leesding vir almal wat smag om - net soos hierdie seuntjie - op 'n "kokend warm", "teersmelt warm" - dag strand toe te gaan. Die vertaling is sprankelend - na my mening is die boek eintlik beter in Afrikaans.'

'n Gemeenskaplike goedkeurende stem kom ook van die Onderwysbiblioteek, Kaapstad Stadsbiblioteekdiens, en andere vir Anansi Uitgewers se groot bydrae met veral **Dacey's song** deur Cheryl Scott, geïllustreer deur Cora Coetzee; in Afrikaans vertaal met die titel, **Kinta se Lied** deur Lydia Snyman. 'Toe sy agt jaar oud was, is haar ma dood en die hartseer dinge in haar was soos donker wolke voor die son.' Ook vir **Masilo en Masilonyane** deur Robert

Children's Book Forum

Honour Books

Bramwell-Jones - 'n Sotho-Tswana verhaal, in Afrikaans vertaal deur Lydia Snyman. Dan ook vir Kathleen Arnott se twee boeke, **Waarom Nigerië se vroue lang hare het** - geïllustreer deur Alzette Prins en **Waarom veelkleurige voëls nie kan sing nie** - laasgevoemde deur Annelise Voigt geïllustreer. Hierdie is twee verbeeldingryke stories, elk uniek geïllustreer, elk met 'n mooi les te leer.

Twee welbekende skryfsters maak weer 'n goeie bydrae in hierdie kategorie, naamlik, Freda Linde met '**n Vlieër in die wind**, geïllustreer deur Brigitte Schröder; en Maretha Maartens met **Die nagkat**, geïllustreer deur Elizabeth Pulles. Maretha Maartens se teks en beskrywings is so raak en gevat dat die boekie deur die hele gesin geniet sal word. Oor '**n Vlieër in die wind** sê Elizabeth de Roubaix (boekkeerder, Bibliotheekdiens: Wes-Kaap): 'n Verhaaltjie met verbeelding.'

Die uiters vermaaklike **Hippo's river cafe**, in Afrikaans '**n Grapkafee**, deur Z Lindsay Camp, sal baie gewild by die kleintjies wees. Dit word deur Tafelberg uitgegee met illustrasies deur Peta Coplans.

Beginner readers Beginner leesboekies

Juta made a worthy contribution with the large number of Readers on Grade III level. These are extremely useful in public libraries.

Afrikaanse titels deur Juta wat uitgesonder kan word vir gewildheid, is **Ek en jy** (Op die leesspoor-reeks), **Geld en goeters**, **Die Niemand van Langelaan**, **Op die spoor van die lesea-vanger** en **Ouma Lizzie se Harley-Davidson** van skrywers K Botha, J Wieranga, et al.

Kagiso, now under Maskew Miller Longman (MML), presented us with many delightful readers in the *Rimpelstories* series. When these books were displayed in our library, parents and children picked them up with great enthusiasm. MML's *Texture* series also deserves special mention.

'n Boekie wat regtig iets besonderens en ook geskik is vir die jonger lesertjies tussen agt en tien jaar, is **IsKwene** en die **tower-voël** deur Laetitia de Wet, met illustrasies deur Carine Hay en uitgegee deur Tafelberg.

Poetry / Poësie

Ons het tog so 'n groot tekort aan poësie in Afrikaans! Jaarliks met die Eisteddfod is die onderwysers rasend - die ouers ook!, en soek ons en hulle soms tevergeefs na geskikte materiaal.

Hier het Human & Rousseau en die uiters talentvolle Philip de Vos weer eens tot ons redding gekom met **Karnaval van die diere**. Hierdie is 'n keuring versorgde, allerpragtigste boek, toepaslik vol humor, en geïllustreer deur Piet Grobler. Die boek is 'n heerlike geskenk vir oud en jonk.

Een van my persoonlike gunsteling en gekoesterde boeke van 1998 is Hester Heese se verse, sorgvuldig gekeur en saamgevat in **Steweltjies na Wonderland** deur Charles Fryer en mooi stemmig geïllustreer deur Alida Bothma. Ek word elke keer geroer deur haar liefde vir die natuur, humorsin, mooi beskrywings en fyn aanvoeling vir die fantasiewêreld van die kind.

Linda Rode en Hans Bodenstein verdien spesiale melding met 'n versameling kortverhale en poësie deur tieners naamlik, **I, a living arrow**, en in Afrikaans, **Ek, 'n lewendende pyl**, uitgegee deur Kwela. Adinda Vermaak sê oor die boek: 'Hoewel die standaard wissel, staan die leser verstom oor die jongmense se eerlikheid en perspektief op die samelewing.'

Magazines / Tydskrifte

George Weideman en Marianna Brandt word gelukkig met hulle breiend-tydskrifte, **Kidz talk/gesels** waarvan drie eksemplare reeds verskyn het en nou **Haasbekkie** onder Marianna se redaksie vir jonger lesertjies.

Hierdie twee tydskrifte vul 'n belangrike leemte in wat beskikbaar is vir kinders.

Light reading / Ligte leesstof

Kamer 13 (Human & Rousseau) en **Die wit huis** (Perskor) van Francois Bloemhof is twee baie gewilde bangmaakstories. Die kinders vra vir nog sulke boeke en dit word oor en oor gelees.

Perskor word bedank vir die stroom van uiters gewilde *Reënboogrant*-reeks. Louise van Niekerk bly 'n staatsmaker wat lekker leesbare boeke soos **Die mummie** skryf.

Dan moet Janie Oosthuizen weer eens spesiaal gemeld word vir haar deurgaans uiters gewilde boeke. Sy het al 'n household

name' geword. Al haar boeke word gelees en geniet en vanjaar is dit veral **Sersant Spochter se ongelooflike leuenverklikker** wat almal oneindig plesier gee.

Met **Tamara**, die derde titel in Human & Rousseau se *Eerste liefde*-reeks, het Helen Brain daarin geslaag om dieselfde gehalte te handhaaf wat die ander twee titels gekenmerk het.

Multilingual / Veeltalig

Die Early Learning Resource Unit maak weer 'n bruikbare bydrae met **Mhlanguli** deur Sue Kramer en Reviva Schermbrucker.

Youth books / Jeugboeke

Met Tafelberg se Sanlam-wenners het 'n paar uitstekende jeugboeke weer vanjaar die lig gesien en Tafelberg word in die besonder gelukkig gewens met die deurgaans hoë kwaliteit wat gehandhaaf word. Daar is amper nie te kies tussen hierdie jeugboeke nie en elkeen is iets besonder.

Barrie Hough se **Skilpoppe**, Martie

Preller se **Maar my magtig Moesoek** en Marzanne le Roux van der Boon se **Luc en Libertine**, is almal boeke wat spreek tot die jeug deurdat elke skrywer 'n fyn aanvoeling het vir dit wat vir hul belangrik is en waarmee hul worstel.

George Weidemann se **Dana se jaar duisend** is ongetwyfeld, wat letterkundige gehalte betref, die mees uitstaande boek van 1998 en heel besonder. Adinda Vermaak sê oor die boek: 'Dit sal die tienerleser se wêreld verruim - verruim tot 'n verre duisend jaar gelede en tot binne-in die ysigre koue van die onherbergsame wêreld van die woeste Vikings waar hulle wag op die naderende einde van die wêreld. Dana en haar metgeselle se avonture sal selfs lesers wat dink geskiedenis is vervelig, boei. Sprankelende taal!'

Jenny Robson se **Denials of Kow-Ten** en Robin Saunders se **Sons of Anubis** is ook twee onvergeetlike boeke. Ek het self baie van laasgenoemde gehou, miskien nie net

oor hoe skrikwekkend genetiese mutasies kan wees nie, óf die spanning wat so goed opgebou word, óf die treffende eenvoud en gemaklike styl nie, maar eintlik omdat die hoofkarakter tje in my hart ingekruip het.

Alex D'Angelo se **Sannie Langtand rides again**, ook van Tafelberg, wors beskryf deur Jay Heale as 'more D'Angelo extravaganza'.

Maskew Miller Longman gave us **The sound of new wings** by Robin Malan and this excellent, thoughtful and challenging book deals with homosexual love across the colour bar.

MML also published **Dear Ludwig** by Robin Saunders - an exciting modern adventure story about a serial killer on the loose. Very scary, dramatic and convincingly written.

Sy het afgesluit met 'n pragtige uittrekseltje uit **Kinta se lied**, deur Cheryl Scott.

CBF Honour Books for 1998 ★ KBF Ereboeke vir 1998

Picture Books / Prentebouke

Arnott, Kathleen
Why women have longer hair than men, illustrated by Alzette Prins.

Anansi.

Waarom Nigerië se vroue lang hare het, vertaal deur Lydia Snyman.

Anansi.

Waarom veelkleurige voëls nie kan sing nie, illustrasies deur Annelise Voigt.

Anansi.

Why birds with coloured feathers cannot sing, Afrikaans translation by Lydia Snyman.

Anansi.

Camp, Lindsay
Hippo's rivercafe, illustrations by Peta Coplans.

Tafelberg.

Daly, Niki

Die seun op die strand, storie en prente deur Niki Daly, Afrikaanse vertaling deur Nonna Weideman.

Human & Rousseau.

De Vos, Philip & Grobler, Piet

Karnaval van die diere. Human & Rousseau.

Linde, Freda

'n Vlieër in die wind, geïllustreer deur Brigitte Schröder.

Anansi.

Maartens, Maretha

Die nagkat, illustrasies deur Elizabeth Pulles.

Tafelberg.

Scott, Cheryl

Childey's song. Anansi.

Kinta se lied, geïllustreer deur Cora Coetzee en vertaal deur Lydia Snyman.

Anansi.

Poetry/Short stories / Poësie/Kortverhale

Rode, Linda & Bodenstein, Hans
I, a living arrow, compiled by Linda Rode and Hans Bodenstein.

Kwela.

Ek, 'n lewendende pyl, Afrikaanse vertaling, ook beskikbaar in Xhosa.

Kwela.

Heese, Hester

Steweltjies na wonderland, illustrasies deur Alida Bothma, saamgestel deur Charles Fryer.

Tafelberg.

Series (Beginner readers) / Reekse (Beginners)

Star stories-reeks / *Star stories*-reeks.

Rimpelstories-reeks. Kagiso.

Texture series. Maskew Miller Longman.

Multilingual / Veeltalig

Kramer Sue and Schermbrucker, Reviva
Mhlanguli, text in North Sotho, English, Zulu, South Sotho. Early Learning Resource Unit.

Youth and teenager books / Jeugboeke

Bloemhof, Francois

Kamer 13. Human & Rousseau.

Die wit huis. Perskor.

Brain, Helen

Tamara (*Eerste Liefde*-reeks), Human & Rousseau.

D'Angelo, Alex

Sannie Langtand rides again, illustrations, Piet Grobler.

Tafelberg.

De Wet, Laetitia

Nonkwene en die towervoël, illustrasies deur Carine Hay.

Tafelberg.

Hough, Barrie

Skilpoppe. Tafelberg.

Malan, Robin

The sound of new wings. Maskew Miller Longman.

Oosthuizen, Janie

Sersant Spochter se ongelooflike leuenverklikker. Human & Rousseau.

Ouma Hester en die Intergalactic V-919 Supercomet. Human & Rousseau.

Preller, Martie

Maar my magtig, Moesoek! Tafelberg.

Robson, Jenny

Denials of Kow-Ten. Tafelberg.

Saunders, Robin

Dear Ludwig. Maskew Miller Longman.

Sons of Anubis. Tafelberg.

Van Aswegen, Marita

Roer jou riete, Pampas. Van Schaik.

Van Niekerk, Louise

Die mummie; Sake van die hart; Sandkastele, en Tienertantrums. Perskor.

Weideman, George

Dana se jaar duisend. Tafelberg.

Velddrif

Openbare Biblioteek

RONÉL KRITZINGER

Bibliotekaris

Velddrif is geleë aan die Weskus in die Sandveld, ongeveer 150km vanaf Kaapstad in 'n noordelike rigting. Die Bergrivier vloei deur die dorp en mond hier uit in die see by Laaiplek. So van Laaiplek gepraat, net ter verduideliking: Laaiplek, Dwarskersbos, Port Owen, Noordhoek en Velddrif is die onderskeie woonbuurte binne ons munisipale area. Die dorp se naam het ontstaan deurdat die Smit familie, aan wie die hele area oorspronklik behoort het, dikwels met hul vee by die 'drif in die veld' kom weiding soek het.

Gemeenskap en natuurlewe

Die gemeenskap is in 'n groot mate afhanklik van die visbedryf, maar 'n hele verskeidenheid beroepe word addisioneel beoefen. Dis tog in die visbedryf waar Velddrif se bekoering lê, die hawe met die bote wat in en uit beweeg, die bokkems wat teen die rivier by die vishuise in bossies ingeryg en in die son gedroog word en natuurlik al die wonderlike stories van die vissermanne.

Die wonderlike verskeidenheid in die natuurlewe van Velddrif laat jou baie gou 'n Velddrifwer word, natuurlik saam met al die kleurrike mense wat hier woon. Die see, die Bergrivier, die meer as 200 voëlspesies, die walvisse en van Julie tot September die ongelooftlike veldblomme wat skielik een oggend daar is en jou jaar vir jaar in verwondering laat staan.

Biblioteekgebou

Die eerste biblioteek op Velddrif is in ongeveer 1955 in die ou Nederduits-Gereformeerde Kerk van Velddrif met Nelda Visser as die eerste bibliotekaris begin. In die 44 jaar wat die biblioteek bestaan, was daar net ses verskillende bibliotekarisse in diens. Dit getuig sekerlik van heerlike werksomstandighede.

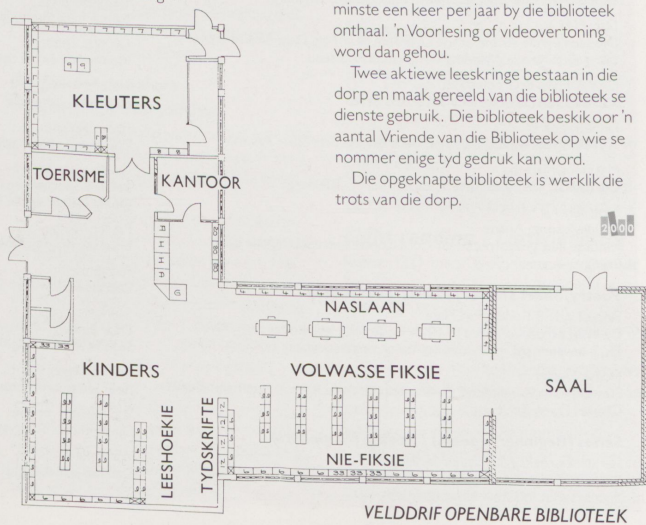
Op 27 Augustus 1965 is die biblioteek ingewy nadat dit saam met die munisipale kantore vir 'n bedrag van R82 000 opgerig is. Deur die jare het die biblioteek gegroei

onder die bekwame leiding van verskillende bibliotekarisse. Tans is Ronél Kritzinger bibliotekaris en word bygestaan deur Florence Bouwers.

Reeds in 1995 is daar besef dat ekstra ruimte nodig was en is planne geteken vir die uitbreiding van die biblioteek. Daar is egter besluit om eerder later groter verbeteringe aan te bring en die bouery is uitgestel. Uiteindeklik in Januarie 1999 begin die bouery en op 3 Junie 1999 word die deure van die opgegraaide biblioteek vir die publiek geopen. Gedurende die bouery is die biblioteekdiens voortgesit in 'n ou kliniegeboutjie met net 'n baie klein voorraad tot hul beskikking.

Die argitek vir die projek was Smith en Smith van Tygerpark en die boukontraakteur CBM Bouers van Vredenburg. Die gebou is in totaal met 190m² vergroot en beslaan nou ongeveer 400m². Dit sluit 'n aparte kleuterafdeling, aktiwiteitsaal, toiletgeriewe en kantore vir die bibliotekaris en toerismebeampies in.

Die totale koste van die hernuwings het ongeveer R628 454 beloop, waarvan 'n subsidie van R190 000 van die Provinsiale Biblioteekdiens ontvang is.

Cape Libr., Jan/Feb 2000
40

Toerismeburo

Die toerismeburo, wat in dieselfde gebou as die biblioteek gehuisves word, werk baie goed aanvullend tot die biblioteek. Die personeel help mekaar ook oor en weer wanneer dit nodig is.

Heelwat besoekers maak ook gebruik van die biblioteek gedurende hul verblyf in Velddrif.

Personeel

Die personeel bestaan uit drie voltydse personeellede: bibliotekaris, biblioteekassistent en kantoorassistent, asook 'n deeltydse skoonmaakster.

Biblioteek en gemeenskap

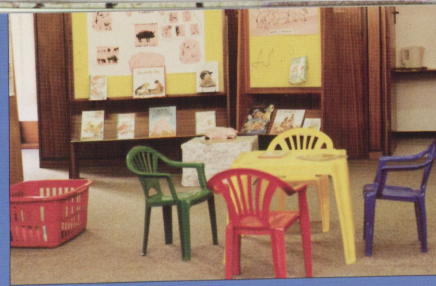
'n Groot persentasie van die gemeenskap is lede van die biblioteek en maak gereeld van die dienste gebruik. Veral in die namiddae word die biblioteek druk besoek deur kinders sowel as volwassenes.

Daar bestaan baie goeie verhoudings tussen die biblioteek en die plaaslike skool en baie moeite word gedoen om te voorsien in die behoeftes van die skool, veral in die lig van Kurrikulum 2005. Die biblioteek word gereeld deur klasse van die skool besoek en die bibliotekaris besoek ook soms van die klasse vir boekopvoeding. Die onderwysers word ook aan die begin van elke jaar besoek om ingelig te word oor die funksionering van die biblioteek. Vakansieprogramme word in Junie en Desember aangebied.

Baie van die biblioteeklede is senior burgers aangesien talle afgetredenes hulle in Velddrif vestig. Senior burgers word ten minste een keer per jaar by die biblioteek onthaal. 'n Voorlesing of videovertoning word dan gehou.

Twee aktiewe leesringe bestaan in die dorp en maak gereeld van die biblioteek se dienste gebruik. Die biblioteek besik oor 'n aantal Vriende van die Biblioteek op wie se nommer enige tyd gedruk kan word.

Die opgeknapte biblioteek is werklik die trots van die dorp.

Regsom van bo links:

Kleurvolle meubels vir die kleintjies helder die Kleuterafdeling op

Ronél Kritzinger, bibliotekaris, word flink bygestaan deur 'n vrywillige helper Anna Ontong

Ronél Kritzinger op haar pos agter die toonbank

'n Blik op die goed toegeruste Naslaanafdeling

Velddrif Openbare Biblioteek vorm deel van die munisipale kompleks

Die ruim afdeling met leesstof vir volwassenes

STATISTIEK

Jaarlikse sirkulasie	52 729 (1998)
Ledetal (Oktober 1999)	1 886
Ure: Maandae	09:00 tot 12:00 14:00 tot 18:00
Dinsdae tot Vrydae	09:00 tot 12:00 14:00 tot 17:00
Voorraad	Boeke 10 285 Kasette 31 Video's 88 Laserplate 76

